

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 50 (1765) 1983 GRUODIS-DECEMBER 15 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Židinių lietuviškumas

Esame rašę apie lietuvių vienuolijas kaip dvasinius židinius ir išeivijos atramas, būtinas išeiviskame gyvenime. Minėjome jų darbus, kurių jokie kiti kolektyviniai vienetai nebūtų pajėgę atlikti. Tai džiaugsmingoji dalis, už kurios slypi ir sopulingoji. Pastaroji išskyla, kai tik užsimename apie lietuviškumą. Kaip ir visoje išeivijoje, taip ir jos vienuolijose neišvengiamai kyla testinimo klausimas, kuris yra nepaprastai opus ir sunkiai sprendžiamas. Nesant laisvų ryšių su okupuota Lietuva ir nepasipildant imigracijai naujais žmonėmis iš gimtojo krašto, labai sumažėjo galimybės vienuolijoms atsinaujinti. Patirtis rodo, kad pokarinė ateivija, nors ir gausi, nepajėgia duoti vienuolijoms naujų jėgų, bent tiek, kad jos galėtų užtikrinti lietuvišką savo ateitį. Kyla egzistencinė problema: laikytis lietuviškoje pozicijoje iki paskutinio vienuolijos nario ar įieškoti kitataučių kandidatų ir jiems atiduoti visus lietuvių sukurtus bei sulektus lobius? Šią problemą svarsto visos lietuvių vienuolijos paskirai, nes neranda bendro visiem priimtino atsakymo. Kaikurios vienuolijos jau pasuko kitataučių keliu, įieško jų pagalbos ir tuo pačiu perduoda jiems vienuolijos ateitį. Kitos šią problemą sprendžia atsargiau ir įieško kitų kelių.

PERDAVIMAS lietuviškos vienuolijos ir kitataučių rankas yra skaudi operacija, labai nuostolinga lietuvių tautai. Juk per išitus dešimtmečius lietuviškos vienuolijos sutelkė daug dvasinio, kultūrinio ir medžiaginio turto. Visa tai netolimoje ateityje gali būti atiduota nelietuviams. Tuo būdu dingęs visas tas pagrindas, dėl kurio vienuolija buvo įsteigta. Išnyks esminė jos paskirtis, būtent, tarnauti lietuviams, kurių dar daug yra. Dėlto mūsų vienuolijos neturėtų skubėti atidaryti savo duris kitataučiams. Jei priimamas vienas kitas kandidatas kitatautis, sutinkantis išmokyti lietuvių kalbą, pavojaus dar nėra. Tokie misijonieriškos dvasios žmonės yra pagalba lietuvių vienuolijoms pratęsti savo egzistenciją ir tuo pačiu tarnyba savajai tautai, belaukiant geresnio sprendimo. Tačiau priimamas didesnio būrio kitataučių kandidatų ir lietuvišką vienuoliją yra pavojingas. Taip, jis užtikrins ilgesnį vienuolijos egzistenciją, bet kartu užtikrins ir jos nuliuvimą bei lietuviškos misijos laidotuves. Mažiau pavojingas yra priėmimas lietuvių kilmės kandidatų, nemokančių lietuviškai. Jie, matydami reiką, galės pramokti lietuvių kalbos ir sustiprinti lietuvišką dvasią, skatinami kilmės ir aplinkos motyvu. Jų rankose vienuolija, žinoma, nebus 100% lietuviška, tačiau ir nebus visai nuotautos atsiėjusi.

KOKIOS dar yra galimybės pratęsti vienuolijų egzistenciją dabartinėje mūsų išeivijoje? Visų pirma pačios išeivijos jaunimas. Juk atsiranda vienas kitas kandidatas ir iš jo greti. Stipresnis jo kvietimas į lietuviškas vienuolijas gali rasti pozityvų ir kartais netikėtą atgarsį. Be to, kaip matyti iš patirties, atsiranda vienas kitas kandidatas iš vyresnio amžiaus moterų ir vyrų. Taigi išeivijos dirva dar nėra tapusi dykuma — ir joje dar yra galimybių, nors ir mažų. Suvalkų trikampis, dabar valdomas Lenkijos, irgi yra sritis, kurioje galėtų būti kandidatų ir lietuviškas vienuolijas išeivijoje. Girdėti, ten kandidatų būtų, bet valdžios suvaržymai emigruoti tą kelią labai apsunkina. Didžiausias kandidatų aruodas yra, žinoma, Lietuva. Kadaise ji davė daugybę pašaukimų vienuolijoms visoje V. Europoje. Net ir dabar ten jų yra. Jeigu sovietinė valdžia leistų, išeivijos vienuolijos galėtų bemaž sustiprinti savo gretas. Komunistinė Lenkijos vyriausybė leidžia dažniais atvejais emigruoti jauniems kunigams, teologijos studentams. Taip turėtų daryti ir sovietinė Lietuvos vyriausybė. Kad ir spaudžiama Maskvos, ji, atrodo, galėtų rasti kelius emigruoti tokiems jaunuoliams ir jaunuolėms, kurie galėtų papildyti lietuvių vienuolijų gretas ir tuo būdu sustiprinti jų lietuviškumą. Utopija? Jei taip, tai ir garsinamas kompartijos lietuviškumas yra utopija. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Nauji pažadai gyventojams

Generalinio gubernatoriaus E. Schreyerio perskaityta sosto kalba Kanados parlamentas pradėjo naują sesiją, kuri greičiausiai bus paskutinė prieš naujo parlamento rinkimus. Jie gali būti atidėti tik iki 1985 m. pradžios, bet greičiausiai įvyks 1984 m. Vadinamoji sosto kalba atskleidžia ministerio pirm. P. E. Trudeau vyriausybės planus. Praėjusi parlamento sesija buvo rekordinė, trukusi net pusketvirtį metų. Šiame laikotarpyje kažkodėl buvo vengiama sosto kalbos, atskleidžiančios numatomas valdžios gaires ateities. Dabartiniai planai primena posūkį artėjančios parlamento rinkimų, kai yra būtina sustiprinti valdžios partijos populiarumą. Paskutiniai Gallupo instituto duomenys, gauti š. m. paskutinės spalio savaitės tyrimuose, liudija, kad už kon-

servatorius žada balsuoti 56% apsisprendusių kanadiečių, už liberalus — tik 27%. Tad neuostub, kad vyriausybė dabar atkreipė dėmesį į kaikurias Kanadą slėgiančias problemas.

Viena tokių problemų — nuolatinis nedarbas, mažėjantis vėžio žingsniu. Ypač kenčia darbo negalintys gauti 15-24 metų amžiaus jaunimas. Tokių jaunuolių yra apie 680.000. Sosto kalboje žadama įsteigti bilijono dolerių fondą jaunimui. Iš tikrųjų tam fondui bus duota tik \$260 milijonų, papildančių anksčiau numatytas sumas, iš kurių jaunimas lig šiol nesulaukė didesnės naudos. Šį kartą kalbama apie jaunimo paruošimą darbams, paramą įmonėms, kurios pasisamdą jo kias kvalifikacijos neturinčius jaunuolius ir juos apm-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Winnipeg lietuvių paviljone "Vilnius" tautybų savaitės dienomis. Iš kairės: miesto burmistras BILL NORRIE, "Vilniaus" karalaitė VIDA BALČIŪNAITĖ ir "Vilniaus" burmistrė DANUTĖ SKOLNY. Nuotr. D. Portigal Co.

Pirmieji naujosios tarybos žingsniai

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos suvažiavimas Torontose

1983 m. gruodžio 3-4 dienomis įvyko KLB krašto tarybos pirmosios sesijos suvažiavimas Torontose Lietuvių Namuose. Dalyvavo 58 atstovai ir 8 svečiai. Suvažiavimą pradėjo KLB krašto valdybos pirm. J. Kuraitė-Lasienė, pakviesdama visus atsistojimu pagerbti mirusių KLB krašto valdybos narių a. a. J. R. Simanavičių. Invakacijai buvo pakviestas dr. P. Lukoševičius. Sudarytas prezidiumas, sekretoriatas, mandatai, rezoliucijų ir nominacijų komisijos. Prezidiumam įėjo — J. Stankus, Gr. Ignaitytė ir dr. Č. Kuras, sekretoriatan — J. Uleckaitė ir V. Bireta, mandatų komisijon — pirm. J. Lukšys, rezoliucijų — A. Rinkūnas, nominacijų — dr. A. Pacevičius.

Suvažiavimą sveikino žodžiu: PLB valdybos pirm. V. Kamantas, VLIKo vicepirm. V. Jokūbaitis, raštu — gen. konsulas dr. J. Žmuidzinis ir JAV LB centro valdybos pirm. dr. A. Butkus. Praėjusio suvažiavimo protokolais priimtas su maža pataisa.

Pranešimai

KLB krašto valdybos pirm. J. Kuraitė-Lasienė padarė, apžvalgą valdybos darbų, paminėdama, kad sekančiais valdybai palieka \$15.000. Valdybos išd. J. Krištolaitis padarė pranešimą apie valdybos lėšas. J. V. Danys informavo apie visuomeninių reikalų komisijos darbą. Jis priminė, kad tautiečių aktyvumas daug padeda mūsų diplomatams.

A. Sungailienė kalbėjo apie kultūros komisijos atliktus darbus: paminėta 50 metų sukaktis Maironio mirtis, talkinta Lituanistikos Instituto suvažiavimui. Norima įsteigti Kanados lietuvių archyvą. Numatyta paruošti Kanados lietuvių istoriją. Kultūrinėje srityje aktyvesnės yra didesnės lietuvių kolonijos. Irena Ross-Grabošaitė padarė pranešimą apie švietimo reikalus. Stengiamasi pagerinti lygį mokytojų, kurie dirba lietuviškoje mokyklose. Mokiniai yra parašę vertingų dienoraščių, už kuriuos numatoma skirti premijas.

V. Sakas pranešė apie šalpos darbus. Nusiskundė, kad ne visos kolonijos tame darbe yra aktyvios. A. Rinkūnas priminė, kad kaikurios parapilės atlieka didelį šalpos darbą, bet jos ir tos komisijos darbus neįtrauktos.

Apie lietuvių jaunimą kalbėjo KLJS pirm. S. Beržinytė. Ji paminėjo didelius darbus jaunimo kongrese. Numatoma dar plačiau jaunimą įtraukti į lietuvišką darbą. R. Sonda padarė pranešimą apie sportininkus. Nusiskundė, kad ne visi lietuviai sportą įvertina. Kanados apygardoje yra 700 lietuvių sportininkų. Kanados Lietuvių Komiteto žmogaus teisėms Ginti pirm. dr. M. Uleckienė padarė pranešimą apie jo darbus. Toje srityje esą daug padeda lietuviškos seselės. Andropovui išsiųsta 200 atvirukų, protestuojančių prieš kun. S. Tamkevičiaus suėmimą. "LKB Kronika" patenka į Venecuėlą ir per ją į P. Amerikos spaudą. Garbės teismo narys J. Adomaitis pranešė, kad jokių bylų nebuvo.

Apie Kanados Lietuvių Fondą pranešimą padarė H. Stepaits. Fondas turi 1100 narių ir \$550.000. Fondas iki šiol išmokėjo \$200.000 paramos lietuviškoms organizacijoms. Apie Tautos Fondą pranešimą padarė A. Firavičius. Šiais metais TF centrui įteikta \$60.000. Jaunimui duota \$200. Kanadoje veikia 20 atstovybių bei įgaliotinių.

Diskusijos

Dr. A. Pacevičius patarė lietuviams stoti į vietines politines partijas ir tuo sustiprinti lietuvių politiką. A. Šekitakas nusiskundė, kad Torontose mūsų Vasario 16 minėjimo pušė išlaidų padengia Tautos Fondas, o mažos kolonijos to negauna. Bersėnas pageidavo, kad TF už gautas aukas išduotų kvitus, galiojančius mokesstinėm nuolaidom. Galėtų tai padaryti per KLB krašto valdybos išdinininką. M. Chainauskas pareiškė, kad TF niekas nerezivuoja, nes KLB krašto valdybos pasiūlytas kandidatas į TF atstovus Kanadoje buvo atmestas.

Apylinkių pranešimai

KLB apylinkių pranešimai buvo panašūs. Tik iš Londono pranešimo sužinota, kad užsides šeštadieninė mokykla, nes pritrūko mokinių. Platesnis pranešimas buvo iš Torontose. Jį padarė adv. A. Pacevičius. Paskutinis pranešimas buvo iš Oakvillės. Tos apyl. pirm. J. Žiuraičio pranešimas buvo trumpas: "Pas mus apie 100 lietuvių, solidarumo įnašai surenkami 100%. Pas mus vyrai senesni, bet moterys gražios".

Pasisakymai

Pasisakyta, kad reikia sudaryti komisiją, kuri rūpintųsi lietuvių išlaikymo reikalais. Tokią komisiją sudarys naujoji KLB krašto valdyba. L. Tamašauskas iškelė Vasario 16 gimnazijos remimo klausimą, nes buvę rėmėjų būreliai beveik išnyko. Kanados Lietuvių Dienų klausimas nebuvo išspręstas. Pagal eilę tą dieną turėtų rengti St. Catharines apylinkė. Jos pirmininkas tuo reikalu galės pasisakyti tik po poros savaitių. Jeigu jie negalėtų surengti, tai tą dieną surengtų Hamiltono apylinkė. Buvo pasisakymų, kad KLD reikėtų rengti kas dveji metai, bet nusvėrė kiti pasisakymai, nes KLD sutraukia daug lietuviško jaunimo.

Rinkimai

Priėmus rezoliucijas, perėita prie rinkimų. Nominacijų komisijos pirm. dr. A. Pacevičius ir naują KLB krašto valdybą pateikė tokį sąrašą: Vytautas Bireta, Algis Pacevičius, Ramūnė Jonaitienė-Sakalaitė, Rasa Kurienė-Lukoševičiūtė, Herbertas Stepaitis ir Juozas Krištolaitis. Po ilgesnių diskusijų tas sąrašas buvo priimtas balsavimo keliu. Už balsavo 37, prieš — 5 ir 6 susilaikė. Kontrolės komisija buvo palikta senoji: M. Chainauskas, R. Vilembrekas ir A. Švilpa. Paliktas ir senasis garbės teismas: dr. V. Pavilanis, J. Adomaitis, R. Išganaitis, B. Staškevičius ir V. Kačergius.

Suvažiavimas baigtas Tautos himnu. J.V.

Pasaulio įvykiai

L. WALENSAI PASKIRTĄ 1983 M. NOBELIO TAIKOS PREMIJĄ senajame Oslo universitete priėmė jo žmona Danuta, Norvegijon atvykusi su trylikos metų sūnumi Bogdanu. Pats L. Walensa atsisakė kelionės užsienin, nes kompartija, pasinaudodama šia proga, būtų galėjusi sustabdyti jo grįžimą Lenkijon. Jis taipgi sakėsi nenorįs palikti vis dar kalėjime uždarytų 217 politinių kalinių. L. Walensos paruoštą kalbą lenkiškai skaitė Danuta, norvegišką versiją parūpino vertėjas. Toje kalboje buvo pabrėžta, kad ši premija tenka "Solidarumo" uniijai, visiems darbininkams Lenkijoje. Esą milijonai brolių kovoja už darbo žmogaus teises, pagarbą tam žmogui. Tokios teisės turi būti pripažintos kiekvienai tautai. Jų betgi reikia siekti taikiai būdu, be kraujo praliejimų: "Mes trokstame taikos, bet jos nesiekiam fizine jėga. Mes ilgiems teisingumo ir dėl jo tęsiame kovą už savo teises. Mes norime laisvės savo įsitikinimams, tačiau niekada nebandėme pavergti žmogaus sąžinės ir nebandysime ateityje". Nobelio komiteto pirm. E. Aarvikas taip pat pabrėžė taikų "Solidarumo" unijos kovos metodus, už kuriuos L. Walensai ir buvo paskirta taikos premija, nieko bendro neturinti su Lenkijos komunistų partijos prikišama propaganda. Kompartija netgi bandė nutildyti užsienio radio laidas iš Oslo universiteto. Varšuvos radijas sukludė Britanijos BBC transliaciją, bet klūties įveikė "Amerikos Balsas" ir "Laisvos Europos radijas". L. Walensa tų laidų klausėsi Gdanske, savo bičiulio kun. H. Jankowskio raštinėje. Jo žmona Danuta priėmė tik premijos aukso medali, palikdama \$240.000 čekį. Piniginę premiją L. Walensa nori nukreipti į privačių ūkininkų paramai sudarytą fondą. Spaudos konferencijoje jis prašė Vakarų pasaulio valstybės atšaukti Lenkijai dėl karo stovio įvedimo paskelbtas ekonomines sankcijas. Esą jai dabar reikia ne sankcijų, o bilijonų dolerių paramos. Sankcijos propagandinę savo paskirtį jau yra atlikusios. Nauja parama betgi yra reikalinga griebtos kontrolės, kurios neturėjo kompartijos vado E. Giereko režimas, išmėtęs \$25 bilijonus nerealiems planams.

Naujos aukos

Izraelį vėl suerzino viena Jeruzalės autobuse sprogsi bomba, nužudžiusi penkis keleivius, sužeidusi 43. Kalte prisieimė dabar į dvi dalis suskilusi PLO organizacija. Izraelio kerštas buvo nukreiptas prieš J. Arafato grupę Tripolyje. Prie Beiruto orauscio vėl žuvo aštuoni JAV marinai, du buvo sužeisti. Amerikiečius pakirto į jų kovos punkta pataikęs vienas minosvaidžio sviedinys, iššautas mahometonų grupės. Didėjančios aukos yra problema prez. R. Reaganui. Marinių skaičių jis sumažino iki 1.350 vyrų, 300 grąžindamas laivan.

Arafato išvykimas

Tripolyje nuo lapkričio 3 d. yra apsuptas palestiniečių PLO organizacijos vadas J. Arafatas su 4.000 vyrų. Jį apsupo PLO sukilėliai, remiami Sirijos. J. Arafatas iš Tripolio ruošiasi išplaukti Graikijos parūpintais laivais. Jungtinių Tautų vėliavas tiems laivams leido iškelti sekr. J. P. de Cuel-laras. J. Arafatas nori, kad būtų parūpinta ir Prancūzijos bei Graikijos karo laivų apsauga. Mat netoli Tripolio uosto yra ir Izraelio karo laivų, kartais apšaudančių J. Arafatui iškikimų PLO karių pozicijas prie Tripolio. Buvęs Izraelio krašto apsaugos ministris A. Šaronas viešai pareiškė, kad J. Arafatas negalima gyvo išleisti iš Tripolio. Izraelio ministerija kabinetą, svarstęs PLO palestiniečių išvykimą, atsisakė duoti betkokias garantijas išvykstančių saugumui užtikrinti.

Nutraukti ryšiai

Sovietų Sąjunga Ženevoje nutraukė lig šiol tebevykusias derybas su JAV dėl strateginių ginklų skaičiaus sumažinimo. Tos derybos lietė branduolinius užtaisais aprūpintas tolimų nuotolių raketas ir didžiuosius bombonešius. Jos nieko bendro neturėjo su anksčiau nutrauktomis vidutinį nuotolių raketų derybomis. Vienintelė viltimi dabar liko tik Madride sutarta nusiginklavimo konferencija, įvyksianti 1984 m. sausio 17 d. Stockholme. Tos konferencijos reikalavo Sovietų Sąjungai, kai buvo peržiūrimas Helsinkio sutarties laikyma-

Šiame numeryje:

Židinių lietuviškumas

Lietuviškosios vienuolijos ir didėjančios testinimo problemos

Pirmieji naujosios tarybos žingsniai

Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovų suvažiavimas Torontose

Taip elgiasi milicininkai Kaune

Tikintieji renka parašus, o milicininkai juos gauda

Didelis planas, bet niekam nenaudingas

Humoristinis vaizdas iš rašytojo knygos apie sovietinę tikrovę

Lenkija — Dievo žaislavietė

Anglų istoriko veikalas, kuriame minima ir Lietuva

Globojami žvėrys, naikinami žmonės

Dabarties faktai, kuriuos atskleidžia Lietuvos pogrindis

Mažas būrelis — dideli darbai

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolija ir jos centras

Dukart palaidotas agronomas

Prisimenant a. a. Vaclovą Kecorių ir jo šeimos painiavas

Nevisi raktai rakina...

Kūnigo profesorius A. Rubšio knyga "Raktas į S. Testamentą"

"Dangaus ir žemės šaknys"

Antano Musteikio romanas, pasiekęs išeivijos skaitytojus

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Taip elgiasi milicininkai Kaune

Žmonės rinko parašus po peticija, protestuojančia prieš nekaltų piliečių suėmimą, o milicininkai gainioja. Faktai iš "LKB Kronikos" 59 numerio

Kaunas. 1983 m. gegužės 29 d. Prie Kauno arkikatedros-bazilikos tikintieji rinko parašus dėl kunigų — Alfonso SVA-RINSKO ir Sigitos TAMKEVIČIAUS išlaisvinimo. Prie rinkusios parašus kauniečių Giedrės STRIOKAITEs priejo civiliai apsirėngę trys vyrai. Vienas iš jų jėga bandė išplėsti iš Giedrės rankų pareiškimo tekstą, po kuriuo jau buvo pasirašę apie 40 žmonių; kiti du, neprisistatę ir neparodę jokio dokumento, pagriebė ją už rankų ir nutempė į Poželos raj. milicijos skyrių. Čia vienas iš saugumiečių iškretė G. STRIOKAITEs rankinuką; užsirašę pavardę, adresą, darbovietę. Neatitikus adresui (jų aparatai rodė ankstyvesnį Giedrės adresą), čekistai pareikalavo paso. Tardomoji paso su savimi neturėjo. Saugumiečiai ruošė pasiimti jos buto raktą ir nuvažiuoti patys susijiekti jiems reikiamus dokumentus. Kategoriškai pasipriešinus tokiam saugumiečių šeiminkavimui, G. STRIOKAITE milicijos mašina buvo nuvežta į namus. Išėdami įsākė, kad mergina rytojauš dieną 10 val. būtinai prisistatytų į Poželos raj. VRS 21 kabineta. Jokio raštiško kvietimo atvykti į tardymą nepaliko.

Sekantį dieną G. STRIOKAITE nenuvyko į milicijos skyrių, o išėjo į darbą. (Ji dirba Kauno miesto greitosios pagalbos punkte flečere). Apie 14 val. į darbą prisistatė įpykęs milicininkas. Giedrė buvo iškviesta pas ligonį. Milicininkas griežtai pareikalavo, kad ji iki 17 val. prisistatytų į Poželos raj. milicijos skyrių. Ten jos laukė civiliai apsirėngę vidutinio amžiaus vyrai. Tardomajai pasiteiravus pavardės, saugumietis, neparodęs jokio dokumento, atkirto: "PETRAITIS Juozas".

Čekistas, tariamasis J. PETRAITIS, pareiškė G. STRIOKAITEI, kad ji į milicijos skyrių iškviesta dėl viešosios tvarkos pažeidimo, kaltino, kad gatvėje kėlė sąmyšį, tampė žmones už skvergnų pasirašyti, plūdo nepasirašančius. Visa tai grubiai išgalvotas melas, kurį čekistas kartas nuo karto kartojó viso tardymo metu.

Tardymo metu iškviestoji buvo apklausinėta, ar neturi užsienyje giminių, ar neteista, kuo dirba tėvai ir t. t. G. STRIOKAITEI, paprašius greičiau eiti prie reikalo, nes jos laukia ligoniai, pradėjo klausinėti, kas liepė rinkti parašus, kur gavo pareiškimo tekstą, vėl pradėjo nagrinėti kiekvieną teksto sakinį, klausinėti, iš kur pažįsta kalinamus kunigus ir žino, kad jie uoliausi Lietuvos kunigai ir t. t. G. STRIO-

KAITE paaiškino, kad paskui niekšus neina minios žmonių, be to, visi gerai žino, kaip atrodė parapijos prieš ateinant dirbti šiemis kunigams ir kaip jos atrodė dabar.

Čekistas b a n d ė įtikinti STRIOKAITE, kad žmonės piktinasi parašų rinkimu. Galiausiai pareiškė, jog apskritai parašų rinkimui reikia gauti specialų leidimą. Saugumietis reikalavo, kad G. STRIOKAITE milicijos viršininko vardu parašytų paaiškinimą, nurodant, kodėl pažeidė viešąją tvarką, kas liepė rinkti parašus, ar pilnai sutinka su pareiškimo tekstu ir ką galvoja daryti, panašiai pragai pasitaikius. Paaiškinime G. STRIOKAITE nurodė, kad ją, berenkančią parašus prie arkikatedros-bazilikos, užpuolė trys vyrai, kurie, nieko nepaaiškinę, nusitempė į milicijos skyrių, o kaltinimą viešosios tvarkos pažeidimu laiko neteisingu; su pareiškimo tekstu sutinka ir toliau, reikalui esant, gins kunigus.

Tardymo pabaigoje čekistas dėjos labai geru, norinčiu padėti, išdrišo kalbėti net apie tikėjimo laisvę. G. STRIOKAITEI paaiškinus, kad ji neturi laiko panašiems pokalbiams, nes jos laukia ligoniai, saugumietis, pažadėjęs dar susitikti, tardomąjį paleido. Tardymas truko maždaug dvi valandas.

Birželio 20 d. Kauno miesto greitosios pagalbos punkto palatose, kur turėjo būti apsarstytas G. STRIOKAITEs elgesys, susirinko: vyr. gyd. JARAŠIENĖ, pavad. SASNAUSKIENĖ, vyr. med. felč. GIRDAUSKIENĖ, gydytojos — ROMANSKIENĖ, JUREVIČIENĖ, MASKALIOVA. Vyr. gydytoja perspėjo G. STRIOKAITE, kad ši savo elgesiu padariusi nemalonumų darbovietei, įtikinėjo, jog nereikėtų kištis į tokius dalykus. G. STRIOKAITE pasakė, kad "pasitaisyti" nepažada, nes viską jau anksčiau yra gerai apgalvojusi.

Pianino technikas A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.

Skambinti 255-9924 Toronte.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvos Vamius)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Mobawyk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai

- * Šaldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

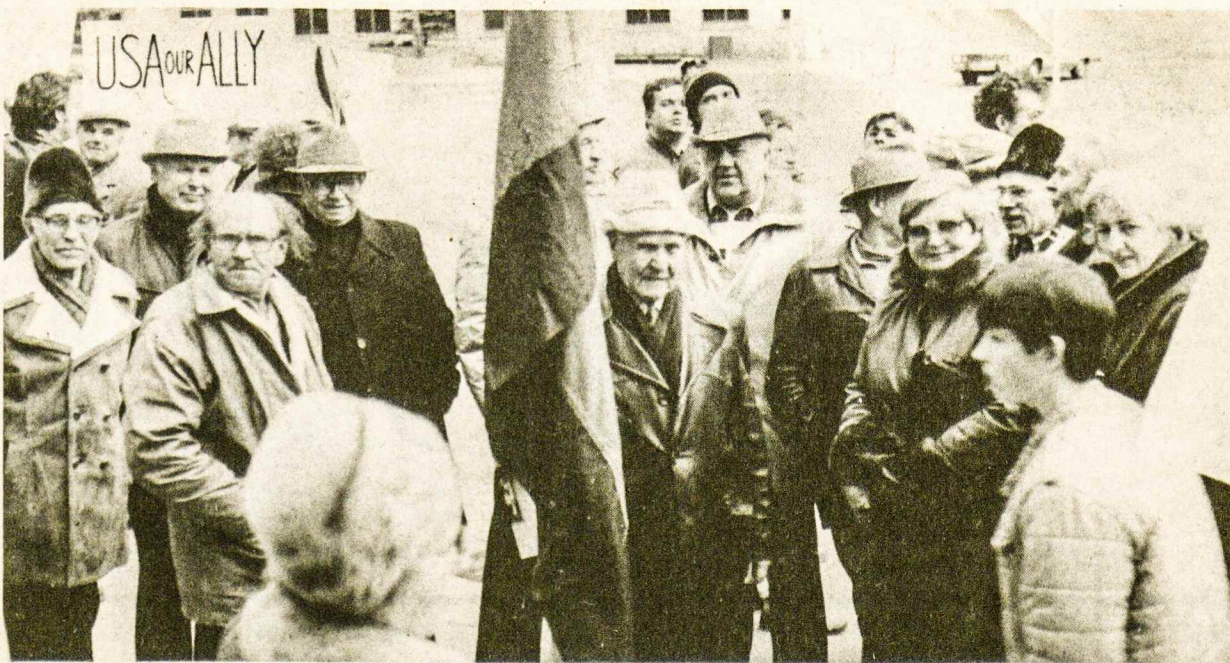
Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose —
137 RONCESVALLES Ave.
Tel. 537-1442

Rytuose —
2448 DANFORTH Ave.
Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Lietuvių būrelis, dalyvavęs demonstracijoje prie JAV konsulato Toronte ir tuo būdu prisidėjęs prie platesnės bendros demonstracijos, pasisakiusios už dabartinę JAV politiką. Nuotraukoje matyti tikėtai dalis lietuvių, dalyvavusių bendroje demonstracijoje, kurią surengė įvairių Kanados tautybių komitetas

Didelis planas, bet niekam nenaudingas

Humoristinis sovietinio gyvenimo vaizdelis iš Viktoro Suvorovo knygos "The Liberators"

Generalinis sekretorius Maskvoje nusprendė: reikia pakelti derliaus našumą! Visas kraštas svarstė, kaip įvykdyti šį puikų sumanymą. Rajoninis partijos sekretorius galvojo, visi jo patarėjai suko galvas.

Iš tikrųjų tai buvo juokingai lengvas uždavinys. Mūsų rajono klimatas (autorius kalba apie Ukrainą, Vert.) panašiai žemė kone metro gylumo ir skalsi, nors ant duonos tepk. Netruksta ir specialisti bei technika. Vienintelė nelaimė ta, kad žmonės neturi intereso dirbt, nes, nežiūrint kiek dirbsi, uždars bus tas pats, o mokėt kaimiečių pagal darbo rezultatus yra visai neįmanoma. Tik įsivaizduokit kas atsitiktų: tas juodadarbis praturtėtų, o veltėdžiai nuskrustų. Atsirastų nelygybė, o tai visai priešinga socializmui.

Taigi, rajoninis partijos sekretorius ir visi jo padėjėjai ilgai svarstė, kaip pakelti ūkio našumą, nepažeidžiant socialistinių principų. Pagaliau nušvito sprendinys: pakelti našumą, panaudojant daugiau trąšų.

Skubiai buvo sušauktas mitingas su orkestrais, kalbomis, plakatais ir šūkais. Po mitingo tuoj buvo pradėtos lenktynės cheminiame surinkimo punkte sutelkti visus medžiagų ir energijos šaltinius trąšų gaminimui.

Visą žiemą virė darbas, ir pavasarį, Lenino gimimo dieną, darbininkai susirinko į cheminių medžiagų apdirbimo punktą ir stoji į savanorišką darbą. Per dieną jie prigamino keletą tūkstančių tonų skysčių trąšų ir, pagal planą, nutarė šias trąšas nemokamai perleisti kolchozams.

Sekantį rytą viso rajono kolchozų pirmininkai telefonu gavo pranešimą, esą trąšų prigaminimas tiek, kad tankai perpildyti, ir jei kolchozai neatsiims savo dalies tą pačią dieną, visas trąšų gaminimas turės sustoti. Bet tai būtų prieš Maskvos patvirtintą planą. Kiekvienas iš 50 rajoninių kolchozų turėjo tuojau pat pasiimti 150 tonų trąšų.

Ši naujiena nepradžiugino mūsų kolchozo pirmininko. Mūsų kolektyvinis ūkis turėjo septyniolika sunkvežimių, bet tik trys iš jų turėjo tankus. Vienas buvo naudojamas pienui, antras — vandeniui ir trečias — benzinui. Aišku, pieno ir vandens tankas negalėjo būti panaudotas trąšų pervežimui, tad liko tik vienas, skirtas benzinui. Sunkvežimis buvo senas, ir jo tanko talpa buvo tik pusė tonos. Nuotolis nuo mūsų kolchozo iki miesto buvo 73 kilometrai. Turint galvoje mūsų kelių stovį, tai reikėd penkias valandas kelio iki punkto ir penkias atgal. Aš buvau to sunkvežimio šoferis.

— Klausyk, — tarė pirmininkas, — jei tu nemiegos 24 valandas, jei baterija atlaikys ir radiatorius nesutirps, jei neįklimpsi į purvą, — tu gali suvažinėti du kartus per 24 valandas ir parvežti 3 tonas tu prakeiktų trąšų. Bet norint paimt visą nustatytą kiekį, reikia šimto kelionių, o ne dviejų.

— Aišku, — atsakiau. — Bet tai dar neviskas, — tęsė pirmininkas. — Mes netu-

rime pakankamai benzino. Aš galiu tau duot trim kelionėm, bet kitas 97 daryk kaip išmanai. Stumk savo paties užpakaliu, jei nori.

— Aišku, — atsakiau. — Atsimink, kad tu esi mūsų vienintelė viltis. Jei neišpildysi kvotos, gerai žinai, kad aš būsiu atstatytas iš pirmininko pareigų.

Man tai buvo aišku. Nors mūsų pirmininkas nebuvo labai mėgstamas, jo pakaitalas galėjo būti kur kas blogesnis. — Ar dar turi kokių klausimų? — Taip. Jei aš ir suvežiosiu tas trąšas per šimtą kartų ir dar be benzino, kur aš turiu išsipilt?

Pirmininkas apžvelgė susirūpinusiu veidu kolchozo kiemą ir pasikasė pakaušį. Iš tikrųjų kur? 150 tonų smirdančio skysčio. Išlaistyt balandžio mėnesį paminint Lenino gimtadienį, bet normaliai trąšų pilamos tik birželyje. Kur laikyti trąšas iki birželio mėnesio?

— Nustok man sukęs galvą ir važiuok. Visi apylinkės kolchozai turi tą pačią problemą. Gal kas nors sugalvos ką nors gaudraus. Žiūrėk ką kiti daro. Tik neatvažiuok neišpildęs kvotos!

Aš atsidusau, paspjaudžiau delnus ir per balas bei duobes savo braškančiu sunkvežimiu pasileidau į miestą. Ten radau ilgiausią eilę sunkvežimių visokio dydžio, spalvų ir formų. Bet eilė greit judėjo. Pastebėjau, kad sunkvežimiai, kurie ką tik buvo pripildyti, tuoj pat grįžta tušti vėl į eilę. Visi iš jų turėjo važiuot daug kilometrų į savo kolchozą, kad ištuštintų trąšų krovinį. Kaipgi jie galėjo už kelių minučių stot į eilę vėl tušti?

Atėjo mano eilė. Mano tankas buvo greit pripildytas smirdančio skysčio, ir pareižinas pažymėjo lentelėje, kad mūsų kolchozas pasiėmė pirmąjį pustonį trąšų. Aš išvažiavau pro punkto vartus, sekdamas kitus sunkvežimius. Visi iš jų kaip vienas pasuko stačiai krantu žemyn upės link. Virš lygaus Dniepro upės paviršiaus driekėsi milžiniškas smirdančio skysčio plotas.

Kazimieriniai leidiniai ir medaliai

BRANGŪS BROLIAI IR SESĖS LIETUVIAI!

Šv. Kazimiero vardas ir dvasia tepasiekia kuo plačiausiai. Mūsų lietuviai pasauliečiai inteligentai pasigėrėtinai dar buvąsi, kad minėdami šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį mes, lietuviai, pasitarautume žmonijai. Šv. Kazimiero gyvenimas naujai parasytas prof. S. Sužiedėlio lietuvių kalba jau baigtas spausdinti. Jau paruoštos laidos anglų, ispanų, vokiečių kalbomis, baigiamos ruošti italų ir portugalų, ruošiami prancūzų kalbomis. Baigiama spausdinti šv. Kazimiero antologija. Sėkmingai plinta šv. Kazimiero sidabriniai ir bronziniai medaliai. Ruošiamas spaudai šv. Kazimiero albumas. Kad šios mūsų pasauliečių apaštališkos pastangos, jų pasiaukojimas pasiektų platų pasaulį, reikalinga visų lietuvių parama. Keli asmenys jau atsiliepė vos išgirdę apie šiuos darbus, bet šių gražių užmojų pilnam sėkmingumui

ištuštinęs savo tanką aš grįžau atgal, ir kitas pustonis buvo įrašytas kolchozo sąskaiton.

Ir taip toliau sunkvežimis po sunkvežimio, kol buvo ištuštinti tūkstančiai tonų trąšų. Niekad savo gyvenime nemačiau tiek negyvų žuvų. Upė stačiai buvo užkimšta negyvom žuvim, bet sunkvežimiai vis vežė ir vežė...

Pagaliau po pietų staiga prisistatė milicija. Juodoje "Volgoje" atvažiavo ir partijos atstovas. Pasipiktinęs ir užsiėmęs nosį apžiūrėjo, bet po pokalbio su trąšų punkto vedėju ir keliais šoferiais sėdėjo į "Volgą" ir išvažiavo. Po jo pranyko ir milicija. Mums buvo įskaita darbą tęsti toliau. Matyt, susipažinęs su situacija, pareižinas nusprendė, kad kitos išeities nėra.

Ir kokia iš tikrųjų galėjo būt kita išeitis? Kam perleisti, kur laikyti iki pavasario tuos didžiulius kiekius trąšų skysčio? Kolchozai nei pervežimui nei laikymui priemonių neturėjo. Jei sustabdysi trąšų gamybą, vėl teks aiškintis, kodėl neįvykštas planas, ir iš bėdų neišsipaunios. Taigi buvo pasilikta prie geriausio sprendimo.

Iki vakaro mes darbą užbaigėm. Visi paskutinį kiekį trąšų parsivežėm į savo kolchozą. Maskva buvo painformuota, kad planas puikiai pavyko ir šių metų derlius bus gausus.

Vėlai naktį aš atvežiau savo pustonį trąšų į mūsų kolchozą ir painformavau pirmininką, kad išpildžiau savo uždavinį sėkmingai. Jis man padėkojo, bet detalių neklausinėjo. Iš praktikos žinojo, kad į tokių planų vykdymo smulkmenas geriau nesigilinti...

— Kur išpilt šias trąšas? — paklausiau.

— Pasilaikyk sau. Jei norėčiau, galėčiau išgaut rekordinį derlių ir be trąšų, bet kas iš to? Kokia nauda iš to bus mūsų kolchozui?

Aš ir užpyliau trąšas ant savo sklypelio. Trąšų buvo per daug tokiame žemės plote, be to, nelaiku jas supyliau. Gegužės mėnesį, kai kaimynų daržai žaliavo, manasis rudavo...

Vertė B.M.

dar reikia apie \$15.000.

Prisimindamas, kaip mūsų žmonės atsiliepia į kiekvieną gražų darbą, drįstu kreiptis į visus lietuvius, prašydamas paramos šiam istoriniam mūsų visų reikalui.

Aukus siųskite: St. Casimir Year Committee, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

Nuoširdžiai su Jumis Dievo ir Tėvynės meile, viskupas Vincentas Brizgys

• Naujumi skaitytojams "Tėviškos Žiburiai" pirmaisiais metais — tik-tai \$15.

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Kanados Lietuvių Fondas

Nauji nariai ir įnašai:	794. Zatorskiai, Edvardas ir Sofija	4,100
1076. Tautos Fondo atstovybė Kanadoje	1026. Bartulio, Mykolo atm.	200
1077. Bartulienė, Dana	1040. Domeikos, Juozas ir Stefanija	125
1078. Macevičiūtė, Marija	1075. Žaliauskienės, Monikos atm.	170
1079. Jaugelienės, Aldonos atm.	Fondas džiaugiasi naujais nariais ir didžiujasi ypač įnašų papildytojais, kurių visada būna dvigubai daugiau negu naujų narių. Mielie broliai-sesės, mums visiems turi rūpėti mūsų Tėvynė ir lietuviškumo išlaikymas išeivijoje! Tačiau tai sekasi vis sunkiau, ir, atrod, pinigais svarbesnis negu lietuviškumas. Pagalvokime ir padarykime sprendimą įstoti į Kanados Lietuvių Fondo narių eilės. To žingsnio Tėvynė neužmirš!	
1080. Morkūnaitės, Antaninos atm.	Dar kartą malonu paminėti naujus KL Fondo įgaliotinius: Stankus Jonas — Hamiltone ir apylinkėse; Karosienė Emilija — Edmontone; Gulbinskas Petras — Toronte ir apylinkėse. Linkime jiems geriausios sėkmės. Taip pat laukiame veiklos ir iš senų įgaliotinių, kurių jau nebegirdime daug metų. Mielieji, neužmirškime savo pasižadėjimų!	
1081. Milerio, Juozo atm.	Primenama visiems nariams, pakeltiems savo adresus, būtinai pranešti, nes labai daug grįžta laiškų. Taipgi būtų labai malonu sužinoti iš mirusiųjų artimųjų, kas jų įnašams atstovaus. Priešingu atveju pakvitavimai nebebus siunčiami.	
1082. Petrusis, Aidas-Darius-Antanas	Linkėdami malonių atjarėnėčių švenčių ir sėkmingų narių metų, dėkojame visiems.	
1083. Girknius, Paulius	KLF VALDYBA	
128. Januška, Vincas		
153. Kantaikai, Adomas ir Filomena		
175. Daugėlavičiaus, Alekso atm.		
278. Dalius, Stasys		
282. Vaitkūnai, Petras ir Elena (Alberta)		
326. Stankai, Kazys ir Vanda ..		
380. Treigio, Sergijaus atm.		
431. Jokubiliene, Elena		
455. Rimšų, Prano ir Kamilės atm.		
537. Stalioraičio, Juozo atm.		
608. Latauskas, Petras		
651. Grudžinskas, Kostas		
655. Tumosa, Zenonas		
790. Gaputytė, Monika		
793. Lietuvių Tautodailės Institutas		

PRANEŠIMAS

Pranešame mūsų draugams ir pažįstamiems, kad 1983 metų lapkričio 27 dieną mirė mūsų mylimas vyras, tėvas ir uošvis

A+

VYTAUTAS PUPEIKA,

sulaukęs 91 metų amžiaus.

Pasilikome nuliūdę: žmona — Morta, duklė Henrieta su vyru Udo Mällo

A+

mylimai MAMYTEI ir BROLIENEI

Lietuvoje mirus,

ALBINĄ ADOMAITIENĘ su šeima ir kitus gimines skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame —

J.K.D. Dervaičiai

V.G.J. Kudžmos

A+

LIUDVIKUI MUSTEIKIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolius — kun. LEONARDĄ ir dr. ANTANĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame —

A. M. Norkai ir šeima

R. J. Ruslėi ir šeima

P. L. Jurėnai ir šeima

A+

MYLIMAI SESUTEI

Lenkijoje mirus,

BRONĘ KRAUČIŪNIENĘ, vyrą DONATĄ liudesio ir skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame —

A. V. Apanavičiai

B. V. Venclovai

E. P. Balytos

V. J. Raguckai

J. J. Kamaičiai

K. J. Rudaičiai

D. V. Kekiai

D. B. Mačiai

T. P. Kareckai

O. A. Godeliai

E. P. Lukavičiai

O. A. Dzemoniai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Lenkija - Dievo žaislavietė

Anglų istoriko veikalas, daug kur paliečiantis ir Lietuvos praeitį

P. LELIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Steponas Batory

Pabėgusiam karaliui grįžti buvo duotas terminas — 9 mėnesiai. Kai jis negrįžo, 1575. XI rinkiminis seimas vėl susirinko rinkti karaliaus. Šįkart kandidatų buvo 6, kurių tarpe — Jonas Žiaurusis, švedų karalius Jonas III, du Austrijos kunigaikščiai, Feraros kng. Alfonsas II ir Transilvanijos vaivada kng. Steponas Batory.

Anuo metu respublikos padėtis buvo kritiška — rusai buvo Livonijoje, Dancige siautė sukilimas, Krymo totoriai su 100.000 armija užplūdo Ukrainą. Esant tokiai būklei, keli kandidatai iškritė, ir karaliu buvo išrinktas 42 m. amžiaus Stp. Batory. Jo kandidatūrą rėmė buv. kancleris Zamoyskis ir turkų sultonas. Batoras priėmė sąlygą vesti 10 metų už save vyresnę Oną Jogailaitę ir susituokė Krokuvoje 1576.IV.5.

Batory buvo giliausias ir protingiausias respublikos karalius. Nuraminęs Dancigo maištą ir gerai pasiruošęs, pradėjo karą su Maskva. Nugalėjęs rusus prie Polocko ir Velikije Luki, atsiėmė visas rusų užgrobtas žemes ir laike apsupęs Pskovą, kol nusižeminę rusai paprašė taikos. (Dail. Mateika tą momentą pavaizdavo paveiksle „Steponas Batory prie Pskovo 1581“).

Batoro nuopelnas Lietuvai — Vilniaus universiteto (akademijos) įsteigimas 1579 m. Tas un-tas veikė Vilniuje iki 1832 m., kai po pirmojo lenkų sukilimo rusų caras Mikalojus I jį uždarė. Lenkai, okupavę Vilnių 1920 m., tą un-tą atsteigė ir pavadinę Stepono Batoro vardu. Lietuva, 1939 m. atgavusi Vilnių, un-to vardą pakeitė.

Batoras beveik negyveno su žmona Krokuvoje, o įsitaisė rezidencijoje Gardine. Gaila, kad tas gabus karalius tik 10 metų tevaldė (1576-1586). Kairių minima, kad jis buvo nuodėtas už palankumą lietuviams.

Zigmantas Vaza

St. Batorui mirus ir nepalikus įpėdinio, rinkiminis seimas išrinko karaliu Kotryną Jogailaitę ir švedų karalių Jono III sūnų Zigmantą Vazą. Mirus tėvui, jis pretendavo ir į Švedijos sostą. Motinos išauklėtas griežtu kataliku, jis sukėlė nereikalingus karus dėl įpėdinystės su Švedija ir Maskva. Rusijos suirutės metu norėjo pats tapti caru ir trumpam laikui buvo užėmęs Maskvą, bet atsigavę rusai lenkus išvyjo, o Kremliuje užsidariusių lenkų įgulą išžudė. Tie Zigmanto sukelti karai nualino ne tik Lenkiją bet ir Lietuvą. Po jo mirties jo sūnus Vladislovas (1632-1640) ir Jonas-Kazimieras (1640-1668) susilaikė nuo karo, ir valstybė kiek sustiprėjo.

Bendra Lietuvos ir Lenkijos valstybė buvo monarchinė respublika. Jei miręs karalius nepalikdavo tiesioginio įpėdinio, tai karaliai buvo renkami iš kelių kandidatų, kurie atvykdavo su savo apsaugos kariniais daliniais ir pinigais papirkimui rinkėjų. Tie rinkimai laikada trukdavo mėnesius. Didžiosios valstybės — Austrija, Prancūzija, Rusija, Prūsija siūlė savo kandidatus ir vedė užkulisinę po-

litiką su rinkėjais ir įtakingais asmenimis. Vyko slaptos derybos.

Vazoms nepalikus įpėdinio, tokiomis derybomis išrinktas karaliu Mykolas Višnevecis-Karybutas, Piastų ir Algirdaičių ainis. Tai buvo nesuipratimas, nes naujas karalius pasirodė esąs menkystė ir po 4 metų buvo pašalintas.

Jonas Sobieskis

Tuo metu vyko respublikos karas su sukilusiais Ukrainos kazokais ir turkais. Reikėjo gero karo vado ir gero karaliaus. Tokiu karaliu 1674 m. išrinktas turkų nugalėtojas prie Chotino Jonas Sobieskis. Jo išrinkimą nulėmė Liudo XIV pinigai ir jo žmonos favoritė Maria d'Arquin, pravadinta Marysenka, kurią Sobieskis buvo vedęs.

Kai 1683 m. didysis turkų vizyrius Kara-Mustafa su 150.000 kareivių apgulė Vieną, visa Europa drebėjo. Imperatorius Leopoldas II šaukėsi visų karalių pagalbos. Jonas Sobieskis tuoj išskubėjo su 30.000 lenkų gusarų, kazokų pulkais ir 8000 vežimų su maistu 6 mėnesiams.

Atvykęs ten, jau rado kitus pagalbininkus, vadovaujamus Lotaringijos kng. Charles. Daugiausia buvo vokiečiai. Visą 74.000 armijos vadovavimą perėmė Sobieskis ir įsakė tuoj pulkti Kara-Mustafą pagrindinė sustiprintą stovyklą.

Per kelias dienas turkai buvo sumušti ir su dideliais nuostoliais atitraukė nuo Vienos. Sobieskis su sąjungininkais vijo juos ir išvadavo iš turkų jungo visą Vengriją.

Iš Vienos apgulimo stovyklos Sobieskis rašė savo Marysenkai daug laiškų apie vykstančius mūšius ir sąjungininkus. Tie laišukai liko istoriniais dokumentais. Viename laiške jis rašė žmonai: „Pasakyk man, kas atsitiko su lietuviais, kurie sudaro man didelę problemą. Niekas nenori, kad jie čia ateitų, bet žygiuotų į Vengriją ir bent kiek nukreiptų turkų pajėgas nuo Vienos. Tai būtų bent pateisinimas gauti pinigų“. (Austrijos imperatorius iš anksto sumokėjo Sobieskiui 1.200.000 dukatų už pagalbą. Iš tų pinigų dalį gavo lietuviai).

Kodėl lietuviai neskubėjo lenkamis ir pagalba? 1670 m. Lietuvoje įsigalėjo Sapiegu giminės magnatai, kurie nesiskaitė su karaliu ir nenorėjo jo garbės didinti. 1683 m. Kazimieras-Jonas Sapiega (vadas) tyčia neskubino armijos žygiavimo ir, kai lietuviai atvyko į Austriją, Viena buvo jau išvaduota.

Vienai vaduoti Lietuva pasiuntė 10.000 armiją, bet ji užtruko Slovakijoje „jieskodama“ maisto atsargų. (Panašiai atsitiko prieš 300 metų, kai Jogaila su savo kariuomene žygiavo į pagalbą totoriams prieš Maskvą. Gal irgi tyčia jis pavėlavo į mūšį dvi dienas, ir Maskvos Dimitras sumušė Mamajų Kulikovo lauke).

Jonas Sobieskis buvo gabus karo vadas, bet prastas valstybininkas. Daugelis jo užsibrėžtų planų liko neįvykdyti. Jo sūnaus Jokūbo vedybos su Radvilaite ir išrinkimas karaliu neįvyko. Po Sobieskio respublika gero karaliaus nebeturėjo.

Vėtinai ir respublikos agonija

Didžiųjų kaimynų sutarimu Lenkijos-Lietuvos karaliu

1697 m. „išrinktas“ Saksonijos Vėtinų giminės kurfiurstas Fridrichas-Augustas, pasivadinęs Augustu II. Vėliau jis tapo Rusijos caro Petro Didžiojo politikos įrankiu. Nors švedai, okupavę Lenkiją, jį pašalino, nusivijo iki Dresdeno, bet kai švedai pralaimėjo prie Poltavos 1709 m., jis grįžo į sostą.

Švedų okupacijos metu „išrinktas“ Stanislovas Leščinskis (Prancūzijos karaliaus Liudo XV uošvis) gal būtų buvęs neblogas karalius, bet po Poltavos užplūdus Lenkiją rusams, jis turėjo bėgti. (Atbėgęs pas savo žentą gavo valdyti Lotaringijos kunigaikštiją).

Mirus Augustui II, 1733 m. sostą užėmė jo sūnus, pasivadinęs Augustu III. Tai buvo irgi menkystė. Ištižęs tinginys visai nesirūpino valstybės reikalais. Jis negyveno Lenkijoje, o savo pilyje Drezdene. Už jį Lenkiją ir Lietuvą valdė jo ministeris vokieitis Bruel. To karaliaus valdymas buvo respublikos 30-ties metų agonija, pasibaigusi valstybės pradžiumi.

Dar buvo paskutiniu Lenkijos-Lietuvos karaliu carienės Kotrynos II meilužis ir statytinis Stanislovas Poniatovskis. Jis buvo geras lenkų patriotas, bet nieko nebegaletų jo pakeisti, ir jo „valdymo“ metu įvyko Lenkijos-Lietuvos valstybės pasidalinimas tarp jos plėšriųjų kaimynų.

Išvadinės pastabos

Šie trumpi Lenkijos istorijos bruožai rodo, kad lenkų-lietuvių santykiai yra seni ir dėl tų tautų maišymosi (kunigaikščių šeimų ir didikų vedybomis) turi ir kraujo ryšį. Bet, bendra istorija ir bendra religija abi tautos dar daugiau suartina. Iš visų tautų lenkai yra mums artimesni net ir už mūsų kilmės brolius latvius, kurie yra kitos kultūros ir kitos religijos.

Ir lenkai laiko lietuvius jiems artimesniais už kitas tautas. Tai rodo šis mažas epizodas. Kai po vokiečių kapituliacijos 1945 m. lenkai darbininkai ir buvę belaisviai kairuk užvaldė vokiečių traukinius, stotyse nieko į juos neįsileido, tik lenkus. Dvi šeimos su vaikais, negalėdamos patekti į traukinį, kreipėsi pas jų vyresnį ir pasisakė, kad yra lietuviai. Jis tuoj suritavo savo tvarkidarius: „To litvini. Puse!“ (čia lietuviai, leisk).

Kai anksčiau parašiau „TŽ“ 1983 m. 16 nr. straipsnį „Lenkija ir Lietuva seniau ir dabar“, tai keli skaitytojai jį pagyrė. Bet į jį atsiliepė trys vilniečiai (P. Česnulis, S. Vranka, B. Zumeris), kurie mane kritikavo („TŽ“ nr. 21 ir 29). „Dirvos“ 32 nr. slapukas autorius, pacitavęs mano str., rašė: „Ar tai ne siauras wishful thinking“, kuris nekarta mus nuvedė į tragiškas nelaimes?“

Šia proga noriu pridėti čia savo paaiškinimus. Politinė vilniečių samprata lietuvių-lenkų santykių yra patriotiška, bet nelogiška. Ir štai kodėl.

1. Priešas yra tik tada, kai su juo kariaujama, o kai nekariaujama jis gali būti ir draugu. 2. Jei priešas nepajėgi nugalėti, tai jieskok su juo draugystės. 3. Kiekviena valstybė, įskaitant ir Lietuvą, jei tik turi jėgos, grobia svetimas žemes, nes tai natūralus tautos polinkis augti ir plėstis. 4. Politikoje nesivadovaujama jausmais, bet šaltu protu ir realiais apskaičiavimais (vok. Realpolitik). 5. Sutarties tarp valstybių, ypač karo paliaubų (kokia buvo Suvalkų), nesulaužo tik silpnėsnis jos partneris. Stipresnis partneris sutarčiai sulaužyti pasirenka palankią konjunkturą.

Verta šią Norman Davies knygą perskaityti. Joje matyti, kiek tokių Suvalkų sutarčių sulaužė ne tik Lenkija, bet ir Rusija, ir Vokietija, ir Lietuva, kai ji buvo kariškai stipri.

Palaikau savo teigimą, kad santykiuose su lenkais turime užmiršti senus kivirčius ir jieskoti su jais draugystės. Kai bus laisva Lenkija, bus laisva ir Lietuva.

Sveikintina, kad mūsų išeivijos veiksniai ir Lietuvos lietuviai su lenkais bendrauti nevengia.

Prie Dariaus ir Girėno paminklo dabartinės Lenkijos Pšcelnike iškilnių proga 1983.VII.17 JURGIS ŽEMAITAITIS įteikia medalį nuolatiniam paminklo prižiūrėtoji JULIUS SANVAICIUI; už jo — visuomenės veikėjas JONAS ŽALIAPNIENIS (su akiniais), GRAŽINA KRUPIENČIKIENĖ, BERNADETA ŽALIAPNIENYTĖ, LORETA KRUPIENČIKAITĖ ir kiti šėtiniečiai, dalyvavę Dariaus ir Girėno sukakties iškilmėse

Amerikos prezidento pareiškimas

„Laisvės radijuje“ sudaryta atskira Baltijos valstybių taryba

Šiandieną, t.y. 1983 m. lapkričio 18 d., kai latvių kilmės amerikiečiai mini 65-ą nepriklausomybės paskelbimo su kaktį baltiškosios respublikos Latvijos, nauja „Laisvės radijo“ Baltijos valstybių taryba pradės savo laidas Estijos, Latvijos ir Lietuvos gyventojams. Baltijos valstybių taryba sujungė anksčiau paskirai veikusias estų, latvių ir lietuvių tarybas „Laisvės radijuje“.

Latvijos nepriklausomybės diena yra labai tinkama proga pradėti darbą naujo Baltijos valstybių tarybos vienetui. Latvija, kaip ir jos kaimynės Estija ir Lietuva, buvo užimtos sovietinių pajėgų 1940 metais ir iki šiol tebeneša sovietinės priespaudos jungą. Viena labiausiai slegiančių priespaudos formų tebėra paneigimas žodžio laisvės ir informacijos.

Trijų minėtų Baltijos respublikų gyventojai žiūri į tarptautines Jungtinių Valstybių tarybos laidas kaip į gyvą informacijos šaltinį. „Laisvės radijus“, tarptautinių laidų tinklo dalis, atlieka vaidmenį spaudos, teikdamas informaciją apie dabarties įvykius, kuriuos sovietinė val-

džia cenzūroja ir neleidžia skelbti.

Isteigimas baltiečių radijo skyriaus patvirtina Jungtinių Valstybių politiką, nepripažįstančią prievartinio, neteisėto įjungimo Sovietų Sąjungon Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Naujasis pavadinimas „Laisvės radijo Baltijos valstybių taryba“ pabrėš skirtingas Baltijos valstybių tapatybes ir atskirs jas nuo likusios Sovietų Sąjungos dalies.

Sujungdami „Laisvės radijo“ tris baltiškas tarybas, mes sustiprinome administracinį savarankiškumą ir padidinome politinį bei psichologinį radijo laidų poveikį klausytojams. Mes ir toliau įsieksime metodų pagerinti radijo laidoms užtikrinti Baltijos gyventojams teisę į informaciją, kad jos negalėtų užblokuoti komunistiniai pavergejai.

Minėdama Latvijos nepriklausomybės dieną ir įsteigimą Baltijos valstybių tarybos, ši vyriausybė dar kartą pareiškia savo ryžtą laikytis įsipareigojimų Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonėms, kovojantiems už laisvės atgavimą ir apsisprendimą.

Globojami žvėrys, naikinami žmonės

A.a. kun. Bronius Laurinavičius - vienas didžiausių ažuolų Lietuvoje

Prieš dvejus metus, t.y. 1981 m. lapkričio 25 d., Vilniuje, prie Dzeržinskio ir Žalgirio gatvių sankryžos, buvo mirtinai sužalotas Adutiškio klebonas, Lietuvos Helsinkio grupės narys, kun. Bronius Laurinavičius. Žuvimo aplinkybės liko neišaiškintos. Įvykio liudininkai teigė, kad ant šaligatvio stovėjęs asmuo buvo staiga kelių vyrų pastumtas po besiarinanciu sunkvežimiu.

Kun. Br. Laurinavičius buvo gimęs 1913 m. lietuviškoje Gudijos saloje — Gervėčių parapijoje, Giliūnų kaime. Šiomet jam būtų sukakę 70 metų. Kunigystės šventimus buvo gavęs 1944 m. Sunkios vaikystės užgrūdintas, jis mokojo anksti kelti, uoliai melstis ir dirbti, savimi nesirūpindamas. Todėl buvo labai jautrus kitiems, skaudžiai pergyveno tikinčiųjų ir tautos nelaimes. Visą gyvenimą išliko entuziastas.

„Tai vienas iš didžiausių ažuolų Lietuvos giriose, viena iš ryškiausių žvaigždžių Lietuvos padangėje.“ Tokiais žodžiais velionį apibūdino jo artimas bičiulis kun. Jonas Lauriūnas. Kalbėdamas prie kapo, vyskupas Julijonas Steponavičius, išskeldamas kun. Laurinavičiaus heroiškus asmenybės bruožus, pažymėjo: „Matydamas skriaudžiamus tautiečius, velionis stėjo ginti lietuvių, tikinčiųjų ir Bažnyčios teisių. Dėlto pas jį būdavo daromos kratos, dėlto susilaukdavo įvairiausių nemalonumų, tačiau visada ėjo tiesiu keliu“.

Po kun. Karolio Garučko mirties jis įsijungė į Lietuvos Helsinkio grupės veiklą ir bu-

vo likęs vienintelis nesuimtas, pajėgus dirbti grupės narys. Dėl to jau anksčiau du kartus jį buvo bandyta suvažinėti. Prisimindami kun. Br. Laurinavičiaus gyvybės auką, sudėtą prieš dvejus metus, kartojame pranašiskus „Kronikos“ žodžius: „Gero kunigo, tauraus lietuvių ir bebaimio kovotojo už Bažnyčios ir Tautos teises kraujas, pralietas sostinės gatvėje, ir jo gyvybės auka kvies visus dorus ir mąstančius lietuvius kovoti už tiesą, laisvę ir šviesą vardan visų mūsų šviesios ateities“.

Lietuvos kankinių sąrašą — lietuviškoje martirologijoje kun. Br. Laurinavičiaus vardas visuomet liudys ištikimybę iki mirties didiesiems tikėjimo ir tautos idealams.

„Tarybų Sąjungoje steigiami draustiniai. Rūpinamasi, kad varlikės, ropliukai, žvėrys ir žvėreliai neišnyktų, o Gudijos lietuviai pasmerkti nautatėjimui. Ne tas nacionalistas, kuris myli gimtąją kalbą, vartoja ją ir gina jos teises, bet tas, kuris neapkenčia kitaip kalbančių ir verčia kitus užmiršti savo gimtąją kalbą ir bruka savąją kalbą“. Taip rašė kun. Br. Laurinavičius laiške L. Brežnevui 1977.X.15. Lmb.

Bookbinding Studio

„SAMOGITIA“

meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.

Telefonas 625-2412

P.O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Enciklopedijos vargai seniau ir dabar

„Lietuvių Enciklopedijos“ leidejas Juozas Kapočius pranešė, kad 37-jam tomui atsiliepi tik 25% reikalingo skačiaus būsimų prenumeratorių. Skaičius tikrai mažas. Įdomu pagnagrėti, kur čia slypi tikroji priežastis. Iš tikrųjų tų priežasčių yra neviena. Kaip buvęs senas spaudos platintojas, pareikšiu savo nuomonę.

Prieš tris dešimtmečius tokie spaudos platintojai vaikščiojo nuo durų prie durų, platindami lietuviškus leidinius, jų tarpe ir „LE“.

Gyvendamas mažoje lietuvių kolonijoje, ir aš tarp kitų leidinių pradėjau rinkti „LE“ prenumeras. Tas darbas netaip lengvai sekėsi, nes buvo surištas su didesnėmis išlaidomis ir raštiškais pasižadėjimais. Reikėjo lankytis po kelis kartus net ir pas tuos, kurie tuo reikalu domėjosi, kol pagaliau sutiko pasirašyti sutartį. Bet tada laikai buvo kitokie, spaudos platinimo darbe buvau ne aš vienas. Neilgai trukus sužinojau, kad jau turiu du konkurentus, kurie taipgi renka „LE“ prenumeras. Bet toji konkurencija išėjo „LE“ į naudą. Jei kuris prenumeratorius nenorėjo pasirašyti sutarties su manim, pasirašė su mano konkurentu.

Dabar „LE“ leidyklai prienamiausias būdas surasti prenumeratorius 37-jam tomui — paraginimas per spaudą. Būdas, atrodo, neblogas, bet nepakankamas. Lietuviai, nors laikraščius ir prenumeroja, bet kairurie juos tik prabėgo teskaito. Laikraštį prenumeroja, kad neatsiliktu nuo Jono ar Adomo, bet paklaus-

tas, kokios jis nuomonės apie aprašytą šventę, minėjimą ar kruopščiai parinktas ištraukas iš „LKB Kronikos“, pasiaiškina tokiais dalykais nesidomįs. Jis skaitas tik jo mėgstamų autorių straipsnius. Kartais permetas akį per antraštes ir nuotraukas. Iš to jau galįs spręsti ir apie turinį. O yra ir tokių, kurie net nę paviršutiniškai neperžiūrėję „padedą“ laikraštį į dėžutę ir sėda prie televizijos.

Paminėtina dar ir tai, kad daugeliui buvusių „LE“ prenumeratorių, įsigijusių anksčiau išleistus tomus, saulutė jau nusileido, kitiems ji jau rodo vėlyvą popietę, o pagaliau nemaža yra ir tokių, kuriems toji saulutė visai prie laidos. Tokie jau nesidomi naujais leidiniais. Taigi labai didelis skaičius buvusių enciklopedijos prenumeratorių nesugrąžina mai iš sąrašo išrinkta.

Šio papildomo tomo išleidimas yra labai sveikintina idėja. Kad nereiktų leidejams pasiskliauti vien tik spaudoje matomais raginimais, reikia tikėtis, kad tam sumanymui realizuoti atsiras savanorių entuziastų — prenumeratorų rinkėjų iš jaunesnės kartos, kurie gyvena didesnėse lietuvių kolonijose. Jie gi turi labai puikių progų susitikti suvotautiečius minėjimuose, išvykose ir siauresnio ratelio susibūrimuose. Neabejoju, kad gyvu žodžiu kreipiantis tuo reikalu susidomės ne tik prenumeratorius rinkėjų bendramčiai, bet ir nuo metų naštos kiek daugiau pabalę pensininkai. K.Ž.

Ontario parlamento narys TONY RUPRECHT (kairėje) įteikia specialų pažymėjimą VALTERIUI DAVIUNIUI kaip įvertinimą jo veiklos kanadietį visuomenėje. Šalia jo stovi Toronto burmistras A. Eggleton, kalba italų veikėjas D. Ianucci. Iškilinė buvo surengta T. Ruprechtui ir kitiems veikėjams pagerbti Toronte „The Boulevard Club“ patalpose L. Wojtiw

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Puiki dovana 1983 metų Kalėdoms siuntinys nr. 3 — 1983

3 metrai vilnonės medžiagos eilutei su įrašu „All wool made in England“, 3 metrai geriausio šilkinio aksomo suknelei; 1 svaras geriausio vilnonių „Mohair“ siūlų; 2 metrai „crimplene“ medžiagos suknelei; 1 pora „Wrangler“ geriausio „denim jeans“; 1 pora „Levi“ velveto džinsų; vyriški išeginiai marškiniai arba bliusketė. Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$440.00.

Į šį siuntinį dar galima įdėti 7 svarus įvairių prekių, pavyzdžiui, medžiagos galima įdėti 4 metrus ir dirbtinio minko kailio 3 metrus.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

Avikailiai, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas, graži apikaklė, sveria 5 svarus	\$242.00
Avikailiai, tikro kailio viršus ir pamušalas, sveria 6 svarus	440.00
Dirbtinio minko kailis apsiaustui, De-Lux, 3 metrai, sveria 5 sv.	110.00
Džinsai rumbuoto velveto	46.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	48.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	13.00
Sudedamasis lietsargis	13.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	48.00
Puiki medžiaga suknelei	44.00
Šilkinio velveto medžiaga suknelei, 3 metrai	73.00
Aksomo medžiaga eilutei, dvigubo pločio, 3 metrai	88.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	73.00
.....	88.00
.....	110.00

Šie maisto gaminiai leidžiami siųsti su drabužiais: 1 sv. arbatos — \$9.00, 1 sv. kavos („necafe“) — 13.00, 2 sv. pupelių kavos — 15.00, 1 sv. šokolado — 7.50, 40 cigarečių — 5.50.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti persiuntimui \$57.00. Siunčiame pramogines ir kitokios muzikos plokšteles.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, tarpininkaujame išsiriupinant Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

Z. Juras

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.

Tel. 01 460 2592.

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ JUBILĖJINIS MEDALIS

Dail. P. Vaškio projektas „Franklin Mint“ nukaltas 44mm. pločio. Sidabrinis — \$45, bronzinis — \$10 JAV (persiuntimas \$1 už medalį). Užsisakantiems bronzinių 10 ar daugiau vienu adresu — 25% nuolaida.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA

351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA

Telefonas (212) 647-2434

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DAR VIENAS PAMINKLAS

Vilniuje, aikštėje prie Komjaunimo gatvės, lapkričio 18 d. atidengtas aštuonių figūrų paminklas sovietiniams Lietuvos partizanams ir pogrindininkams. Paminklo autoriai — skulptoriai Algis Zokaitis ir Juozas Kalinauskas, architektai Gediminas Baravykas, Gytis Ramunis ir Kęstutis Pempė. Kompartijos I sekr. P. Griškevičius, prieš perkirpdamas juosteles, teigė, kad vokiečių okupacijos metais Lietuvoje buvo apie 90 tų sovietinių partizanų būrių ir grupių, jungiančių apie 10.000 žmonių. Esą jie "rūšiai kėrėsi jo fašistiniams grobikiams vokiečiams ir jų talkininkams lietuvių buržuaziniams nacionalistams". Kalbėjo ir buvęs sovietinių partizanų vadovas pietinėje Lietuvoje dalyje G. Zimanas. Jis džiaugėsi, kad sovietiniai partizanai susprogdino apie 600 ešelono, sunaikino tūkstančius hitlerininkų, bet nutylėjo antrąjį medalio pusę. Dėl jų veiksmų nukentėdavo ir visiškai nekalti Lietuvos gyventojai, susilaukdami vokiečių keršto. Pz. dėl Pirčiupio kaimo sudeginimo su visais gyventojais 1944 m. birželio 3 d. kaltė tenka G. Zimano vadovaujamiems partizanams, apšaudžiusiems vokiečių automašinas prie šio kaimo, nukovusiems kelis vokiečius. Dėl tų didesnių reikšmės neturinčių vokiečių, vykdančių įsakymus iš Maskvos, lengva ranka buvo paaukota 119 žmonių — 69 vaikai, 29 moterys, 21 vyras. Paminklo atidaryme taipgi kalbėjo atsargos gen. mjr. P. Petronis, dabartinis "Tėviškės" draugijos pirmininkas, jaunosios kartos atstovė T. Zenkovič, Vilniaus kuro aparatūros gamyklos šlifuojuotoja, laikoma komunistinio darbo spartuole.

VAIKŲ AUKOS

R. Strakšo pranešimu "Valsietčių Laikraščio" 134 nr., Lietuvos automobilijų nelaimės per dešimtį šių metų mėnesių buvo sužeista 550 vaikų, žuvo 63. Pasak R. Strakšo, vairuotojai turi matyti tokią kelio atkarpą, kad galėtų laiku pastebėti kliūtį ir išvengti nelaimės. Vaikus su eismo taisyklėmis turi geriau supažindinti tėvai ir mokytojai. Esą jiems turi būti išaiškinta, kad į kitą kelio pusę pėstiesiems galima eiti tik po žemėmis perėjimais, pėsčiųjų tilteliais ir tose vietose, kurios nurodytos linijomis arba kelio ženklais "Pėsčiųjų perėja". Vaikams reikia priminti, kad negalima į važiuojamąją dalį išeiti iš už kliūtis. Išlipus iš autobuso, reikia palaukti, kol jis nuvažiuos.

"RAGUČIO" GĖRIMAI

Kauno "Ragučio" specialistai sukūrė vitaminais aprūpintą gėrimą vaikams "Svaja". Sovietų Sąjungos maisto pramonės ministerija jį rekomendavo gaminti visose vaisvandenių įmonėse. Netrukus Lietuvos parduotuvėse pasirodys du nauji dietiniai kauliukų sukurti gėrimai — "Apelsinas" ir "Citrina", skirti vaikams ir suaugusiems.

PROGINIAI POETA

"Literatūros ir Meno" 1983 m. 45 nr. skyriuje "Septynios dienos" paliejami proginiai poetai, gaunantys užsakymų parašyti eiliuotus sveikinimus: "Ivairios esti tos progos — gimimo dienos, išleistuvės, palydos į pensiją... Kartais net už stalo prasideda varžybos — kas ilgiau sugebės mintis reikšti eiliuotai...". Išvada: "Is tiesų tokių eilių autoriai niekada plačiai neišgarsės, nepateks į bibliografiją. Parašė tam kartui, tam vakarui eiliuotą pokštą, savo funkciją atliko, ir tiek. Paauguko popietę ar dvi: vis dėlto reikėjo pasukti galvą, kol vietoj įvyki apdainavo sklandžius chorėjų — eilutę į eilutę, rimai itin tikslūs arba apytiksliai...". Rašinio autorius — vm — nepataria pradėti kovos su vėjo malūnais. Esą visų proginių eilių nebus galima išgyvendinti, bet iš proginių poetų reikėtų išjungti nemokiško lygio atstovus: "Juk kiekvienas atskirime, kur eiluoja bejėgiškai, vos vos sukirpta, o kur — šmaikščiai, su humorėliu, vaizdingai...". Tokių proginių poetų yra ne tik tėvynėje, bet ir išėjioje, kur jie sveikinimus taip pat bando atlikti eiliuotu žodžiu. Atrodo, poezijos liga yra palietusi abi tautos puses.

KONTROLINIAI PUNKTAI

Prie Lietuvos kelių dabar yra įsteigti kontroliniai punktai, sulaukiantys įvairių ūkių bei įmonių pravažiuojančius tuščius sunkvežimius, kai jais vyksta pasiimti krovinio ar jau į kumėvas. Punktai tokiems sunkvežimiams nori parūpinti papildomą krovinį, suderintą su jų maršrutu. Oficialiai teigiama, kad taip stengiamasi sutaisyti lėšas. Kadangi sunkvežimiai visvien turi važiuoti, tad juo be jokio papildomo atlyginimo galima pervežti kam nors kitam skirtą krovinį. Praktiškai betgi kartais neišvengiama keistybė dėl skirstytojų neapdairumo. 1983 m. lapkričio 17 d. laidoje "Tiesa" paskelbė Joniškio rajono gamybinio "Žemės ūkio technikos" vairuotojo Liongiono Petraičio ir meistro Vytauto Maižiaus skundą "O benzinas nuėjo perniek". Jiedu buvo išsiųsti Utenon atsivežti elektromontazinių gaminių, bet pakeliui buvo nukreipti į Anykštų statybinių medžiagų kombinato Vikočių skyrių. Ten jie gavo plytų krovinį, kurį turėjo nuvežti Utenon į Basanavičiaus g-vės 90 nr. Atvykus betgi paaiškėjo, kad toje vietoje tėra gyvenamasis namas, kuriam tokios plytos nereikalingos. Tada prasidėjo klajojimas nuo vienos statybinės aikštelės prie kitos. Visur buvo teisinamas, kad plytų nereikia. I tas klajones buvo įjungtas ir Kupošio rajono "Šviesos" kolchozo vairuotojas Alvydas Valiukas. Tik po daugkratinių perdresavimų plytos pagaliau buvo iškrautos. Skundo autoriai teigia, kad jiems dėl neatsakinėjamais pareigais atliekančių pareigūnų po Uteną teko veltui važinėti keturias valandas, eikvoti benzina. V. Kst.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba rengia IŠKILMINGĄ

Nauju Metu SUTIKIMA

gruodžio 31, šeštadienį, Jaunimo Centre.

BILIETŲ KAINOS: \$24 asmeniui — šilta vakarienė 7 v.v., šaltas bufetas

GERAS ORKESTRAS, PUIKIAI IŠPUOŠTA SALĖ, ŠAMPANAS. Bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų Jaunimo Centre. Informacijai tauraitis telefonais 527-1028 arba 634-6006.

Visus malonai kviečiame dalyvauti. VALDYBA

Hamilton, Ontario

GIEDRAČIO ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ Klubo žuikių balius numatomas 1984 m. sausio 28 d. Hamiltono Jaunimo Centre. Meninę programą dalį sutiko atlikti Toronto L. Namų moterų dainos vienetas, vadovaujamas muz. D. Deksnys. Gros puikus orkestras. Kviečiami visi dalyvauti.

Valdyba

Winnipeg, Manitoba

KLB WINNIPEGO APYLINKĖS NARIŲ VISUOTINIS SUSIRINKIMAS šaukiamas 1984 m. sausio 15, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje po Mišiu. Po susirinkimo — kavutė. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti. Valdyba

Ottawa, Ontario

IŠ LIETUVIŲ FONDO VEIKLOS.

Otavos apylinkė priklauso mažesniųjų apylinkių grupei. Organizuoja veikla joje prasidėjo 1949 m. Tautiečių skaičius šios ribos visada keitėsi: daugiausia vienu metu buvo apie 300 asmenų. Šiuo metu yra per 150: aktyvesniųjų yra šiek tiek daugiau pusės. Kanados Lietuvių Fondo įsteigimo vieta buvo Otava. Krašto tarybos suvažiavimas, įvykęs 1962. IX.16 Otavoje, jį įpiliatino. Vienas iš Fondo steigėjų — V. Ignaitis pakvietė dabartinę Fondo įgaliotinį Otavai toms pareigoms. Po to praėjo šiek tiek laiko formalumams atlikti. Įgaliotinis savo veiklą pradėjo 1963.II.20, gavęs Fondo vadovybės įgaliotimą. Tas pareigas jis tebeina iki šios dienos jau 21-ri metai.

Iki šios dienos šios apylinkės ribose sukaupta \$17,225. Vidutiniškai vienam asmeniui tenka šiuo metu per \$110. Iš viso yra 47 įrašai, įskaitant ir 5 organizacijas. Tai bendras visų Otavos lietuvių vardu įrašų, PLIAS Otavos skyriaus, Pembroke lietuvių vardu, dr. Vinco Kudirkos šeštadieninės mokyklos ir Lietuvių Tautodailės Instituto.

Per visą laikotarpį yra mirę 8 Fondo nariai: Zigmąs Vikauskas, prof. Antanas Ramūnas, Kazys Rimkus, Irena Jurkienė, Elena Viskauskaitė, inž. Petras Daunius, Marija Petravičienė ir Barbora Jurkienė.

Per šią apylinkę yra įamžintas mirusiųjų tautiečių atminimas, įrašant juos Fondo nariais. Tokių įrašų yra 17. Dažniausiai Fondo nariai yra įrašydinę savo mirusių artimuosius. Kasmet laikomasi specialios pamaldos už mirusius narius.

Š. m. lapkričio 27, sekmadienį, buvo ypatingai iškilmingos pamaldos. Šv. Mišias atnašavo kun. dr. V. Skilandžiūnas, asistuojant kitam kunigui dominikonui ir trim diakonams. Giedėjo Montreilio mergaitių chorą "Pavasaris", akompanuojant dirigentė Madeline Roch. Tai laimingas sutapimas, nes tą dieną įvyko tuoj po pamaldų "Pavasario" koncertas Otavos apylinkės lietuviams.

Šiuo metu, pagal įrašydintų Fondan narių sąrašą, šioje apylinkėje gyvena tik 11 narių. Dėlto ir Kanados Lietuvių Fondo leidinio išplatinta tik 11 egz.

Ypatingo dėmesio vertas bendras Otavos lietuvių įnašas nr. 23, kuris šiuo metu yra pasiekęs \$7.200 sumą. Jam atstovauja apylinkės valdyba, tačiau jo augimas yra įvairiausių įgaliotinio pastangų vaisius. Jis susidarė iš įvairių būdais gaunamų pavienių aukų, kurių vienoto dydis yra 50 ct, iš vietoj kalėdinio sveikinimų ir t.t. Aukotojų metų pabaigoje burty keliu yra skirtomos dovanos, kurias paauguko geradariai arba jos nuperkamos. Šiemet vietoj kalėdinio sveikinimų Fondai aukojo J. O. Leveriai iš Campbell's Bay ir A. P. Paškevičiai iš Otavos — iš viso \$30.

Vėliau paauguko tam tikslui bus pagarsinti paskutiniai prieš N. Metus B-nės narių susirinkime. Kaupimas Fondan įnašų metų eigoje įvairavo nuo mažiausios sumos 1964 m. vos \$100 iki didžiausios 1982 m., būtent, \$1,800. Šiais metais toji suma siekia \$1,450.

Fondo įgaliotinis reiskia ypatingą padėką tiems, kurie jo pastangas nuosirdžiai remia. Kalėdinės eglutės metu L. Fondo Kalėdų senelis tokius prisimena.

Albinas Vilniškis

Rodney-West Lorne, Ont.

PAMALDOS LIETUVIAMS — gruodžio 18, sekmadienį, 2 v.p.p., St. Mary's šventovėje. Koresp.

Delhi, Ontario

KLB DELHI APYLINKĖS metinis susirinkimas įvyks 1983 m. gruodžio 18 d., 12.30 val., tuoj po pamaldų, Šv. Kazimiero šventovės salėje. Bus renkama nauja valdyba ir aptariami kiti einamieji reikalai. Visuomenė prašoma gausiai dalyvauti. Valdyba

St. Catharines, Ontario

ANTANAS BUŠAUSKAS baigė Brock universitetė skaitytuvų (kompiuterių) mokslus ir gavo tarnybą žymioje komercinėje įstaigoje. Jis ir jo dvi sesutės prieš eilę metų mokėsi mūsų šeštadieninėje mokykloje, dalyvavo skautų veikloje, patarnaudavo lietuviškoje pamaldose. Jis ir dabar yra vienas iš nedaugelio likusių jaunųjų, kas sekmadienį lankančių mūsų pamaldas. Linkime Antanui geriausios sėkmės.

LATVIJŲ PARODA buvo surengta centrinėje miesto bibliotekoje Latvijos nepriklausomybės 65 metų sukakties proga. Paroda pasižymėjo ypatingai puikiomis nuotraukomis, skoningu išdėstymu bei elegantiška aplinka. Šioje srityje mūsų latviai nepalankiami! Parodos atidaryme kalbėjo miesto burmistras Roy Adams bei kiti miesto ir tautybų veikėjai. Svečiai buvo pavašinti vynu, sūriu bei skanėstais.

PAVERGTU TAUTŲ ORGANIZACIJA Kalėdų švenčių metu rengia susitikimą su kanadiečiais parlamentariais. Manoma, kad diskusijos būtinai kanadiečiams informuoti apie įvykius pavergtuose Baltijos kraštuose. Būtų gera, jei ir šiemet dalyvautų bent keletas lietuvių. Pietų kaina labai prieinama. Vieta — "Esquire" viešbutyje. Smulkesnės žinios bus praneštos vėliau.

BENDROS KŪČIOS įvyks gruodžio 18, sekmadienį, mūsų pranciskų vienuolyno patalpose. Kviečiami viso Niagaros pusiasalio bei Buffalo lietuviai. Pradžią — 4 v.p.p.

MIRĖ A. A. SOFIJA ULBINIENĖ 1983 m. lapkričio 17 d. Palaidota Niagaros Falls miesto kapinėse, dalyvaujant daugeliui žmonių. Tai buvo viena veikliausių moterų Niagaros pusiasalyje. Priklausė vietos moterų klubui ir savo laiką gražiai vadovavo mūsų meno ansambliui "Gintaras", pasirodžiusiam net televizijoje su jautniais šokėjais ir vaidintojais.

Vėlionė, gimusi Vilniaus mieste, ištekojo už kūrėjo-savanorio Stepo Ulbino. Abu kovojo už lietuvių ir pergyveno visas Lietuvos nelaimes, įskaitant ir Vilniaus netekimą. Sofija buvo įsitikinusi, kad beveik per stebuklą išgelbėjo iš sovietų arešto ir išvežimo į Sibirą 1940 m. birželio mėnesį. Išsigelbėjo ir vyras. Šį įvykį ji neseniai aprašė "T. Žiburiuose".

Ilgai jos neužmirš šūnus, trys dukterys, jų šeimos ir gausūs draugai bei bičiuliai. Kor.

J. Pauzuolis

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 17 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santapus 7 1/2%
kasdienines palūkanas
už santapus 7%
term. indėlius 1 m. 9 1/4%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 9%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11%
asmenines paskolas 12 1/2%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos diplomatinės tarnybos narių pasitarimas buvo sušauktas Lietuvos atstovybėje Vašingtone 1983 m. lapkričio 18 d. Jame dalyvavo Lietuvos atstovas Vašingtone dr. S. Bačkis, Lietuvos atstovas Šv. Sostui S. Lozoraitis, jn., ir generalinis Lietuvos konsulas Niujorke A. Simutis. Jie pasikeitė informacijomis apie dabartinę tarptautinę būklę, aptarė svarbesnius klausimus, liečiančius Lietuvai skirtą jų veiklą.

Lietuvių Mokytojų Sąjunga

Čikagoje lapkričio 13 d. specialiomis pamaldomis Tėvų željūtų koplyčioje prisiminė Lietuvioje, Sibire ir Amerikoje mirusius mokytojus. Mišias laikė kun. P. Daugintis, SJ, savo pamokslė pabrėžęs mokytojų įnašą į lietuvių tautos gyvenimą. Oficialioji dalis įvyko Jaunimo Centro posėdžių kambaryje. Čia buvo prisiminti trys šiemet JAV mirę mokytojai: apie a. a. Bronių Klorę kalbėjo St. Petersonienė, apie a. a. Mariją Kuraitę-Varnienę — ilgametės jos globėja D. Petrutyte, apie a. a. Praną Razminą — O. Jagėlienė. Buvo išklaustas metinis valdybos pranešimas, išrinkta nauja valdyba, kurią dabar sudaro: pirm. Jadviga Penčilyienė, vicepirm. Apolinaras Bagdonas, sekr. Vytautas Lapėnas, izd. Magdalena Šlaidienė, parengimų vadovė Rozė Kraučienė.

JAV senato užsienio reikalų komitetas, vadovaujamas senatoriaus Ch. Percy, lapkričio 9 d. Čikagoje rinko duomenis apie Sovietų Sąjungos vykdomus žmogaus teisių pažeidimus. Buvo apklausi netli lenkų, čekų, ukrainiečių, katalikų, žydų ir ortodoksų atstovai. PLB valdybos vicepirm. dr. Tomas Remeikis kalbėjo apie kovą už žmogaus teises Baltijos valstybėse. Jis pabrėžė, kad šis klausimas ten yra labai gyvas dėl turėtos nepriklausomybės. Be to, žmogaus teisių pažeidimas tom trim tautom neša fizinės ir kultūrinės tautų žudystės pavojų. Kovotojų eiles išretino KGB pradėti persekiojimai 1979 m. Esą šiandien nėra aišku ar suimtuojų eiles pakels kit. Tačiau kova Baltijos šalyse bus tęsiama vienokia ar kitokia forma, nes pagrindinė jos priežastis — tautinė bei religinė priepasaulė tebėra nepašalinta. Dr. T. Remeikis ragino JAV vyriausybę imtis konkrečių veiksmų, remti Europos parlamento rezoliuciją, kad Sovietų Sąjungos kolonizuojamų Baltijos šalių klausimas būtų iškeltas Jungtinėse Tautose, stiprinti radijo programas.

Argentina
Mindaugo Draugijos pensininkai Berisso mieste savo metinę šventę turėjo 1983 m. spalio 9 d. Ji pradėta kaimyninėje šventovėje kun. J. Petraičio, MIC, už visus mirusius bei gyvus pensininkus atlaikytomis Mišiomis. Bendri pietūs po pamaldų buvo surengti Mindaugo Draugijos salėje. Jų dalyvių pasveikino pirm. Jurgis Šišlauskas ir kun. J. Petraitis, MIC, linkėdami pensininkams jaustis naudingais visuomenės nariais, aktyviai praleisti senatvės dienas, kiek jėgos leidžia.

Australija
Sydneyje ilgesnį laiką viešėjo svečiai iš Havajų — Kazimieras ir Adelhaide Žvironai. Pagrindinis dėmesys teko vėlionii dail. Pranui Domšaičiui, pasiekusiam pasaulines augstumas, mirusiam P. Afrikos respublikoje. Adelhaide yra jo našlė, ištekęsji už K. Žvirono. Jų dėka kurybinį P. Domšaičio palikimą įsigijo JAV Lietuvių Fondas Čikagoje. Dail. P. Domšaičio atminimui buvo skirta kultūrinė spalio 16 d. popietė Sydneyjaus Lietuvių Namuose. Keletą dainų padainavo buvusi operos sol. A. Žvironienė-Domšaitienė. Apie vėlionies dail. P. Domšaičio gyvenimą ir kūrybą kalbėjo K. Žvironas, savo žodžius papildydamas keliolikos minučių filmu ir dail. P. Domšaičio kūrinių skaidrėmis.

Dienraštis "The Canberra Time" išspausdino Howard Tynerio įspūdžius iš Vilniaus ir Kauno spalio 30 ir 31 d. laidoje. Jo Vilniuje rašytas reportažas "Šventovė naudojama kaip muzėjus" informuoja skaitytojus, kad Vilniuje veikia tik 11 šventovių, bet jos sekmadieniais yra pilnos maldininkų. Skaudžiausia išniekinta Lietuvos globėjų Šv. Kazimiero šventovė, pavesta ateistiniu muzėjumi, kuriame esąs užrašas: "Dievo nebėra". Reportažas iš Kauno "Mirštantys Lietuvos kunigai" kalba apie valdžios suvaržytą

klierikų skaičių kunigų seminarijoje. Esą gyvų kunigų tėra likę 696, daugelis jų — vyresnio amžiaus. Kasmet miršta 15-20 kunigų, o 1982 m. tebuvo įšventinta 13. Oficialiai tebėra 630 parapijų, bet 142 jau neturi kunigo. Korespondentas taipgi užsimena apie slaptai ruošiamus kunigus, pogrindžio spaudą.

Britanija

Dabartinę DBLS Skotijos skyriaus valdybą sudaro: pirm. J. Blūdžiūsis, sekr. Z. Sledziauskas, izd. K. Savonis, parengimų vadovas V. Stankus, nariai — K. Blūdžiūviene, N. Stankienė ir P. Milašius. Revizijos komisijoje yra J. Kasponis ir P. Dziulolikas.

Bradfordo lietuvių spalio 8-9 d. viešėjo pas Skotijos lietuvių Bellshill vietovėje, kur jie turi naujai pastatytą Skotijos Lietuvių Klubą. Esą tas pastatas iš lauko primena mokyklą, bet vidus yra gražiai įrengtas. Bradfordiečių apnakvyniuo vietiniai lietuviai, bet nuolatiniai susitikimai vyko klube. Spalio 9, sekmadienį, jame įvyko pagrindinis susitikimas. Skotijos Lietuvių Klubą pirm. J. Blūdžiūsis svečius iš Bradfordo supažindino su Skotijos lietuvių veikla. Esą daug buvo nuveikta vieningo darbo dėka. Bradfordiečių vardu kalbėjo A. Bučys. Bradfordo "Vycio" klubo pirm. V. Gurevičius įteikė atvežtą dovaną — medyje išdrožtą Aušros Vartų Marijos paveikslą. J. Blūdžiūsis buvo įteikta asmeninė vieno bradfordiečio dovana — seno lietuviško tilto paveikslas, kuris primins jo nutiestą tiltą tarp Skotijos ir Bradfordo lietuvių. Meninę programą atliko jaunos Skotijos lietuvių, deklamavusios eilėraščius, padainavusios keletą dainelių, šokusios tautinius šokius. Šiai mergaitių grupei vadovauja p. Rugienienė. Meninį Skotijos lietuvių pasirodymą užbaigė P. Dziuloliko vadovaujamas Šv. Cecilijos choras.

Italija

Šv. Kazimiero kolegija Romoje kasmet prieš Kalėdas išsiun-tinėja tradicinius laiškus savo rėmėjams. Juose apžvelgiama besibaigiančių metų veikla, metamas žvilgsnis ateitin. Sieminiame pranešama, kad pernykštis aštuonių klierikų skaičius sumažėjo iki šešių, pasitraukus dviem svetimačiams. Kolegija dabar turi penkis lietuvių klierikus ir vieną nelietuvių. Šiais mokslo metais nesulaukta nė vieno naujo klieriko, tačiau kitą rudenį laukiamą dviejų lietuvių klierikų. Pagaugėję betgi kunigų studentų skaičius, atvykus kun. Jonui Prūsaičiui iš Bostono ir kun. P. Daukniui iš Melbourne. Dabartiniai dijakonai Kazys Kaknevičius ir Danielius Staniškis kunigais bus įšventinti per šv. Kazimiero sukakties iškilmes 1984 m. Kolegijos vadovybėje įvyko kaikiurių pasiekimų. Vysk. A. Deksnys savo sekretoriaus pareigoms Bad Woerishofene pasikvietė kolegijos vicerektorių mons. P. Jatulį. Tada jis dabar dalį laiko turės praleisti V. Vokietijoje. Kolegijos prorektoriumi paskirtas buvęs jos auklėtinis kun. Algimantas Bartkus, klebonavęs lietuvių parapijoje Frackvilėje, Pensilvanijoje. Jis talkins rektorui prel. L. Tulabai ir ateityje perims jo pareigas. 1984 m. aukštinę kunigystę suakutį švęs rektorius prel. L. Tulaba ir mons. P. Jatulis.

Vokietija

VLB krašto tarybos rinkimai praversti korespondenciniu būdu. Rezultatus savo posėdyje 1983 m. lapkričio 19 d. Romuvoje paskelbė rinkimų komisija — pirm. Jonas Vitkus, sekr. Robertas Slavikas ir narys Antanas Veršelis, sn. Balsavimo teisę turėjo 697 VLB nariai, bet ja pasinaudojo tik 440. Galiojančių balsų gauta 430. Sekančių trejų metų laikotarpiui tarybom išrinkti ir gavo balsų: Andrius Šmitas — 321, kun. A. Bernatoniš — 291, Vincas Bartusevičius — 291, Alina Griniene — 260, Marija Dambriūnaitė-Smitienė — 255, Jonas Valiūnas — 254, Kęstutis Ivinskis — 246, Živilė Vilčinskaitė-Grodbergienė — 238, Mėčys Buivys (Landas) — 229, Justinas Lukoševičius — 228, Vingaudas Domijonaitis — 224, Jonas Norkaitis — 214, Juozas Sabas — 208, Vilius Lėneras — 194, Arminas Lipšys — 189. Iš viso buvo 21 kandidatas. Rinkimų komisija apgailestauja, kad savo kandidatų į tarybą nepasiūlė kaikiurių didelės VLB apylinkės. Daugiausia jų — net 11-kos buvo susilaukta iš Romuvos apylinkės.

Simon Travel

Sveikina visus klientus su šventėmis, linkėdama geros sveikatos, laimės bei pasisekimo ir kviečia keliauti kartu!

KELIONĖS I LIETUVĄ 1984

DVIEJŲ SAVAIČIŲ

Pasirenkant: 10 dienų Lietuvoje, arba Vilnius-Pyga, Vilnius-Leningradas, Vilnius-Yalta, bei kiti Europos miestai.

Gegužės 15	Liepos 3	Rugsėjo 4
Gegužės 22	Liepos 10	Rugsėjo 11
Gegužės 29	Liepos 17	Spalio 2
Birželio 26	Rugpjūčio 14	Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS ➤ Gegužės 22 Rugsėjo 11
Liepos 10 Spalio 2

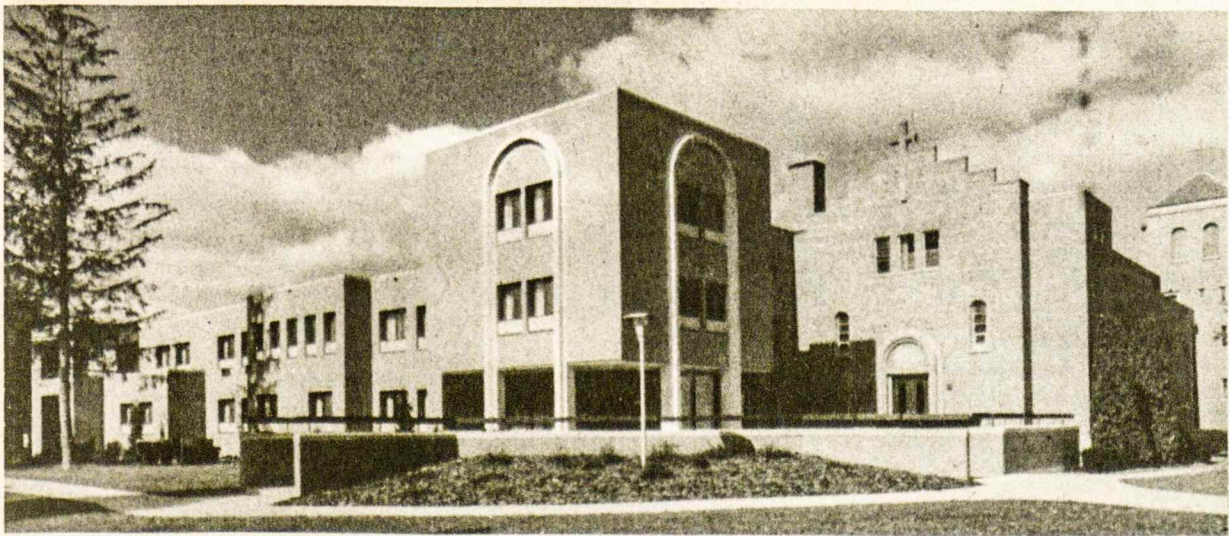
Visos kelionės lydimos patyrusių palydovų

Mūsų įstaigoje:

- Nuperkami automobiliai, bei kiti daiktai giminėms Lietuvoje
- Sutvarkomi dokumentai iškvietimams
- Tarpininkaujama tvarkant palikimus bei sutelkiant finansinę paramą artimiesiems giminėms.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas. Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:

2385 Dundas St.W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Tel. 06-986766 TOR
(Kelionių įstaigos registracijos numeris — 1835961)
Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos dabartinis centras Putname, Conn. Priekyje — naujasis pastatas

Mažas būrelis — dideli darbai

Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seserų sostinėje Putname, Jungtinėse Amerikos Valstybėse

Turbūt nedaug kam tenka užklysti į Putnamą Connecticuto valstijoje, nes tai nedidelė vietovė, gerokai nutolusi nuo didžiųjų miestų — Bostono, Niujorko ir kitų. Bet tie, kurie čia užklysta, nustemba — juk tai didelio masto krikščioniškai lietuviškas centras, apimantis didelį žemės plotą su visa eile įstaigų.

Nuostabu ypač tai, kad tokį centrą pajėgė įsteigti mažas lietuvių vienuolių būrys. Šiuo metu jų skaičius Š. Amerikoje — tik apie 40. Jos savo darbą JAV-se pradėjo 1936 m., kai iš Lietuvos atvyko pirmosios kregždės — penkios seserys. Po trejų metų jos įsigijo namus Thompson, Conn., kuriuose pradėjo pirmuosius savarankiškus žingsnius. Išaugo vienuolynas "Villa Maria" ir senelių poilsio namai.

1943 m. vienuolija įsigijo didelę sodybą Putname su dideliu pastatu vienuolynui ir kitais trobesiais. Šiame vienuolyne ir brendo ateities planai. Kai medinis pastatas pradėjo rodyti aiškius senatvės ženklus ir pasidarė pavojingas gyventi, vienuolijos vadovybė užsimojo statyti naujus mūrinius rūmus. Per keletą metų jie išdygo, pakeisdami ne tik senąjį vienuolyną bet ir visą aplinką. Tai įvyko vadovaujant vienuolių provincijolei seselei Margaritai Barreikaitei. Užklydęs čia keleivis regė modernų pastatą, prisiglaudęs prie jaukios šventovės.

Tame pastate įrengtas vienuolynas, biblioteka, spaustuė, knygynas, valgykla, salės suvažiavimams. Atskiras pastato sparnas paskirtas kolektyvinių dalyviams, kurie čia atvyksta savaitgaliais. Juo naudojasi ir lietuviai, ir kitų tautybių amerikiečiai. Kambariai nedideli, bet skoningai ir patogiai įrengti.

Kaip visame plote, taip ir pastato viduje dvelkia gaivi ramybė, kuri taip reikalinga triukšmingo miesto gyventojui ar gyventojai. Vien dėl tos ramybės verta čia pagyventi. O jeigu prie jos prisideda kolektyvinių dalyvių bei religinės knygos mintys, žmogų paliečia gana giliai ir jį atgaivina dvasiškai.

Apie šį dvasinį centrą — vienuolyną spiečiasi kiti pastatai, kuriuose yra prisiglaudę pensininkai, mėgstantys ramų gyvenimą. Viena jų yra įrengta dail. Adomo Galdiko paveikslų galerija. Daug jos paveikslų yra iškelti į žemes, bet dar nevisi. Juos globoja vienuolija.

Kapinės ir pilaitė

Netoli vienuolyno yra kapinės, kuriose ilsisi jau visa eilė seserų ir pasauliečių. Be ne naujausias kapas yra a.a. kunigo profesoriaus Stasio Ylos, ilgamečio vienuolijos kapeliono. Kol kas ant jo kapo įbestas tik medinis kryželis su velionies pavarde. Kadangi jis savo testamentu pagėdavo ne paminklo, o tik tiktai lietuviško koplytstulpio, tai jo kapo išorė ir ateityje turbūt nedaug tepasikeis.

Iš tikrųjų paminklą a.a. kun. St. Yla pats pasistatė, ir tai savo rankomis, netoli kapinių. Tai Mindaugo pilaitė. Nėra ten jokio įrašo, kad ji paties velionies statytą, bet žinantiesiems tai labai ryškus atminas, kalbant apie statytojo krikščionišką ir lietuvišką dvasios polėkį. Minding, vertėtų prie tos pilaitės pritvirtinti metalinį įrašą lietuvių ir anglų kalbomis, kad ir prašalaitėi suprasėtų paliktą liudijimą žmogaus, kuris Putnamui, kaip dvasiniam centrui, daug yra davęs.

Jo pamokslai, maldynai, konferencijos, straipsniai, knygos, pokalbiai, jo asmuo buvo dalykai, kurie daug prisidėjo prie Putnamo dvasios formavimo ir jos spinduliavimo išėjimui.

Kun. St. Ylos nebėra, bet jo pėdsakai tebėra gyvi ir dar ilgai bylos apie dvasinį jo palikimą.

Naujasis kapelionas

Neteko Putnamas vieno dvasingo kapeliono, bet gavo kitą, artimos dvasios kunigą, būtent, dr. Valdemarą Cukurą, filosofijos ir teologijos daktarą, ilgus metus profesoriausj amerikiečių kolegijose, klebonavusį lietuvių parapijoje Providence, RI. Jisai sėkmingai tęsia putnamiškio dvasinio centro tradicijas, įnešdamas ir naujos, dinamiškos iniciatyvos. Nors jis ilgai dirbo amerikiečių kolegijose, bet nuo lietuvių gyvenimo neatitrūko. Persikėlęs į Putnamą, jis visa širdimi gyvena lietuviškais rūpesčiais.

Prie pat Putnamo, Thompsono miestelyje, jau nuo seno yra įsikūręs marijonų vienuolijos Marianapolis, seniau buvęs lietuvišku centru, bet dabar besiribojantis amerikietiška gimnazija. Jo pašonėje yra įsikūrusi "Villa Maria" — putnamičių seselių vienuolynas ir senelių prieglauda.

Čia, jaukioje ramybėje, praleidžia saulėlydžio dienas vyresnio amžiaus tautiečiai, globjami seselių ir kapeliono prel. Vyta. Balčiūno, kuris čia gyvendamas uoliai rūpinasi religine literatūra lietuvių kalba ir yra suorganizavęs knygų leidyklą "Krikščionis gyvenime". Iki šiol pastaroji išleido net 22 vertingas knygas. Tie darbai taip pat jungiasi prie bendro dvasinio centro Putname, kurio spaustuė spausdina ne tik tiktai knygas, bet ir mėnraščius — "Eglutę", "Laiškai Lietuviams" bei kitus.

Poilsio namai

Putnamo centrui priklauso ir dar viena didelė institucija — Matulaičio vardo poilsio namai, pastatyti kiek atokiau nuo vienuolyno. Tai erdvus pastatas, kuriame yra prisiglaudę vyresnio amžiaus tautiečiai — kunigai ir pasauliečiai, reikalingi rūpestingos globos. Dirba jame daug samdyto personalo, tačiau viskam vadovauja putnamičių seselės. Jos tą pastatą suorganizavo su JAV valdžios parama ir sudarė puikią oazę poilsio reikalingiems žmonėms. Juos visus globoja specialiai paruoštos seselės ir kapelionas kun. R. Krasauskas, žinomas istorikas, daug rašęs Lietuvių Enciklopedijai ir kitiems istoriniams leidiniams.

ALKA

Prie Putnamo ansamblio priklauso ir Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas — ALKA. Nors jis nėra N. Pradėtosios Marijos vienuolijos steiginy, tačiau stovi jos teritorijoje, netoli vienuolyno. Jo steigėjas — a.a. prel. Pr. Juras. Pradžioje šis archyvas buvo Brocktone, bet vėliau, kai prireikė daugiau vietos, 1965 m. buvo perkeltas į Putnamą. Pradinis archyvo pastatas buvo mažas ir nebegalėjo sutalpinti vis gausėjančios medžiagos. Būtinai reikėjo naujų patalpų. Pagalbon atėjo Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, kuri, steigėjo prel. Pr. Juro paves-ta, perėmė archyvą ir ėmėsi iniciatyvos organizuoti naujas patalpas.

Akademijos dėka išdygo naujas, gana erdvus pastatas, kuriame yra sutelkti vertingi

praeities liudininkai — dokumentai, laikraščiai, reti leidiniai, tautodailės dirbiniai, veikėjų portretai, kaikurie paveikslai ir t.t. Archyvo tvarkytoju yra kun. R. Krasauskas, kuris jį gerokai apivarkė. Iki visiškos tvarkos dar ilgas kelias, nes iki šiol archyvinė medžiaga buvo tikta telkiama, bet neklasifikuojama. Padaryta gera pradžia, kuri leidžia tikėtis, kad per keletą metų viskas bus sutvarkyta ir paruošta naudojimui. Studentai ir šiaip lankytojai čia ras daug įdomių dalykų iš Lietuvos ir Š. Amerikos lietuvių praeities.

Kiti steiginiai

Putnamo seselių veikla nesiriboja vien šia vietove. Ji siekia daug toliau. Jų vienuolija Vermonte turi puikiai įrengtą vasaros stovyklavietę, kur kasmet stovyklauja būriai lietuviško jaunimo. Ten įrengti visi reikalingi pastatai gražios gamtos aplinkoje. Stovyklas rengia ir joms vadovauja daugiausia pačios seselės, talkinamos vadovų bei vadovų.

Toronte N. Pr. Marijos vienuolija turi savo skyrį — vienuolyną ir vaikų darželį, kur šiuo metu lanko 30 lietuvių ir 35 kitų tautybių vaikai. Montrealyje ji taip pat turėjo vaikų darželį, bet, sumažėjus vaikų skaičiui, uždarė ir pradėjo dirbti su pensininkų klubu. Vienuolyno patalpose vyksta minėto klubo, katalikų moterų ir kitų organizacijų susirinkimai.

Prie viso to reikia pridėti ir vienuolijos rėmėjų būrelius daugelyje Š. Amerikos vietovių. Tai tarytum seselių veiklos tęsinys ir kartu atrama.

Šiuo metu vienuolijai vadovauja sesuo Aloyza Šaulytė.

Ar tai ne milžiniški darbai? Ir tai mažo būrelio lietuvių! Jie rodo ką gali vieninga ir pasiaukojanti iniciatyva. Lietuviškoji visuomenė turėtų tai matyti ir įvertinti, o mergaitės ir moterys — jungtis į vienuoliją, kuri yra prasmingo kelio tiesėja ir gaivi dvasinė užuovėja. Pr. G.

Nutarimai Lietuvos laisvinimo klausimais

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą sudaranciu grupių atstovai, susirinkę 40-ties metų sukaktuviniame seime, Southfield-Detroit, MI, 1983 m. lapkričio 12-13 dienomis, priėmė sekančius nutarimus:

A. Lietuvių tautos reikalais

1. Seimas didžiuojasi mūsų tautos patvarumu pavergtoje Lietuvoje. Šio patvarumo ir kovos dvasia, pasireiškusio masinio pasipriešinimo 1944-1952 m., paskutiniu metu liko pažymėta naujomis išraiškomis. Šiuos naujus pasireiškimus ir kovos būdus VLIKas seka su dideliu dėmesiu ir pagarba.

2. Seimas su giliu liūdesiu primena genocidinę sovietų politiką, vykdomą tremimais, areštais, religiniu persekiojimu, Lietuvos rusinimu, kolonizavimu ir ekonominiu išnaudojimu.

3. Seimas smerkia ir protestuoja prieš sovietų vykdomą okupuotoje Lietuvoje tikinčiųjų diskriminaciją ir persekiojimus. Katalikų Teisėms Ginti Komiteto narių — kunigų Svarinsko ir Tamkevičiaus areštai ir įkalinimai yra flagrantiškas Helsinkio Akto raidės ir dvasios laužymas. Seimas su giliu liūdesiu pažymi šią sunkią tikinčiųjų būklę.

B. Lietuvių bendradarbiavimo reikalais

1. Seimas yra vieningos nuomonės, kad tautos laisvinimo sėkmingumui užtikrinti reikalinga mūsų politinių veiksmų bei bendrinių organizacijų sutartina ir suderinta veikla. Tarpusavio santykiai turi būti grindžiami lietuviško solidarumo dvasia ir pagarba jų vykdytojams.

2. Seimas kviečia visuomenės veikėjus ir spaudos bendradarbius vengti piktos kritikos ir visomis progomis stengtis ryškinti visų mūsų politinių veiksmų svarbą bei jų naudą mūsų tautai.

3. Seimas sveikina VLIKo, ALTos ir JAV Lietuvių Bendruomenės susitarimą sudaryti Lietuvių Teisėms Ginti Komit-

tetą ir ragina lietuvių visuomenę aukoti Lietuvių Teisėms Ginti Fondui.

C. VLIKo darbų reikalais

1. Seimas užgiria VLIKo valdybos darbus, ypač ELTA-PRES-SEDIENST leidimo atnaujinimą, ir reiškia padėką valdybai ir jos pirmininkui dr. K. Bobeliui, skatindamas, kiek galima, plačiau išnaudoti naujas nuotaikas Europos demokrati-nių valstybių tarpe ir stiprinti visokeriopą veiklą Europoje.

2. Seimas, apsvarstęs šandienės Lietuvos laisvinimo problemą, taria,

1) kad vienas pagrindinių uždavinių yra laisvinimo organizacijos ir veiklos tęsimas, atsižvelgiant į laiko ir pasikeitusių sąlygų reikalavimus;

2) kad VLIKo taryba ir valdyba, vykdydama ir plėtodama savo veiklą, a) stiprintų kovą už žmogaus ir tautų pagrindines teises ir laisves; b) veikėtų, kad pasyvi Lietuvos okupacijos nepripažinimo pozicija būtų pakeista į aktyvią ir veiksmingą akciją; c) skatintų lietuvių visuomenę organizuoti priemonės perteikti tautai Vakarų demokrati-nių valstybių, susijungusių Europos bendruomenėje, laimėjimus politiniuose, socialiniuose, ekonominiuose klausimuose, taip pat — politinę ir ūkinę integraciją, kuri užtikrina jų sudarančiųms valstybėms jų politinį suverenumą ir nepriklausomybę; d) organizuotų demokratinę akciją ir antikomunistinę veiklą; e) daugiau dėmesio skirtų Seinų krašto ir Gudijos lietuvių problemoms spresti; f) siektų glaudesnių santykių su lietuvių organizacijomis, visada turint galvoje pavergtosios Lietuvos interesus.

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei papieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v. 769-7044 Toronto, KAROLIS ABROMAITIS

Solistės ONA BLANDYTĖ-JAMEIKIENĖ ir ELENA BLANDYTĖ, atlikusios koncertinę programą lietuvių skautijos sukaktuviniame vakare Toronte Nuotr. St. Dabkaus

Ar jūs siunčiate į Lietuvą savo giminėms bei draugams siuntinius?

Sears jums patarnaus lengviausiomis sąlygomis.

Apsilankykite artimiausioje Sears katalogų arba prekių krautuvėje ir pasiteiraukite apie Quelle's rudenio/žiemos katalogą. Didelis įvairių dovanų pasirinkimas iš 1000 katalogo knygos puslapių.

Siuntimui galima pasirinkti maisto produktus, įvairius namų reikmenis, modernius rūbus, vaikų žaislus ir t.t. Išsirinkę savo siuntinį galite naudotis Sears

kredito kortele arba sumokėti pinigais. Sears duoda pilną patarnavimą ir garantiją, kad siuntiniai pasiekis jūsų giminės ar draugus Lietuvoje.

Po užsakymo užtrunka nuo 3 iki 6 savaičių, kol siuntinys pasiekia nurodytą adresą. Apsilankykite artimiausiu laiku Sears katalogų krautuvėje, sutauptysite laiką ir išlaidas.

Sears

Sutaupys jūs išlaidas ir laiką

KRISTAUS gimimo ir NAUJŲ METŲ proga

B. Naujalis natūralaus gydymo klinika

SVEIKINA visus savo artimus draugus, buvusius, esančius, būsimus pacientus ir visus geros valios lietuvius, ypač "Tėviškės Žiburių" redakciją bei administraciją, kurie žiburiuoja jau 34 metai, ir linki savo draugams bei pacientams sveikatos, o "Tėviškės Žiburiams" išstvertmės.

Bernardas Naujalis,

natūralaus gydymo specialistas

460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

Tel. 533-8008

KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga nuoširdžiai sveikiname pavergtoje Lietuvoje ir visame pasaulyje išsisklaidžius savo giminės, bičiulius, draugus ir pažįstamus, linkime malonių šv. Kalėdų ir Dievo palaimos 1984 metams. Lai Dievas teikia visiems gerą sveikatą ir visokių gėrybių. Užuoat siuntę kalėdinius atvirukus, aukojame TAUTOS FONDUI, remiančiam laisvės kovą už tėvynę Lietuvą.

Aukojo \$50: Fifty Point Place restorano savininkai J. G. Skaisčiai, Stasys ir Sofija Rakščiai, A. Obcarskis, J. E. Steibliai, J. Svilas, V. A. Januškos, B. A. Steponavičiai, Al. A. Patamsiai.

\$40: dr. B. Vidugiris ir šeima, O. Z. Stasiuliai ir šeima.

\$30: J. A. Asmenavičiai, M. J. Repečkos, J. Lekutis, P. Z. Sakalai, Al. D. Jankūnai, K. St. Mileriai, P. St. Kanopos, Pr. St. Ročiai, J. E. Bubniai, A. Mingėla, Pr. Kažemėkas ir šeima.

\$25: V. B. Morkūnai, V. Beniušis ir šeima, B. O. Vengriai, P. G. Breichmanai, Al. B. Juozapavičiai, Juozas ir sesuo Jadzė Liaugminai, J. R. Pleiniai, L. E. Klevai, J. O. ir sūnus Edis Adamauskai, Z. Al. Pulianauskai, M. V. Šniuoliai, M. Lazdutis.

\$20: J. El. Bajoraičiai, M. Juodis, B. E. Milašiai, A. G. Repčiai, Č. Tiškevičius, J. E. Grigaliai, Br. G. Grajauskai, V. J. Pilkauskai, K. E. Gudinskai, V. Saulis, P. Pleinys, Ant. Mikšienė, A. B. Šilgaliai, Gr. E. Jasevičiai, J. J. Stanaičiai, A. M. Garkūnai, A. St. Verbieckai, J. St. Pyragiai, J. B. Sadauskai, P. E. Brasai, V. Narkevičius, V. J. Svilai, J. E. Mažulaičiai, P. Bosas, A. M. Pusdešiai, St. N. Senkai, J. L. Toliai, A. St. Petkevičiai, P. O. Budvydžiai, V. Br. Perkauskai, Juozas Stonkus, A. D. Kamaičiai, J. M. Tarvydai, L. M. Borusai, L. A. Ulbinai, Z. Ad. Gedminai.

\$15: F. O. Pajarskai, K. H. Norkai, K. ir Lucy Meškauskai, J. A. Deksniai, Ig. Varnas, V. G. Kairiai, J. O. Deveikiai, B. R. Pakalniškiai.

\$10: V. S. Matukaičiai, P. T. Enskaičiai, Alb. G. Lukai, P. Pr. Lukošiai, Al. Ald. Erštikaičiai, K. E. Simačiai, V. E. Stabingiai, P. Vitenė, A. E. Liaukai, J. Astas, A. J. Gedrimai, St. G. Vinerskiai, J. A. Mačiukai, P. Latauskas, Stefanija Kalvaitienė, A. St. Šukačiai, P. E. Gužai, Alg. G. Grajauskai, S. A. Urbonavičiai, Aleksandra, Genė ir J. Kudžmai, J. ir Liuda Stungevičiai, P. T. ir sūnus Kareckai.

\$5: K. M. Kvedarai, S. Vyšniauskas.

TAUTOS FONDO Hamiltono apylinkės atstovybė

Toronto lietuvių vaikų darželyje, kuriam vadovauja sesuo MARGARITA BARREIKAITE, talkinama kitų seselių ir bendradarbių Nuotr. St. Dabkaus

Dukart palaidotas agronomas...

A.a. agronomo Vaclovo Kecoriaus oficialioji ir tikroji mirtis

PR. MATULYTĖ-NORUŠIENĖ

Velionis V. Kecorius, kuris mirė staiga ir mirtino širdies smūgio ištiktas Kanadoje, buvo palaidotas 1983 m. spalio 14 d. lietuvių kapinėse Mississaugoje. Tai buvo antros jo laidotuvės. Pirmos jo laidotuvės buvo dar Lietuvoje. Kadangi jo žmona Valerija sovietų okupuotoje Lietuvoje buvo mokytoja, o pedagogai turėti užsienį vyrą buvo didžiausia dėmė (negalėtų mokytojai), todėl ji paskelbė, kad jos vyras miręs. Kažkoku fiktyviu būdu pristatė mokyklai mirimo dokumentus ir nešiojo gedulą, ypač, kai vykdavo į mokytojų suvažiavimus ar susirinkimus. Visi patikėjo ir siuntė našlei užuojautas. Paskui turėjo net nemalonumų su kaikiuriais vyrais, kurie našlei įkyriai piršosi.

Aš, kuri buvau artima jos drauge, irgi patikėjau — abi apverkėm mirusį Vaciuoką. Tik tada, kai man reikėjo važiuoti į Kanadą, buvau nukreipta į Kecoriene dėl patarimų išvykimui. Buvau labai pritrenkta, kai paaiškėjo, kad tai gudrus melas, bet kartu labai džiaugiausi, jog Vaciuokas gyvas.

Abu agronomus — Vaclovą ir Valeriją Kecorius pažinojau nuo 1939 m. Su Valerija kartu įstojom į Dotnuvos Žemės ūkio Akademiją, kurį laiką gyvenom net viename kambaryje. Vaclovas tada buvo jau senjoras. Mes, pirmo kurso studentės — fukseles, buvom nedrąsios, daug ko nežinojom, tai senjorai mums padėdavo įvairiuose mokslo ir buities reikaluose.

Studentų gyvenimas Dotnuvoje buvo labai uždaras, retai kada aplankydavo studentai iš kitur, todėl buvo palankios sąlygos susidraugauti. Visi studentai sudarė lyg ir vieną didžiulę šeimą. Kas studijavo Dotnuvoje, visada su dideliu malonumu prisimena puikiai praleistas dienas, o kas ten nebuvo, tegu palygina su Disneyland. Kas norėjo įsigyti žinių, buvo labai plačios galimybės, o kas norėjo laiką praleisti smagiai, irgi buvo geros sąlygos, nes didžiulėje akademijos sa-

lėje kas savaitę vyko pramogos.

Niekad nepamiršiu, kaip mes su Valerija kartą nuėjom į akademijos balių su ilgom balinėm suknėlėm, ir niekas nevedė mūsų šokti. Mums buvo gėda. Pagaliau gal trečiam šokiui ją išvedė Vaclovas Kecorius, o mane — buvęs mano simpatija Stasys Miknius. Daugiau su balinėm niekad neidavom.

Dotnuvos parkas ir jo alėjos žavėdavo kiekvieną. Kiek ten gimė meilių... Jų tarpe buvo Valerijos ir Vaclovo. Netrukus jie susidraugavo ir sumainė žiedus.

Neilgai truko jų vedybinė laimė. Karo žaibams skrodžiant žemę ir artėjant okupantams, reikėjo palikti Tėvynę. Taip jie atsiskyrė su širdgėla, bet su viltimi kada nors susitikti.

Vaclovas, gyvendamas Kanadoje, guodėsi, kad artėja laikas laimingam susitikimui, o Valė Lietuvoje skaitė valandas, kada vėl pagaliau pamatys mylimą veidą. Pagaliau išmušė valanda, ir Vaciuokas sutiko savo mylimą Valę su gelėmis bei išaugota tik jai vienai didele meile. Tikra meilė nežino nei laiko, nei ribos, išlieka amžinai...

Mes, visos moterys, kurių vyrų buvo užsieny, gyvendamos sovietų okupuotoje Lietuvoje, "laidojom" gyvus savo vyrus, kad galėtume egzistuoti ir nebūtume persekiojamos. Tik nevisi vyrai savo žmonas sutiko su gelėmis ir nevisi išsaugojo pažadėtą meilę. Kiti, praradę betkokią atsakomybę savo šeimai, ir šiandien gyvena tarytum gyvūnams.

Miela Valerija, nelaukta skausmo valanda, netekus Vaclovo, prislėgė ne tik tave, bet ir visą agronomų šeimą, kurios nariai šiandien pasklidę po visą pasaulį. Jų yra ne tik Kanadoje, bet ir Amerikoje, Australijoje, Brazilijoje ir kitur. Visi iš visur siūncia tau, Valerija, nuoširdžiausias užuojautas ir kartu liūdį.

A.a. Vaclovas labai norėjo sugrįžti į Tėvynę, tačiau jį prigludė svetimos šalies kapai.

Tebūna Tau, kolega Vaclovai, lengva geros Kanados žemelė.

Aukojo "Tėviškės Žiburiams"

\$123: Gilių ir Minelgų šeimos; **\$106:** Juozas Vaskela; **\$100:** Lietuvių evangelikų Išganytojo parapija Toronte; **\$55:** Veronika Petruskevičienė; **\$50:** Ribų šeima Čikagoje, Giedraičio Lietuvių Žuklautojų ir Medžiotojų Klubu Hamiltone valdyba, Danutės ir Mečio Norkų šeima, Windsoro Šv. Kazimiero parapijiečiai; **\$40:** grupė — Em. Gooding, J. Patrick, C. Zawry, D. Kennedy, KLB Sault Ste. Marie apylinkės valdyba, Zita ir Pranas Sakalai; **\$36:** Jonas Kalainis; **\$35:** B. Sakalas, Liucija Skripkutė; **\$30:** KLB Windsoro apylinkės valdyba.

\$25: A. Poškus, Artūras ir Janina Grabošai, LB Palm Beach apylinkė, Medžiotojų ir Meškeriojų klubas "Briedis" (Sault Ste. Marie), dr. V. Stankus, KLB Delhi apylinkės valdyba.

\$22: dr. Aldona Lukienė; **\$20:** Rimas Sakalas, Eugenijus Meškauskas, Leonardas ir Blanche Grabošai, B. A. Kupčikas, J. K. Liutkai; **\$15:** A. I. Dambrauskai, P. Polgrimas, Bronius Norkus, **\$11:** Kazys Mažonas.

\$10: A. N. Gutauskai, A. Trumpleidienė, K. V. Gelžiniai, Petras Gaidelis, I. L. Ulbinai, Jonas Greičiūnas, B. Z. Stonkai, Alina ir Kazys Žilvičiai, E. Keresevičienė, Algirdas Bielskus, Petras Augaitis, L. Česėkienė, Simonas Žulpa, Kajtė Linka.

\$7: Dan Martinkus; **\$6:** Stasys Jonaitis, Alfonsas Kuzmickis, Elena Valiukonienė, Kazys Rusinas, Teofilus Subačius, Jonas Šaulys, Stasys Daučanskas.

\$5: Angelė Bungardienė, Alina Markutienė, Aldona ir Aleksas Mikalauskai, Leonas Bajorūnas, M. Pusdešienė, Algis Norkevičius, Linas Staškūnas, Angelė Lukošūnienė, P. Ūkelis.

\$4: Jonas Maziliauskas, Ada Stossun; **\$3:** P. Leverienė, Jonas Ramoška, Pranas Williams, H. Bernotienė, Antanina Špakauskas, Jonas Akelaitis; **\$2:** Aleksas Parėštis, Petras Stosius, Ona Mitrikenė; **\$1:** L. Radzevičienė, B. Luomonas, Petras Čiurlis, Liudas Eiknis, U. Matis, V. Visockis, J. Juodikaitienė, V. Tshiplis, Jonas Kazlauskas, Jonas Genutis, E. Giedra.

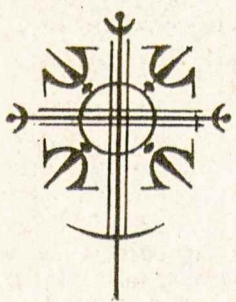
Rėmėjo prenumeratą atsinaujina: **\$40:** Stasys Jakaitis; **\$35:** E. Heikys, A. Čeputis; **\$30:** dr. J. Mališka, Vytautas Januska, E. Švėgždienė, Marija Gečienė, Jonas Linkūnaitis.

\$25: Angelė Bungardienė, Petras Gaidelis, E. Kazlauskienė, Juozas Lazdauskas, Rimas Slavičkas, J. Zenkevičius, Jonas Vencus, Jurgis Mikaila, B. Sakalas,

E. Pakauskienė, A. Poškus, Jonas Lekutis, Juozas Mickus, Romas Masilionis, V. Blažys, Jonas Greičiūnas, Vladas Ramanauskas, Petras Čiurlis, A. Radzivičienė, Bronius Užemis, Edvardas Valska, Džeja Klibingaitienė, Jieva Povilaitienė, Vincas Baliūnas, Jonas Mackevičius, Vladas Kezys, Petras Jokšas, Algirdas Bielskus, Alfonsas Biveinis, Petras Augaitis, Juozas Vaskela, Jadvyga Rimšaitė, Liucija Skripkutė, Simas Barčaitis, Elena Senkuvienė, Alfonsas Tumas, K. Žiobienė, kun. A. Karalis, Elzijejus Šlekys, Viktoras Skukauskas, Juozas Vaseris, Simonas Žulpa, Kazys Mileris, Zita Didžbaliene, Antanas Amraška, Vincentas Paulionis, A. Drusėkis, Juozas Žvirblis, Kleopas Dalinda, Vladas Kazlauskas, Juozas Skilandžiūnas, Jonas Riauba, John Baron, O. Berentas, Jonas Kalainis, Aleksas Paulionis, Vladas Mockus, Vytautas Skaržinskas, Jurgis Valas, Julius Tomas, Angelė Lukošūnienė, Augustinas Prancevičius, Antanas Bubelis, Izidorius Girdzijauskas, Jonas Rugys, Anastazija Gaidelienė, Mikas Petruilis, Henrikas Šiaurys, Petras Gulbinskas, Bronius Norkus, D. Chornomaz (Mrs.), Juozas Žadeičis, B. Kisonas, Haris Lapas, kun. Ignas Mikalauskas, OFM, J. Viskontas.

Už dvejus metus po \$25 rėmėjo prenumeratą atsinaujina K. Girnyš, Bolius Trukanavičius.

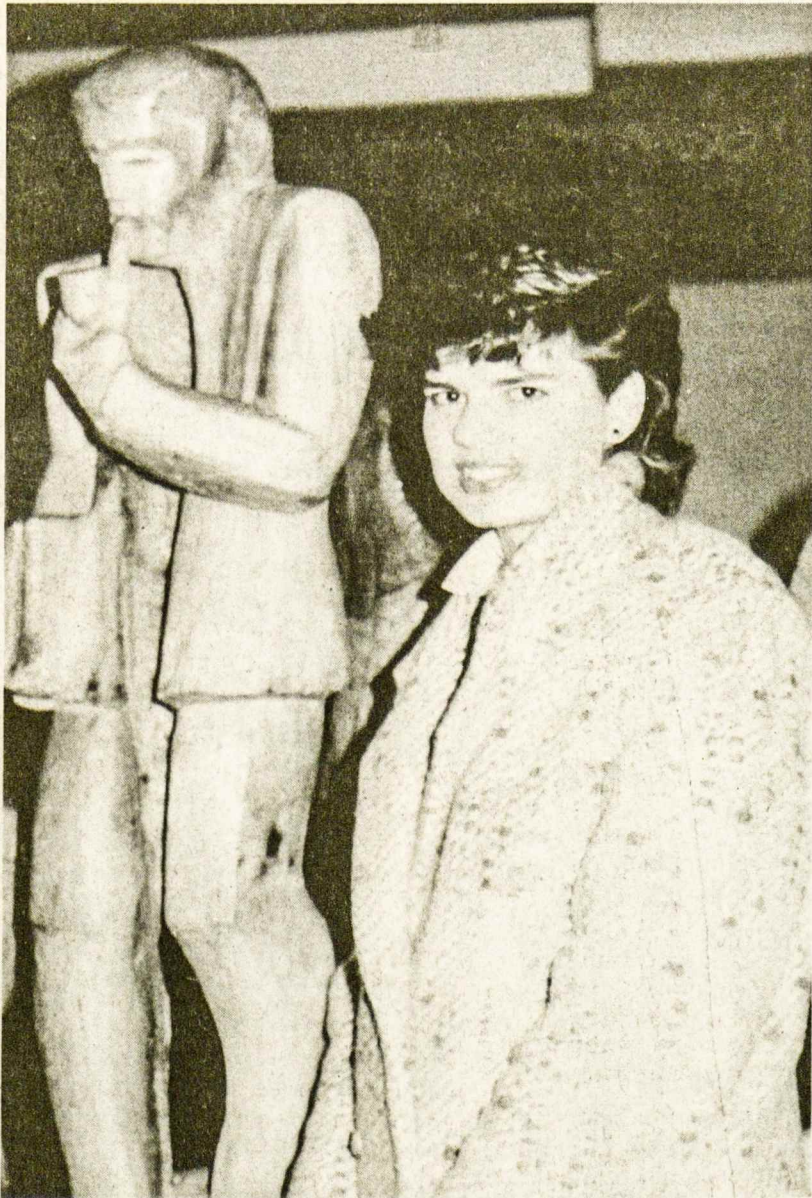
Nuoširdus aciū visiems už paramą lietuviškai spaudai.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"

**Gerry Loughheed
Funeral Home**

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Dail. DAGIO skulptūrų parodoje Toronte — viena iš gausių lankytojų DANA DIRMANTAITE Nuotr. K. Raudžio

Atsilyginome sauja žemės...

Australijoje amžino poilsio vietą rado visuomenės veikėjas, mokytojas ir režisoriai

B. STRAUKAS

Veiklesnieji išeivijos asmenys, išsiblaškę įvairiuose kraštuose, sparčiai retėja. Silpniausias mūsų bendruomenės visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas patiria vis naujus nuostolius, amžinybėn išlydėdamas žmones, kurie dešimtmečiais sukosi mūsų tautinio gyvenimo rate.

Australijos Lietuvių Bendruomenė visuomet jautė kultūrinių pajėgų stoką. Ir jei ko pažymėtino pasiekė, tai tik negausių pasisekimų dėka, kurie buvo plėšomi ir visos pusės ir nesirijo atsakyti jiems kraunamos kartais ir nelengvos naštos. Jų dėka mūsų kultūrinis gyvenimas buvo dinamiškas ir spalvingas. Tačiau nieko nėra amžino. Palengva, vienas po kito šie žmonės iš mūsų tarpo išsiskiria, baigę savo žemišką kelionę, o mūsų gyvenime palikę spragą, kurią vargu bus kam užpildyti.

Adelaideje 1983.X.23 mirė vienas ryškiausių šios bendruomenės narių — Jonas Neverauskas. Velionis buvo gimęs 1921 m. spalio 31 d. Lietuvoje, Krosnoje. Gimnaziją lankė Alytuje, o jį baigę jau atgautame Vilniuje. Ten pat pradėjo studijuoti ekonomiją, tačiau karas visus ateities planus suardė. Karo pabaigoje su pabėgėlių banga J. Neverauskas atsidūrė Vokietijoje, o iš ten 1948 m. emigravo į Australiją ir su šeima pastoviai įsikūrė Adelaidėje. Čia netrukus pradėjo rinktis iš "bušų" dvejų metų darbo sutartį atlikę lietuviai. Emė steigti įvairias organizacijas ir kultūrinis vienetus. J. Neverauskas nedelsdamas įsijungė į šį kunkuliuojantį tautinį verpetą ir jame išsilaikė aktyvus bei kūrybingas beveik iki pat mirties. Dainavo chore ir kvartete, dvylika metų mokytojavo savaitgalio mokyloje. Daug darbo įdėjo vadovaudamas skautų stovykloms. Už tai apdovanotas skautų ordinu. Plačiai reikšėsi kaip deklamatorius, meninių parengimų programų vadovas ir meninio žodžio atlikėjas.

Nevengė nė visuomeninio darbo. Daugelį kartų buvo išrinktas į Bendruomenės valdybą, o taip pat į krašto tarybą ir valdybą. Visose šiose pareigose Jonas buvo rūpestingas ir nuoširdus.

Didžioji velionies silpnybė vis dėlto buvo teatras, kuriam jis atidavė daugelį savo gyvenimo metų. Užsidarius J. Gučiaus teatro studijai, buvo suburtas "Vaidilos" mėgėjų teatras, į ku-

rį įsijungė ir buvusieji anos studijos mokiniai — aktoriai. Šiam teatrui J. Neverauskas skyrė daugiausia laiko: surežisavęs "Vaivą", "Paparčio žiedą", "Kaimynus", "Šviesą nuo kalno", "Žvejus" ir daugelį kitų scenos veikalų. Daugiausia dėmesio ir įvertinimo kaip režisoriaus susilaukė "Žvejų" pastatymu Lietuvių Dienų proga. Tai buvo ryškiausia jo teatrinės veiklos prošaištė. Vis stiprėjant širdies negalavimams, teatrinė velionies veikla palengva blėso.

Velionies teatrinės veiklos charakteringu bruožu laikytinos jo pastangos į vaidinimus įtraukti jaunimą. Kaip prityręs pedagogas, gerai suprato, kad jauni žmonės mėgsta ką nors pozityvaus veikti ir viešai pasirodyti. Šiam reikalui geriausiai galėjo pasitarnauti scena. Bet čia reikia gerai valdyti žodį. Vaidyboj "laužyta" kalba nepasirodys. Ir šiuo masalu režisoriaus per sceną pervedė didelį būrį jaunimo, nevienam pralaužęs ledus į geresnį lietuvių kalbos vartojimą. Režisoriui tad teko būti ir kalbos mokytoju.

Lietuviško teatro keliai Australijoje vingiuoti ir duobėti. Reikia didelio entuziazmo, užsišpyrimo ir sunkaus darbo paruošti scenos veikalą vienam vieninteliam spektakliui, kuris dažnu atveju nepadengia įdėtų faktinių išlaidų. J. Neverauskas buvo vienas tų optimistų, kuriam visa tai neklidė siekti užsibrėžto tikslo.

Gausiu būriu jį palydėjome į amžino poilsio vietą, už visa ką jis mums buvo davęs per tuos kelis dešimtmečius, atsilypinę sauja žemės ant jo karsto.

A. a. JONAS NEVERAUSKAS, miręs Australijoje

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

Lietuviai skautai Didžiojoje Britanijoje

Čikagoje suruoštos iškilnės ir įvairiems renginiams buvo išleista stambi apžvalginė knyga "II Pasaulio Lietuvių Dienos", kurioje yra šiek tiek žinių ir apie Britanijos lietuvių. Deja, Virginija Juraite, rašydama apie Britanijos Jaunimo Sąjungą (161 psl.), šitaip pasisakė: "Kitų jaunimo organizacijų Anglijoje nėra — vasaros laiku Lietuvių Sodyboje yra skautų stovykla, bet daugumas skautų yra jaunesni negu 16 m. amžiaus".

Tai netikslu.

Pagal tradiciją skautai visada buvo ir yra jaunimo organizacija. Organizacinį gyvenimą jaunimas pradeda juose paukštybėmis ir vilkiukais ir gali išbūti iki senatvės jau skautininkais vadovais. Taip ir pas mus yra — nuo mažųjų iki vyresniųjų ir net pensininkų, kurie rūpinasi jaunaisiais.

Britanijoje lietuviai skautai atsikūrė 1948 m. ir be jokių pertraukų veikia iki šiol. Savo metu jų eilėse buvo ypač daug jaunimo, tik emigracija į kitus kraštus sumažino skaičių.

Ką mes per tuos dešimtmečius padarėme? Daug skautavusio jaunimo, žinoma, išleidome į kitus kraštus, bet ir čia dar ir kitų organizacijų vadovybėse yra nemaža skautų ar buvusių skautų. Štai įdomus faktas: kai 1958 m. pirmą kartą buvo suorganizuota Britanijos lie-

tuvių jaunimo sąjunga, į jos vadovybę buvo išrinkti beveik vien skautai.

Kasmet organizuojamos skautiškos šventės, mugės ir kt. Vasaros stovyklose rūpinamasi ne tik skautiškas programas vykdyti, bet ir lietuvių diegti bei stiprinti liuanistinėmis pamokomis ir pokalbiais. Daug kartų ir daug kur skautų tautinių šokių grupės, dainininkų būreliai ir deklamatoriai yra atlikę programas ir kitų organizacijų rengiamuose minėjimuose.

Atskiri skautų atstovai ar rinktinės grupės nemažai kartų yra dalyvavusios Britanijos skautų ar Britanijoje ruošiamose tarptautinėse milžiniškose stovyklose — džiambores bei džiamboresėse ir susilaukusios spaudos ir radijo dėmesio. Kai buvo minima skautybės 50 metų ir jos steigėjo lordo Baden-Powell 100 metų sukaktis, į tarptautinę stovyklą Britanijoje susirinko 34.000 skautų. BBC radijas tada net du kartus pakvietė lietuviams atstovaujancias grupes atlikti programą. Tokiose stovyklose paprastai skaitomi pranešimai apie Lietuvą, surengiamos tautinės parodos, šokami tautiniai šokiai. Tarp kitų viešųjų plevėsuoja ir lietuviška trispalvė. Atkreipia ir lietuvių dėmesį į laikraščiai.

Mūsų skautų atstovai taip pat yra sėkmingai dalyvavę tarptau-

tinėse stovyklose Graikijoje, Norvegijoje, Danijoje ir kitur.

Palaikomi glaudūs ryšiai su anglų skautų vadais ir Britanijos politikais, kuriems dėl to Lietuvos problemos ir lietuvių vardas darosi artimi.

Nuo 1951 m. mūsų skautai savo idėjoms skleisti ir su savo veikla visuomenei supažindinti rėmėjų lėšomis leidžia talpų neperiodinį žurnaliuką "Budėkime".

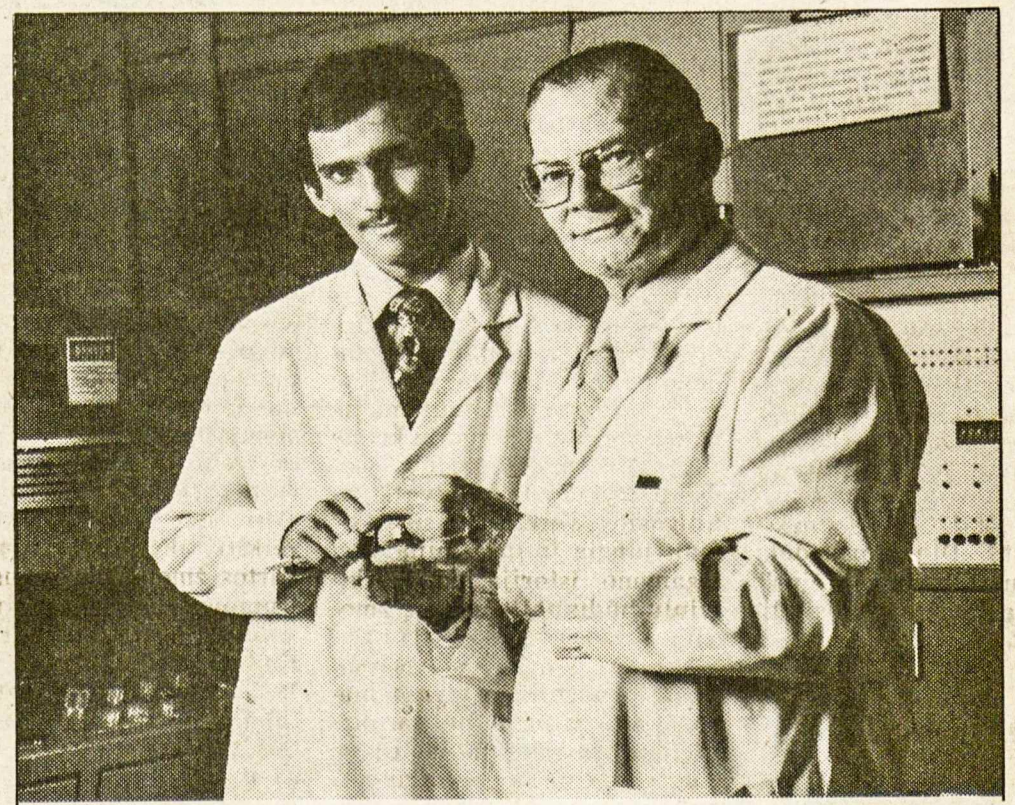
Ta proga reiktų pažymėti, jog netikslu sakyti, kad iki IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Britanijoje nebuvo lietuvių jaunimo sąjungos. Pirmą kartą tokia buvo suorganizuota 1958 m., bet ji netrukus užgeso. Atgaivinta 1970 m., bet ir tai nepasisekė ilgiau išsilaikyti. Taigi dabartinė yra trečioji.

Skautininkė Janina Traškienė, Europos rajono vadeivė

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096.

Ontario jaunimo darbų programa duoda man \$100 į savaitę... pasamdyti Kaziui.

ONTARIO JAUNIMO DARBŲ PROGRAMA padeda verslamonėms samdyti jaunus žmones, pradedančius karjerą. Tinkamų jaunų tarnautojų atlyginimai yra subsidijuojami po \$2.50 į valandą iki \$100 į savaitę nuo 20 iki 26 savaitių.

TINKAMI DARBDAVIAI: privačios bendrovės, veikiančios bent vienerius metus (1983 metų liepos 1 dieną) Ontario provincijoje.

TINKAMI DARBAI: naujos pozicijos, kurių nebūtų buvę be šios programos finansinės pagalbos ir kurios negauna jokių kitų pašalpų. Jos turi duoti darbo bent 25 valandom į savaitę mažiausiai per 20 nepertraukiamų savaitių ir prisidėti prie tarnautojo darbo patirties bei profesinio paruošimo.

TINKAMI TARNAUTOJAI: per 20 metų amžiaus, bet dar neturį 30 metų (1983 metų liepos 1 dieną), turį teisę dirbti Ontario provincijoje ir ne darbdavio giminės. Jie turi būti:

- buvę be darbo 3 mėnesius prieš įsijungimą programon arba
- baigę bent vienerių metų programą pripažintoje pogimnazinėje švietimo institucijoje tarp 1981 metų sausio ir 1982 metų gruodžio ir neturį pastovaus darbo, susijusio su jų kvalifikacijomis.

Jei norite sužinoti, ar jūsų verslamonė yra tinkama šiai programai, skambinkite **1-800-387-1290**.

ONTARIO JAUNIMO DARBŲ PROGRAMA padedanti gauti jums reikalingą pagalbą.

1-800-387-1290

BILD

ONTARIO
Ministry of
Municipal
Affairs and
Housing

YOUNG ONTARIO CAREER PROGRAM
Ministry of Municipal Affairs & Housing
Subsidies Branch
Queen's Park, TORONTO (ONTARIO) M5G 2E5

Larry Grossman, Treasurer
Claude Bennett, Minister
William Davis, Premier

Nevisi raktai rakina . . .

Apie kun. prof. Antano Rubšio knygą "Raktas į Senąjį Testamentą"

SESUO ONA MIKAILAITĖ

Praėjus maždaug šimtui metų po Kristaus mirties, t.y. II š. viduryje, į Romą atplaukė pasiturintis krikščionis Marcijonas. Jis buvo smarkus ir įtakingas asmuo. Įsijungęs į tenykštę krikščionių Bendriją, jis netrukus ėmė ją įtikinėti, kad Senąjį Testamentą reiktų išmesti, o iš Naujojo Testamento raštų pasilaikyti tik vieną Evangeliją — paties Marcijono sutrumpintą "Evangeliją pagal Luką". (Mat Lukas buvo graikas, ne žydų kilmės). Prie tos Evangelijos dar būtų galima pridėti ir Pauliaus laiškus. Pasak Marcijono, ko mums daugiau reikia?

Nekartą man toptelėjo mintis: ar tik Marcijonas nebuvo buvęs lietuvis? Dargi žemaitis! Manau, kad nevenias mūsų šios samprotavimui pritaro visa širdimi. Neveniam juk kyla klausimas ir net pasipiktinimas: kaip žydų istorija, užrašyta S. Testamente, gali krikščionims ir lietuviams būti Dievo žodis? Krikščionybė mums suprantama labiau savo skirtumu nuo žydų tikėjimo, negu panašumu į jį. Kaip tik todėl Marcijono pasiūlymo likimas yra mums gera pamoka.

I

Pirmųjų krikščionių Bendrija atmetė Marcijono pasiūlymą. Nors ši jaunutė Bendrija, švedama klausimais ir net gyvavimo, jau buvo išaugusi iš savo žydiškojo lopšio geografinė apimtimi ir išsivysusi į platesnius tarptautinius vandenis savo teologine mąstyste, — dar nebuvo pasirušusi atsižadėti savo žydiškojo tikėjimo kraičio. Kodėl? Todėl, kad ji jautė kur yra jos tikėjimo šaknis. Pirmieji krikščionys suprato, kad Senasis ir Naujasis Testamentas yra vientasis išganingosios Dievo veiklos juosta. Nukirpus pirmąją jos dalį, kaip suprasi Jėzų Kristų, Dievo pažadėtą ir "amžių pilnybei atėjus", Jo atsiūtą Mesiją? Neįsigtinus, kaip praeitį Dievas kalbėjo savo tautai ir per ją visai žmonijai per patriarchus, per pranasus, per išminčius, kaip galima pilnai suvokti, ką Jis norėjo pasakyti ir padaryti per savo Sūnų, gyvąjį Dievo Žodį? Nuo pat apaštalių laikų pirmieji krikščionys Jėzaus žodžius, darbus, jo mirtį ir prisikėlimą matė Raštų išsipildymo šviesoje. Jie ir pavadinu do dieviškojo apreiškimo tarpiniais Senoju ir Naujuoju Testamentu, t.y. Dievo palikimu ne tik žydų tautai, bet visai žmonijai.

Faktas, kad mums, lietuviams, S. Testamentas yra ne tik nepatrauklus, bet ir beveik nesuprantamas. Girdėdami jo ištraukas Mišių žodžio liturgijoje, mažai ką galime pasisemti savo tikėjimui sustiprinti. Ir tai labai gaila, nes Dievo žodis abiejuose Testamentuose yra Jo brangus palikimas mums arba, kaip šv. Paulius sako, tai Dievo laiškas mums, kurį Šventoji Dvasia įrašo į mūsų širdis.

Kad galėtume Senąjį Testamentą skaityti arba įsiklausyti, kai jis yra skaitomas, su didesniu supratimu, labai naudinga atrakinti jo dvasinius lobius. Gyvenimo patirtis mums rodo, kad nevisi raktai rakina ir atrakinai! Tačiau kas jau yra susipažinęs su kun. Antano Rubšio dvitomiu vei-

kalu "Raktas į Naująjį Testamentą", įvertins ir pirmąjį tomą "Raktas į Senąjį Testamentą".

II

Pernai išėjo pirmasis tomas tritomio veikalų "Raktas į Senąjį Testamentą". Šiame antirasio tomas jau yra spausauvė, o trečiasis tomas skubiai auge, miklos autoriaus plunksnos dėka. Senojo Testamento lobių neįmanoma atrakinti viena knyga. Pirmasis tomas "Sandra ir Mesijas" supažindina skaitytoją su Penkiaknyge — Senojo Testamento širdimi. Keturiuos Penkiaknygės (Toros) knygos — "Išėjimo", "Kunigu", "Skaičių" ir "Pakartoto Įstatymo" pasakoja apie tai, kaip Dievas išgelbėjo ir sukūrė tautą, kuriai numatė pavesti ypatingą misiją žmonijoje. Penktoji — "Pradžios knyga" kalba apie pasaulio sukūrimą ir apie patriarchus, mūsų tikėjimo protėvius.

Ar visa tai gali būti reikšminga mums šiandien? Taip, jei tikėjimas yra mums reikšmingas. O kasdien mūsų aplinka mums liudija, koks yra likimas žmogaus be tikėjimo. Tikėjimas, pagal biblinę teologiją, yra pokalbis tarp Dievo ir žmogaus. Savo knygoje kun. A. Rubšys męsta tai savitai išreikšti: jis sako, kad "Dievas prašnekiną žmogų." Dievas žmogų "šnekiną" per jo gyvenimo įvykius, kviečia atrasti Jo pėdsakus ypač tam tikruose istorijos įvykiuose, kuriais Jis išreiškia savo rūpestį žmogaus likimu.

Senajame Testamente toks tikėjimas išsiskiria įvykiu yra žydų išvedimas iš Egipto nelaisvės ir įvedimas į Pažadėtąją Žemę. Naujajame Testamente centrinis išganymo įvykis yra Jėzaus Kristaus mirtis ir prisikėlimas. Pirmųjų krikščionių samprata, šie du išganymo įvykiai, t.y. Dievo išganingosios veiklos pasireiškimai, jungia ir įprasmina visą išganymo istoriją, kuri likiminiu būdu paliečia visą žmoniją.

Pirmasis egzodas nurodo Dievo įsiterpimą į vienos mažos tautos istoriją, nes tai pirmoji Jo išganymo plano dalis. Antrasis egzodas — Kristaus "išėjimas" per kryžiaus kančią ir mirtį ir įėjimas į prisikėlimo garbę, kuris mums atveria vartus į tikrąją Pažadėtąją Žemę, yra galutinė Dievo meilės apraiška, skirta ne vienai tautai, bet visai žmonijai. Pirmasis egzodas parodė Dievo rūpestį nelaisvėje vargstančių žmogumi, kurį Jis išgelbėti ir padaro savo bendradarbiu. Antrasis egzodas rodo, kad "Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo vienąjį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepažūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą." Šie šv. Jono Evangelijoje randami žodžiai yra raktinis tikėjimo kraičio tekstas (Jn 3,16). Kaip nuostabu, kad turime galimybę ir priemones atkasti savo tikėjimo kraičio šaknis ir pažinti, koks yra Dievo planas žmogui, "koks yra plotis, ir ilgis, ir aukštis, ir gylis, ir pažinti Kristaus meilę, kuri pranoksta visokį žinojimą, kad būtume pripildyti visos Dievo pilnybės" (iš Pauliaus laiško efeziečiams, 3,18).

III

Minėtų šv. Rašto studijų autorius, tikras žemaitis, yra

pasigėrėtinai įžvalgus šv. Rašto žinovas — bet nebe farizėjus! Kun. A. Rubšys, savo gyvenimą pašventęs Dievo žodžio studijoms, perduoda savo išmintį su didele tikėjimo šiluma ir asmeniniu įsitikinimu. Jo žodžiai remiasi ir gausia patirtimi šv. Rašto kraštuose. Kam atrodo sunku tiesiog nertis į jo knygą "Raktas į Senąjį Testamentą", patariu pirmiausia perskaityti jo leidinį "Švento Rašto kraštuose". Greitai įsitikinsite, kokius turtus mums pažeria A. Rubšys.

A. Rubšio knygos apie šv. Raštą nėra tik sausos studijos ar nuobodūs komentarai. Jos nėra vien tik dvasiniai amštymai, laisvai interpretuojant tekstus savo minčiai paryškinti. Autoriaus tikslas ir jo patrauklus rašymo stilius mus įveda į plačius ir įdomius biblinių studijų laukus, mus vilioja imti į rankas šv. Raštą ir jį skaityti, kaip šv. Davios įkvėptą Dievo žodį — Dievo laišką mums, kurie savo kasdienos rūpestiais ir išgyvenimais ne kažin kiek skiriamės nuo ankstyvesniųjų laikų žmogaus. Ir anuomet, ir dabar žmogus įeško kelrodžio gyvenimo kryžkelėje.

IV

Suprasti ir įvertinti Senojo Testamento knygas, parašytas prieš tūkstančius metų mums nežinoma kalba, svetima žmogų "šnekiną" per jo gyvenimo įvykius, kviečia atrasti Jo pėdsakus ypač tam tikruose istorijos įvykiuose, kuriais Jis išreiškia savo rūpestį žmogaus likimu. Suprasti ir įvertinti Senojo Testamento knygas, parašytas prieš tūkstančius metų mums nežinoma kalba, svetima žmogų "šnekiną" per jo gyvenimo įvykius, kviečia atrasti Jo pėdsakus ypač tam tikruose istorijos įvykiuose, kuriais Jis išreiškia savo rūpestį žmogaus likimu.

Per paskutiniuosius 30 metų katalikai mokslininkai labai stipriai pasistūmę bibliinių studijų srityje. Išleista daug mokslinių veikalų, taip pat ir populiarių, lengviau skaitomų knygų, supažindinančių visuomenę su tomis studijomis ir jų vaisiais. Lietuviškajai visuomenei šį darbą atlieka kun. A. Rubšys. (Bus daugiau)

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

Nemarioji Žvaigždė

... kartais miške pavirstame į žvėris.
Būkime paukščiai,
būkime gėlės,
būkime vaikai.
Paleiskim baltus aitvarus
į tolumas dangaus —
lig pažadėtiosios žvaigždės.
Per tarpeklius ir kalnus,
per šniokščiančias sroves
toji žvaigždė išves.

Tamsiosios naktys

trapiosios dienos,
kaip sniego sūkūriai
kartą stulpu sustos . . .
Tik žvaigždė nemarioji
vis švies ir švies
iš amžių tolumos.

Atsiūsta paminėti

Joseph Ehret, LITHUANIA. THE EUROPEAN ADAM. Translated from German by Algis Mickunas, Ph. D. Philosophy Department Ohio University. First Edition 1979, second edition 1983. Published by Kestutis Jerome Butkus Foundation. Chicago 1983, p. 51, \$3.50.

G. K. Chestertonas, TOMAS AKVINIETIS FILOSOFAS. V. Bagdanavičiaus vertimas. Atspaudas iš "Draugo". Išleistas nedidelis skaičius. Gaunamas "Drauge". Čikaga 1983 m., 80 psl. Kaina — \$5.00 JAV.

L. STUNGEVIČIENĖ prisega padėkos rožę sol. V. VERIKAIČIUI Hamiltone, kur jo diriguojamas choras "Aras" atliko koncertinę programą "Aušros" ir Lietuvos kariuomenės šventėje 1983.XI.19 V. Bacevičius

"Dangaus ir žemės šaknis"

Naujasis Antano Musteikio romanas

JURGIS GLAUDA

Naujas ir antras Antano Musteikio romanas "Dangaus ir žemės šaknis", kurį išleido Lietuviškos Knygos Klubas, savo pavadinimu primena Vinco Krėvės romaną "Dangaus ir žemės sūnūs".

"Dangaus šaknų" metafora itin įdomi. Dangaus ir žemės suvedimas akistaton romano pavadinime dviejų biblikumų, ir 340-ties puslapių tomas įtikina skaitytoją, kad autorius plasnojo ties gyvenimo tėkme kronikininko sparnais. Kasdienybės prasmę ir buvimo slaptę jis vertino kaip ištisinę generacijų kelią.

Romanas "Dangaus ir žemės šaknis" vaizduoja trijų lietuviškos kilmės generacijų evoliuciją. Savo epine rimtimi, dažna elegiška vaizdavimo nuotaika, metraštinių pastabomis, kurios sucentruoja laiko tarpus, romanas kiek primena Jėvos Simonaitytės rašymo metodą. Ir tai buvo vykusiai atrastas stilius tokioms apimtoms fabulai. Tas stilius tačiau nėra sekimas, bet organiška sueltikinių vaizdų eilė, surinkusi įvykių po įvykių, asmenį po asmens, kurie atskleidžiami lakoniškai ir pilnai.

Šiame A. Musteikio romane veikia minia personažų ir įvykių įvykių gausa. Vaizduojamas kartų ir asmenų kovą dėl egzistencijos — laimėjimų, nuosmukių, laimės ir praradimų sumą, autorius galėtų pateikti balzakinę "Comedie humaine" seriją, Rougon-Macquart romanų ciklą arba Alės Rūtos atskiras veikalias nutiestą "Didžiosios meilės" ratą. Šitokiame romanų ciklu sukaupu parūpinta medžiaga "Dangaus ir žemės šaknų" romane.

Be A. Musteikio nerūpėjo fabulos plėtra. Jisai suglaudė pasakojimą. Jam užteko lakoniško sakinio, bibliškos rimities, metraštinių orumo. Milžiniškas fabulos turis sutilpo įvykių registracijoje ir personažų eilėje.

Autorius nesilaiko dėstyto proporcijų diktato: akimirkosnių geografinio ir dvasinio peizažo vaizdas seka ilgoki dialogai, sklaidžias meditacijas seka staigios dramatiškos scenos. Koloritas įvairuoja tarp elegiško ir realistišnių tonų.

Savo platybėje romano fabula turi pasaulėžiūrinę prigimtį: tai įsitikinimas, kad kartų kaitoje negali būti apriorinių taisyklių. Gyvenimo procesas esąs alogiškas reiškinys, kaip potvynio bangų vertinimas į uolėtą krantą. Žmogus klotasi guoli, bet atsakubaudra ir žmogus lieka be guolio, be pastogės. Tačiau skruzdės atkaklumu jis vis pradeda ruošti guolį, statyti pastogę. Tai gyvenimo "perpetuum mobile". Toks kartų ciklo supratimas A. Musteikio romane visiškai priešingas Zola ir Balzako sampratai, nes šie savo kartų kaitą ir veiksmo dinamiką rėmė ekonomika ir neracionalia aistra. Musteikio žmogus yra bejėgis visuomeninių ir valstybinių kataklizmų chasė, bet nėra pralaimėtojas. Visuomeninės katastrofos išmuša asmenį iš numatyto kelio, bet visad optimistiškai kimba jis į savo ateities kūrybą. Tai yra savotiška priešybė fatalizmui.

"Dangaus ir žemės šaknų" veikėjų gyvenimas išsidėsto

Lietuvoje, Prancūzijoje, Sibiro dykynėse, Amerikoje... bet Žemės centru jiems visad lieka pastovus plotelis — Labuva, Samanių kaimas, Akivaro ežeras. Šiame taške sueina visi Planetos meridianai, visos paralelės. Čia yra kilmės, gyvenimo, būdo centras. Iš čia kilo Galinių ir Valių šeimos, kurių atžalynas yra gyvenimo mėtomas, dalkomas, laužomas.

Didelė yra šio romano epopėjos veikėjų kartoteka. Per tris kartas, per tris laikotarpus (iki nepriklausomo krašto, nepriklausomybės metais, tautos niokiojimo ir tremties laikais) romane aktyviai veikia apie 70 asmenų, kurių kiekvienas turi savitą veidą, biografiją. Jų sudėtingos egzistencijos šaknis plačiai išplinta žemėje ir būtyje (danguje).

Greitai bėgantis romano įvykių filmas mums atrodo ir savas, ir visad naujas. Didieji įvykiai paliekami romane kažin kur už akiračio, bet jie judina veikėjus, kurie pergyvena kitus asmeninius įvykius. Todėl gyvenimas visad yra lygtis su keliais nežinomaisiais.

Katastrofos dvilkmėje autorius atranda žmogų, nusako jo individualų credo, atidengia jo klydimą, pastebi jo katarsi kelio laisvą, keliais epitetais, sultingu sinonimu. Dialogai sutirština ideologinius konfliktus.

Socialinės nuotaikos savybėmis yra paremta konfliktų grandinė pirmoje, dar prieš nepriklausomybę veikuosioje kartoje, optimizmu dviejų nepriklausomos Lietuvos problematikos, okupacijos tvaiko kartai tenka susidurti su anksčiau nenujaustais konfliktais. Tradicinis meilės trikampis (Vilius-Rasa-Tadas) ir tarpasinės meilės kryžkelė (Rachilė-Tadas) įsiriškia tarp lyrikos ir desperacijos.

Episkopas nesuinteresuotum pradėjęs pasakojimą, autorius išlaikė jį iki epilogo. Tačiau kairur nuotaikos kaita ryškiau išskelia asmenų veiksmus. A. Musteikis valdo neišsiamą epitetų, metaforų, sinonimų arsenalą. Šie puošmynys gaivina tekstą, lyg barokū bareljefai nejudančią plokštę. "Tempus edax rerum" — laiko girtos mala kartas yra pagrindinis šio reto romano koloritas.

Viršelis ir aplankas dail. Vidos Stankienės rodo medžio šakas, besiveržiančias į dangų. Antanas Musteikis, DANGAUS IR ŽEMĖS ŠAKNIS. Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Čikaga, 1983 m., 340 psl. Kaina \$10.00.

Prof. A. MUSTEIKIS, romano "Dangaus ir žemės šaknis" autorius

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kompoz. Jeronima Kačinską, gyvenantį Bostone, savo enciklopedijon įtrauks Britanijos Cambrige veikianti institucija International Biographical Centre. J. Kačinskas jau yra paprašytas informacinės medžiagos apie muzikinę savo veiklą Lietuvoje, Europoje ir JA Valstybėse. Enciklopedija bus išleista 1984 m.

JAV LB Baltimorės apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Vytauto Ėringio, šio miesto, Vašingtono bei apylinkių lietuvių 1983 m. spalio 22 d. pakvietė į neeilinį dviejų menininkų koncertą. Jo programą Baltimorės Lietuvių Namuose atliko sol. Nerija Linkevičiūtė-Kasparienė, sopranas iš Vašingtono, ir kanklininkė Mirga Bankaitė iš Klevelando. Akompanavo pianistė Diana Čampienė. Sol. N. Linkevičiūtė savo pasirodymui buvo pasirinkusi dainas bei operų arijas. M. Bankaitė daugiausia atliko velionies a. a. Alfonso Mikulskio kompozicijas. Koncertui pasibaigus, LB Baltimorės apylinkės valdybos pirm. V. Ėringis, padėkojęs programos atlikėjoms, paprašė dalyvių atsisotijimu ir minutės tyla pagerbti velionį A. Mikulskį, kurio kompozicijas talentingai atliko M. Bankaitė, išaugusi M. K. Čiurlionio ansamblyje.

Dail. Albinas Elskus, turintis savo studiją Manhattane ir profesorijaujantis Fordhame universitete, sukūrė prisikėlancio Kristaus mozaiką rugsėjo 19 d. North Arlingtone, N. J., pašventintam Newarko arkivyskupijos šv. Kryžiaus kapinių mauzolejui. Jame įrengtos 6,174 kriptos laidojimui. Mauzolejui yra panaudotas baltas ir rudas granitas, o jo vidus išklotas itališku marmoru. Dail. A. Elksaus Kristaus prisikėlimo mozaika yra 33 pėdų augščio, 11 pėdų pločio. Jos centre — didelė prisikėlusio Kristaus figura, už jos — auksinis diskas, simbolizuojantis Dievo amžinybę. Įjungtos ir vaivorykštės spalvos, reiškančios Dievo galybę. Viršuje yra šv. Trejybės simboliai — trys vieno dydžio trikampiai. Dail. A. Elksus tik paruošė mozaikos projektą, o ji buvo pagaminta vienos firmos Italijoje.

Vytės Nemunėlio (Bernardo Brazdžionio) eilėraščių rinkinio vaikams "Mažųjų dienos" netrukus išleis ASS Los Angeles skyriaus valdyba. Apie 200 psl. turėdanti knyga jau renkamą Tėvų pranciškonų spausdėjęs Brooklyn, N. Y. Viršelį bei piešinius paruošė ir menine spaudos priežiūra rūpinasi Paulius Jurkus. Laukiama prenumeratorių, garbės mecenatų ir mecenatų, paaukojusių nemažiau kaip \$50 ir \$25. Mecenatai bus paskelbti knygoje, po vieną egzempliorių gaus nemokamai. Prenumeratoriams knyga kainuos po \$5. Vėliau už augstesnę kainą bus pardavinėjamas ribotas egzempliorių skaičius. Ypač laukiama rėmėjų, kurie "Mažųjų dienas" užprenumeruotų dolerių neturintiems P. Amerikos ir Suvalkų trikampio lietuviams, nes ši knyga bus labai naudinga jų vaikams. Aukais siųsti ir leidinį užprenumeruoti prašoma pas Prana Grusą, 5559 Modena Pl., Agoura, CA 91301, USA. Čekiai turi būti rašomi: Lithuanian Catholic Graduates Association Ateitis.

Radio programos "Margutis" vadovas Petras Petrutis Čikagos lietuvių spalio 16 d. pakvietė į jaunų dainininkų bei instrumentalistų koncertą Jaunimo Centre. Koncertui jis pasirinko tris š. m. vasario 19 d. Klevelande įvykusio JAV LB kultūros tarybos konkurso laureatus — soprana Rūtą Pakštaitę, baritoną Carmen Valenčiūną-de Michael, kurio motina yra lietuvi, ir pianistą Vyta Bakšį. Akompaniatoriumi buvo pakviestas Robertas Mockus. Koncertą pradėjo abu dainininkai trijų liaudies dainų duetas — "Tai gardu gerti", "Brolužėlis žirgelį balnojo", "Kai aš jojav". Jas buvo harmonizavę kompozitoriai R. Žigaitis, V. Paltanavičius ir J. Indra. Atskirame sol. R. Pakštaitės pasirodyme skambėjo A. Kačauskio romansas "Mano rožė", liaudies daina "Vai putė, putė", arijos iš G. Donizetti operos "Don Pasquale", K. V. Banaičio "Jūrėtės ir Kastyčio", viena koloratūrinė E. Del'Acqua daina. Sol. C. Valenčiūnas atliko G. Faure, R. Schumanno, F. Schuberto ir R. Strauss kompozicijas. Koncertas užbaigtas abiejų solistų arijomis ir duetas iš A. W. Mozarto operos "Užburtoji fleita". Pianistas J. Bakšys koncertą papildė L. Beethoveno sonata, F. Mendelssohno variacijomis ir savo kompozicija "Cinque mezz pezzi".

"Žemaitijos taurė-83", tradicinis respublikinis estradinų ansamblų bei atlikėjų konkursas, susilaikęs apie 20 grupių iš visos Lietuvos, pasibaigė Telšiuose. Dvi pirmąsias vietas vokalinų instrumentinių ansamblų grupėje vertintojai pripažino Jonišio kultūros namų bei Telšių kultūros rūmų atstovams. Laureatais estradinų ansamblų grupėje tapo Tarkų rajono Lentvario kilimų fabriko saviveiklininkai, "rock" grupė — Klaipėdos rajono kultūros namų atstovai. Geriausio instrumentalistų prizas įteiktas Zigmo Šileikiui iš Alytaus, jauniausios dainininkės — Jūratei Maksimavičiūtei iš Tauragės.

Čikagiečio dail. Viktoro Petravičiaus antroji grafikos darbų paroda 1983 m. lapkričio 14 d. atidaryta Lietuvos meno darbuotojų rūmuose Vilniuje. Pirmoji paroda Vilniuje surengta 1969 m. Antarajai parodai buvo suteikti dail. V. Petravičiaus keturių dešimtmečių kūriniai išsivijoje. Atidaryme dalyvavo jo sesuo A. Kuprevičienė, kūrinius apibūdino menotyrininkė Ingrida Korsakaitė. Dail. V. Vildžiūnas rodė filmą apie dail. V. Petravičių, jo darbų skaidres.

Kompozitorių Namuose Vilniuje lapkričio 10 d. buvo išklausti du naujausi ir juostas įrašyti kūrinių. V. Juozapaitis "Dvi preliudijos ir fugos fortepilonui" atliko B. Vainiūnaitė, D. Kairaitytės "Senobines liaudies" liaudies žodžiais be pritarimo — Kauno choras.

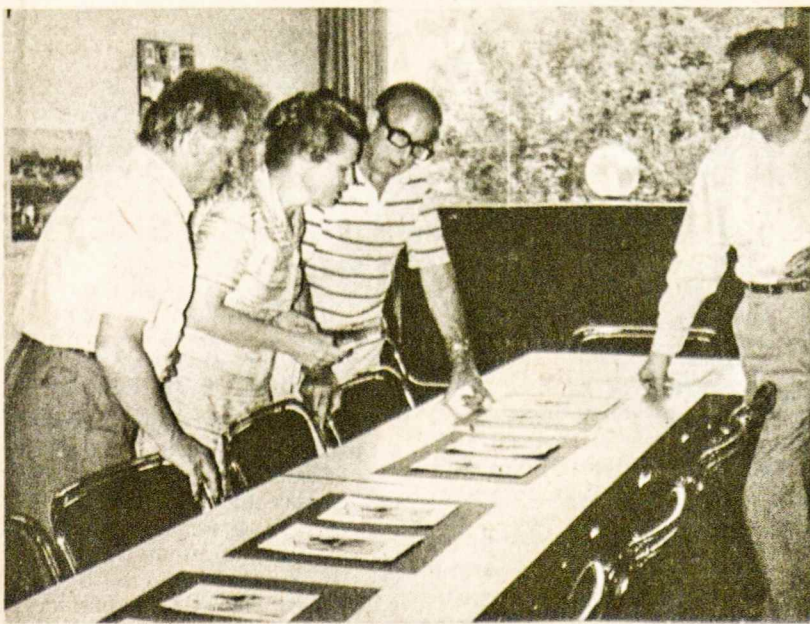
Dainų ir šokių ansamblis "Lietuva" turi ir savo jaunimo grupę "Rasodėlė", kuri neseniai lankėsi Ukrainos sostinėje Kijeve. "Rasodėlės" koncertai buvo surengti Kijevo apygardos karininkų namuose ir "Ukrainos" kultūros rūmuose.

Rež. P. Bielskis, Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetų dėstytojas, teatriniam Maskvos A. Lunaciarskio institute apgynė menotyrės kandidato disertaciją "Lietuvių poetinio teatro raida".

Vilniaus Dailės Instituto keramikos katedros studentų darbų paroda buvo surengta Panevėžio parodų rūmuose. Joje dalyvavo gamybinę praktiką Panevėžio stiklo fabrike atliekantys studentai: II kurso keramikai — J. Kavaliuskas, J. Jakaitė, A. Kazlauskas, N. Gladenka, V. Užsienytė ir R. Zladkutė, III kurso skulptūros katedros studentas V. Adomonis, IV kurso keramikas R. Jakimavičius, einantis profesoriaus pareigas Juozas Adomonis ir Panevėžio stiklo fabriko keramikas dail. Alvydas Pakarklis. Parodai buvo suteikta joje gamybinėje praktikoje sukurtų 190 keramikos darbų.

Lietuvos radijas tris sekmadienius iš eilės transliavo literatūrinių laidų ciklą "Žmogus ir žemė", kuriam vadovavo literatūros kritikas Stasys Lipskis. Pokalbiume dalyvavo rašytojai ir poetai — Stasys Juonaskas, Justinas Marcinkevičius, Juozas Marcinkevičius, Vytautas Petkevičius, Algirdas Pocius, Romas Sadauskas, Petras Skodžius, Vytautas Skripka, Jonas Šiožins, Algimantas Zurbas. Pagrindinis dėmesys teko dabartiniam kaimui, jo žmogaus kultūrinėms bei dvasinėms reikmėms. Pokalbis buvo papildytas poezijos posmais. Laidas "Žmogus ir žemė" paruošė Lietuvos televizijos ir radio komiteto vyriausioji literatūros ir dramos redakcija.

Klarnetisto Algirdo Budrio kūrybinio darbo dvidešimtmetis paminėtas Vilniaus meno darbuotojų rūmuose. Sukaktyvininkas vadovauja pučiamųjų instrumentų katedrai Vilniaus konservatorijoje, 1964 m. yra suorganizavęs pučiamųjų kvintetą Vilniaus filharmonijoje. Pats į filharmonijos orkestrą įsijungė dar būdamas konservatorijos studentu. Studijas gilinio Leningrade ir Paryžiuje. Ketverius metus dirbo Egipte, Kairo konservatorijoje, ruošdamas klarnetistus. Dabar jų daug yra paruošęs Vilniaus konservatorijoje. Sidabrinių suakčiai skirtą vakarą A. Budrys pradėjo su pianistu P. Stravinskio atlikomis fantazinėmis R. Schumanno pjesėmis. Su Lietuvos kvartetu jis atliko W. A. Mozarto kvinteto klarnetui ir styginių kvartetui fragmentą, su pučiamųjų kvintetu — tris senovinius F. Farkšo vengrų šokius, su kameriniu orkestru, diriguojamu S. Sondeckio, — W. A. Mozarto "Koncertą klarnetui ir orkestrui A-dur". Su kūrybinio A. Budrio kėliu vakaro dalyvių susipažindino S. Sondeckis. V. Kst.

Dail. ŽIBUNTO MIKŠIO grafikos parodoje Augsburg, V. Vokietijoje. Dešinėje — dr. P. Reklaitis, kairėje — V. Natkevičius, med. dr. J. Pečiulionytė, Br. Nainys. Nuotr. A. Grinienės

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius	8 %
Antradieniais 10-3	180-185 d. termin. ind.	8 1/2 %
Trečiadieniais uždaryta	termin. indėlius 1 metų	8 3/4 %
Ketvirtadieniais 10-8	termin. indėlius 2 metų	9 1/4 %
Penktadieniais 10-8	termin. indėlius 3 metų	9 1/2 %
Šeštadieniais 9-1	pensijų s-ta	9 %
Sekmadieniais 9-12.30	spec. taup. s-ta	7 1/2 %
	taupomąją s-ta	7 1/4 %
	depozitų-čekių s-ta	6 %
	DUODA PASKOLAS:	
	asmenines nuo	12 %
	mortgicūs nuo	10-12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicūs iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gynybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Nėimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.
Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prašykite "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kello 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (1 pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiai — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai.
Parduodu varčius automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St.W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Torontiško "Atžalyno" — tautinių šokių grupės vadovai bei mokytojai. Iš kairės — vyriausia vadovė Lilija Zėkevičiūtė-Pacevičiūtė, Vida Dovidaitė, Daiva Krivaitė, Marytė Gudinskaitė-Hurst, Vida Vitkūnaitė, Raimundas Turūta, Dela Marcytė, Danutė Pargauskaitė (akordeonistė)

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ko darbuotojėse. Pati valdžia laikinių darbų jaunuoliams ir 50 metų ribą peržengusiems kitiems bedarbiams teparūpins miškų sodinime, valdinių parkų priežiūroje bei jų didinime. Tai yra seni projektai, jau naudoti vasaros mėnesiais. Tikimasi, kad visos šios pastangos parūpins darbų 90.000 jaunuolių. Visiškai nauja idėja yra ministerijos įsteigimas jaunimo reikalams.

Dėmesys jaunimui yra sveikintinas, bet negalima užmiršti ir gausių vyresnio amžiaus bedarbių, ypač tų, kurie turi šeimas. Pasibaigus nedarbo draudos išmokoms, jos atsiduria katastrofiškoje būklėje. Bėlieka socialinės gerovės pašalpos, su kuriomis sunku pragyventi, kai tėvas yra praradęs gerai apmokamą darbą, kai nėra pilnai išmokėti nupirkti namai, kai vaikus norima siųsti į universitetus. Šiuo atveju yra lengvesnė 15-24 metų amžiaus jaunuolių nedarbo dalia. Jie arba gyvena su tėvais, arba gali grįžti pas juos. Šeima parūpins kambarį ir maistą. Amžiaus grupė taipgi rodo, kad daug tokio amžiaus bedarbių jaunuolių nėra baigę net vidurinio mokslo, už kurį nieko nereikia mokėti. Tokie, matyt, susigundė ne-realiois lengvo gyvenimo, gerai atlyginamo darbo vilionėmis.

Kanados provincijos papildomai iš federacinės valdžios gaus \$500 milijonų sveikatos draudai, universitetams ir kolegijoms. Šių metų pradžioje ta parama provincijoms buvo sumažinta \$102 milijonais. Tada prasidėjo ašaros dėl pinigų trūkumo augstosios mokykloms ir sveikatos draudai. Kaikurios provincijos savo sveikatos draudos narius pradėjo įvesti papildomą mokesčių liginėse, padengiamą paciento. Jos susilaukė Kanados sveikatos ministerijos protesto, kad pažeidžiamas susitarimas, pagal kurį viską turi padengti sveikatos drauda.

Kiti sosto kalbos planai numato 3% padidinti išlaidas krašto apsaugai, parūpinti finansinę paramą nepakeliamoms namų paskolos palūkanoms, padidinti pensiją 700.000 neturtingų kanadiečių, kai jie gyvena vieni, pertvarkyti kriminalinių kodeksą, sustiprinant bausmes girtiems automobilių vairuotojams, narkotikų skleidėjams, žiaurumu pasižymintiems nusikaltėliams, palengvinti ir atpiginti skrybių bylas.

Keistai atrodo pirmuoju paragrafu sosto kalbą įjungtas taikos stiprinimas pasaulyje, aiškiai susietas su paskutinėmis ministerio pirm. P. E. Trudeau kelionėmis. Taikos reikalams skiriami net trys puslapių. Esą bus įsteigta centras studijuoti nusiginklavimo bei ginklų kontrolės reikalams, parūpinti laisvų privačių grupių, kurios domėsis tokia tema, pradėti tyrimai surasti priemonėmis, užtikrinančioms, kad tokias sutartis pasirašiusios valstybės jų tikrai laikosi. Tai propagandinis išėjimas į Kanadai tolimas lankas. Neturėdama branduolinių ginklų, ji neturi ir didesnio balso šia tema. Valdžios parama taikos siekiančioms grupėms leidžia spėti, kad paramos gali susilaukti ir prieš JAV skraidančių bombų bandymus Kanadoje protestuojantys asmenys, kurie tokiais protestais

tarnauja Maskvai. Taikos įjungimo sosto kalbon norima laimėti balsus tų kanadiečių, kurie yra susirgę atominio karo baimės epidemija.

Lenkijoje gyvenanti lietuvaitė prie Dariaus ir Girėno paminklo Pšcelnikė

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Kristaus gimimo šventės proga sveikiname visus LSK Vytis narius, garbės narius, rėmėjus, sportininkų tėvus ir bičiulius, linkime linksmy švenčių ir laimingų naujų metų.

Valdyba
Krepšinininkai dalyvauja York lygos pirmenybėse. Vyčio krepšinininkai yra laimėję dvejus rungtynes, pralaimėję 4. Pirmenybėse dalyvauja 14 komandų.

Parėmusiems klubą 35-čio proga dėkojame: J. Strazdui, K. Lukošui, KL Bendruomenėi, KS Apygardai, H. Lapui, H. Rožaičiui, A. Kymantui, A. Bielskui.

Sukaktuvinis leidinukas, paruoštas S. Krašausko ir spausdintas J. Gustainio, rodo Vyčio praeities veiklą ir kelis dabarties momentus. Gaunamas pas valdybos narius.

"VYČIO" SUKAKTIS

1983 m. lapkričio 19 d. pobūviu Toronto L. Namuose paminėta Toronto Lietuvių Sporto Klubu Vytis 35-rių metų gyvavimo sukaktis.

I pobūvy atsilankė eilė kvietinių svečių, buvę klubo pirmininkai, garbės nariai, rėmėjai, bičiuliai ir gausūs būrys senųjų bei dabartinių vytičių. Džiugu buvo matyti šiame pobūvyje pirmosios valdybos pirm. Alg. Kernių ir ižd. J. Žuką.

Pranešėjas J. Balsys trumpai priminė nuveiktus darbus, supažindino su iškiliais darbuotojais ir suminėjo ryškesnius laimėjimus. Buvo pažymėti iškiliai Vyčio darbuotojai ir sportininkai. Sukakties žymenys įteikti: Pr. Berneckui — už darbą ilgus metus vadovaujant Vyčio klubui, Ed. Stravinskui ir R. Stirbiui — už našų darbą, organizuojant ir vadovaujant krepšinio bei tinklinio sekcijoms, iškiliams krepšinininkams — J. Karpiui ir R. Duliūnui, Ed. Andriuliui — iškiliam tenisininkui už laimėjimus II PLS Žaidynėse Čikagoje.

Sukakties proga gauta nemažai sveikinimų raštu ir žodžiu. Nuosirdžiai Vytį sveikino gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinis, Vl. Pūtvis šaulių kuopa, ŠALFAS

Ateitininkų žinios

Toronto ateitininkų Kučios Prisikėlimo salėje gruodžio 11 d. susilaukė 170 asmenų. Visus pasveikino koordinacinio komiteto pirm. dr. O. Gustainienė. Visiems giedant "Sveikas Jėzau gimusi", iš keturių salės kampų keturių sąjungų atstovai nešė žvakes prie centrinio stalo, ant kurio gulėjo Kūdikielis. Tuo buvo prisiminti ir mirusieji ateitininkai.

Programą pradėjo moksleiviai, kurie vaidino savo sukurta humoristinę versiją Šekspyro Romeo ir Juliette — Kūčių vakarą. Jauniai trumpu vaizdeliu parodė šią Kalėdų šventę erdvėje tarp kitų būtybių. Jaunučių vaidinimas parodė, kaip šykštuolio Judo gyvenimą pakeitė sv. Kūdikielio gimimas. Programą užbaigė studentų paruoštas skaidrių montažas su pritaikyta muzika.

Kun. L. Januška sukalbėjus maldą, visi sveikinosi, dalinosi plotkelėmis ir sėdo prie tėvų komiteto skaniai paruoštų Kūčių stalų. Daug atsilankiusių atnešė po skardinę konservų moksleivių vajui neturtingiesiems šelpti. Nuosirdi padėka visoms globėjoms už programos ruošą bei visiems, kurie vienu ar kitu būdu prie Kūčių paruošimo prisidėjo. L. U.

Skautų veikla

• Gruodžio 3 d. Prisikėlimo parodų salėje įvyko kalėdinė "Satrijos" tunto sueiga, kuriai vadovavo ps. D. Melnykaitė. Užsiėmimams vadovavo v. sk. sl. Silvija Saplienė, vaishes paruošė ps. G. Tarvydienė. Vienetai pasikeitė švenčių sveikinimais, o naujai turtininkai ps. Astai Saplienei buvo įteikta nauja šluota.

• Vyr. skautių "Vaidilutės" dr. vės nauja draugininke išrinkta Rasa Slapšytė, adj. Loreta Žilinskaitė.

• Skautiškos šeimos Kučios — sekmadienį, gruodžio 18 d., 5 v. p.p., Prisikėlimo salėje. Susirinkti 4.30.

• Rajono vadijos posėdis — gruodžio 18 d., 3 v.p.p., skautų būkle. Bus tariamasi ateinančios vasaros stovyklos reikalais.

• Šv. Kazimiero metų proga LS Fondas išleisdžia specialų spalvotą pasto ženklą. Sukaktuvinė "Ausros" stovykloje fondui suaukota per \$1000. Ten įvyko ir aki-vaizdinis fondo bendradarbių suvažiavimas. Dalyvavo 23 nariai iš JAV, Kanados, Anglijos ir Australijos. Fondui energingai vadovauja v.s. Č. Kiliulis, 17 Tyler Rd., Lexington, Mass. 02173, tel. (617) 861-1465. Č. S.

pirm. V. Adamkus, "Pasaulio Lietuvių" sporto red. Vytautas Grybauskas, KLB ir KSA.

LSK Vytis įsteigtas Toronte 1948 m. rugpjūčio 15 d. Vytičiai pasiekė išskirtinių laimėjimų, kurių dar niekas nepakartojo. Jie yra buvę Kanados ir Amerikos meisteriais, atstovavo Kanadai pasaulio pirmenybėse ir buvo kandidatais į olimpinės žaidynės. Vyčio stalo tenisininkės apeliavo visą pasaulį gindamos Kanados spalvas. Vytis pirmąsias suruošė pirmąsias SALS žaidynes 1951 m. Jo pastangomis buvo pradėtos ruošti Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės 1978 m.

Artėjant prie 40-mečio, tenka pasidžiaugti dabartine klubo valdyba, kuri teikia daug vilčių ateičiai. Valdybą sudaro jau prityrę darbuotojai ir daug žadantis jaunimas. Klubui rytingai vadovauja B. Savickas. A.S.

SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

Š. Amerikos baltiečių kalnų ir lygumų slidinėjimo pirmenybės ketina rengti Toronto estų sporto klubas Kalev 1984 m. vasario 4-5 d.d. Kanadoje. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pasekmių, pasiektų šiose pirmenybėse. Centro valdyba

ŠACHMATŲ TURNYRAS

Antrasis atviras lietuvių šachmatų turnyras rengiamas 1984 m. sausio 28-29 d.d. Klevelande. Turnyrą rengia Klevelando Lietuvių

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8% už 90 dienų termin. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. termin. indėlius
8 3/4% už 1 m. termin. indėlius
9 1/4% už 2 m. termin. indėlius
9 1/2% už 3 m. termin. indėlius
9 % už pensijų planą
9 % už namų planą
8 % už specialią taup. s-tą
7 1/2% už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asmenines paskolas nuo 12 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/4 %
2 metų 11 %
3 metų 12 %
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 37 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicūs iki 75% įkainoto turto. Visų narių gynybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgiciai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mortgicijų parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienėi arba Vidai Šiaučiūlienei

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — \$32.50
arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo
Juožas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Ailstate Simpson's, 176 Yonge St.,
apt. 303, Cleveland, Ohio 44119 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Amerikos Piliiečių Klubas, talkinamas Žaibo šachmatų sekcijos. Šis turnyras yra apribotas USCF 1 d. Martingrove gimnazijos patalpose Ausros vyrų komanda laimėjo prieš Jackney komandą 80-73 (42:32). Po šių rungtynių Ausra yra III vietoje. Žaidė E. Norkus 2, R. Underys 3, V. Dementavičius 10, V. Gataveckas 8, A. Valickas 11, S. Žulys 15, R. Kaknevičius 29, A. Nakrošius 2, K. Bartusevičius. K.S.

LITUANISTIKOS KATEDRA

Biuletenyje "Toronto Lietuvių Namų Žinios" 1983 m. spalio 29 d. laidoje ir "Dirvos" 44 nr. yra išspausdintas Toronto Lietuvių Namų narių susirinkimas. Jame lituanistikos katedros steigimas Iliinojaus universitete nušviestas netiksliai. Ten parašyta: "Plačiau buvo diskutuota lituanistikos katedros finansinis rėmimas. Diskusijose išryškėjo, kad katedros organizatoriai šį reikalą tvarkė labai nevykusiai, spaudai davė labai neaiškių informacijų ir tiesioginiai jie nesikreipė į lietuviškas organizacijas Kanadoje. Kitų buvo pasisakyta, kad Kanados lietuviai iš to naudos neturės ir lituanistikos katedros rėmimas yra Amerikos lietuvių reikalas, kurių ten gyvena apie milijoną..."

Jei katedros organizatoriai davė labai neaiškias informacijas, tai iš kur autorius žino, kad jie reikalus tvarkė labai nevykusiai. Jeigu nesikreipė į lietuviškas organizacijas, tai iš kur LN gavo katedros prašymą, kurio nepatenkino. Esą Kanados lietuviai iš tos katedros neturės naudos. Autorius betgi nepasakė kokios naudos jis ir TLN turėtų susilaukti. Argi jie dar nežino, kad lietuviybės išlikymas nesiriboja valstybių sienomis, bet yra visų laisvojo pasaulio lietuvių reikalas? Tuo tikslu visus lietuvius jungia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė.

Kanados Lietuvių Fondas į tą reikalą pažūrėjo pro platesnį langą ir paskyrė katedrai \$5000. Br. Kolumbijos Viktorijos miestą gyvenanti Dariaja Sragytė-Viskantiene pasiuntė lituanistikos katedrai \$1000 atminimui savo dėdes kun. Felikso Sragio ir savo tėvo Marcelino Sragio, kuris 1903 m. už lietuviškos spaudos platinimą buvo ištremtas į Sibirą.

Turimomis žiniomis, Kanados lietuviai iki šiol yra suaukoję lit. katedrai apie \$10.000.

P. Lelis

KATALOGAS IR DAILININKAI

Neseniai į rankas pateko Chicago M. K. Čiurionio galerijoje praėjusią vasarą surengtos pasaulio lietuvių dailininkų parodos katalogas. Jame sudėtos parodoje dalyvaujančių lietuvių dailininkų nuotraukos ir pažymėti dailininkų gyvenamieji kraštai. Taip pat kataloge yra įdėta ir po vieną kiekvieno parodoje dalyvavusio dailininko išstatytų darbų nuotrauka. Katalogas gana gražiai išleistas. Sprendžiant iš katalogo, parodoje dalyvavo 45 lietuvių dailininkai.

Dėmesį patraukia Mykolo Drungos lietuvių ir anglų kalbomis katalogo įžanginis tekstas. Lietuviškasis tekstas nurodo, kad tokiu masto paroda buvo organizuojama pirmą kartą kultūrinio renginio komisijos ryšium su II Pasaulio Lietuvių Dienomis. Esą parodoje dalyvavo lietuviai dailininkai iš 14 pasaulio šalių. Tai pirmą kartą reprezentacinei parodai pasirinkimas dailininkų ir jų darbų buvęs didelis — būtų buvę galima net dar tris ar keturias tokias parodas surengti.

Įžanginiame katalogo tekste apgailestaujama, kad "kai kurių iškilniausių mūsų išeivijos dailininkų šioje parodoje nematyti", bet nenurodoma priežastis. M. Drunga teigia, kad menas masiškai traukia lietuvius prie "teptuko, pieštuko ir kalto", bet katalogo įžangoje kelia klausimą, ar jie (parodos dalyviai ar aplamai lietuvių dailininkai) daro šiam meno pašaukimui garbę? Tą patį klausimą M. Drunga kelia ir angliškame tekste, pridėdamas paaiškinimą, kad aplamai lietuvių nepasi-

žymėjo nei kaip bankininkai, nei kaip politikai, nei kaip restoranų savininkai. Šių dviejų dalykų sugretinimas, ar lietuvių daro garbę menui, nepasizybedami kitose svarbiose gyvenimo šakose, skamba keistai. Perskaitęs M. Drungos rašinį, susimąstai: ką ta parodos katalogo įžanga parodos rengėjai nori pasakyti? Ar tai yra trumpas parodos įvertinimas (tai netiktų parodos katalogui), ar bendras apibūdinimas lietuvių dailininkų bei jų darbų (tai irgi netinka katalogui). Tai skamba kaip parodos nužeminimas, apjuostas perdėto kuklumo šydu. Kyla klausimas: kam tas bereikalingas rengėjų nužeminimas? Nusizeminimas gal ir yra dorybė, bet bereikalingas ir nepagrįstas nusizeminimas ir tuo pačiu kitų nužeminimas yra įžeidžiantis, užgaunantis, net žalingas. Tikėtina, kad šitas gražus bandymas, aptemdytas katalogo įžangos, neturės per daug negatyvūs įtakos mūsų dailininkams, rengiant antrą tokią parodą. K. M.

MISIJOIERIAUS LAIŠKAS

Ruandoje žmonės tebegyvena trobose, statytose iš molio, miega ant žemės. Dauguma užsikloja šiaudais ir žolėmis, antklodžių neįstengia nusipirkti, nes jie pragyvena vien iš tų produktų, kuriuos sklypėlis žemės, apdirbtas vien kapstuku, jiems užaugina. Todėl dažnai ir maisto jiems pritrūksta. Jie laimingi, kai vieną kartą per dieną gali suvalgyti saujelę pupelių, išvirtų vandenyje. Druska, taukai ir mėsa — tai priedai tik didelių švenčių proga.

Neseniai man teko vėl labai sunkiai persigirti maliariją: 5 dienas nieko negalėjau valgyti. Skausmai dideli, nuolatinis prakaitavimas išsiūpė jėgas ir troškulo kankino.

Atėdau manęs aplankyti ir jaunimėlis. Kai jau penkias dienas nieko neįstengiau valgyti, viena mergaitė, prisitartinusi prie mano kambario lango, paklausė: "Kunigėli, ar norėtumėi košelės?" Vietiniai vartoja savotiškus grūdus (lotyniškai juos vadinama SORGHUM), juos sutraiško tarp dviejų akmenų ir paruošia labai skystą maistingą košelę.

Nustebau tos mergaitės mintimi ir širdies duosnumu. Paprašiau atnešti tos košelės, kurią anksti rytą savo troboje ji buvo išvirusi ant trijų akmenų, nes krosnį čia nėra. Neilgai trukus pradėjau jausti, kad jėgos grįžta į maliarijos iškamuotą kūną. Labiausiai man sutekė džiaugsmo ir jėgų tai, kad žmonės, kurie patys beveik nieko neturi, matydami savo kunigą kančioje, duoda visa, ką turi. Jaučiau, kad šių metų Kalėdose būsiu labai turtingas šių mūsų vargšų žmonių širdies duosnumo turėtu.

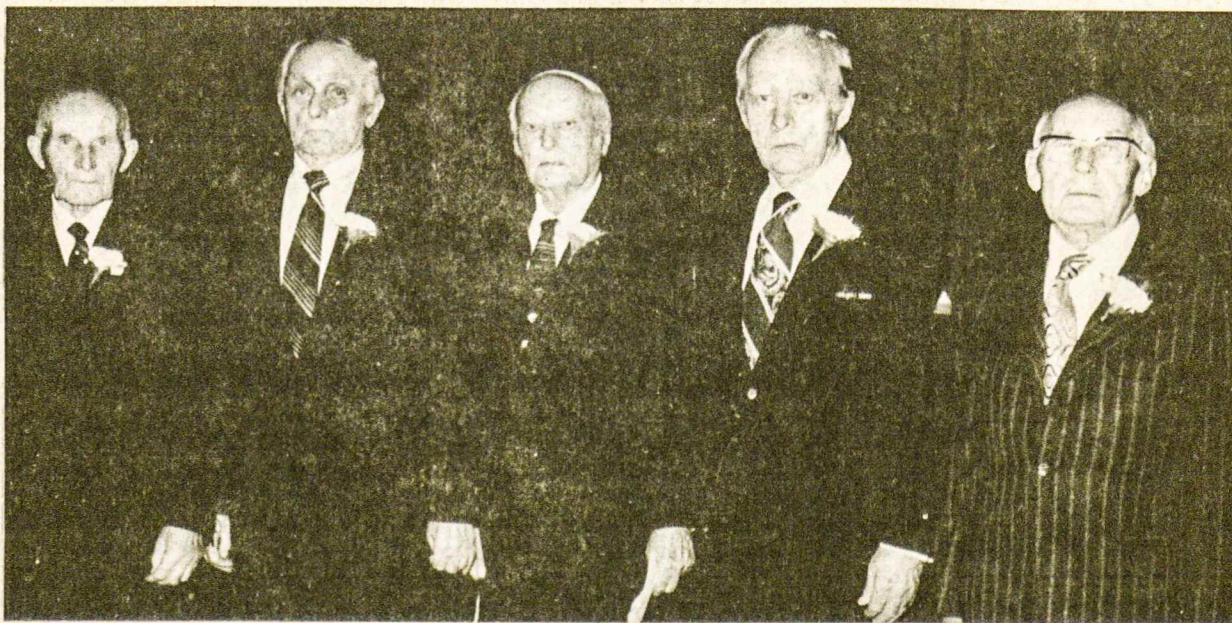
Kun. Hermanas Šulcas, SDB

KAS TURI PALYDĖTI?

"TŽ" 1983 m. 47 nr. skyriuje "Skaitytųjais pasisako" buvo rašyta apie jaunosios palydėjamą prie altoriaus jungtinių apeigoms. Kiek atsimenu, Lietuvoje abu jaunavedžiai kartu atėdavo prie altoriaus. Jungtuvės yra jų dviejų sprendimas, tad abu kartu ir turėtų ateiti. Kanadiškoji tradicija, įpareigojanti tėvą lydėti dukrą prie altoriaus, lietuvių neturėtų būti sekama.

Man teko dalyvauti B. P. jungtuvėse. Ji buvo užauginta tik motinos. Ji atėjo prie altoriaus tik su savo pamergėmis. Tą patį parodė savarankiškumą ir pasirodė gyvenimui.

V. D., Toronto, Ont.

Lietuvos kariuomenės kūrėjai-savanoriai, gyvenantys Toronte ir dalyvaujantys tautinėse iškilmėse. Iš kairės: R. Vaštokas, S. Paciušas, S. Banelis, V. Kazlauskas, A. Zubrys

Nuotr. B. Tarvydo

Slaugos namai Ontario provincijoje

Kaip į juos patekti ir kokie jie turi būti

Čia pateikiama Ontario sveikatos ministerijos prieglaudų inspekcijos brošiūra "Nursing homes in Ontario. Consider yourself at home" santrauka, papildyta duomenimis iš ministerijos laiško.

Kai jums reikalingas reguliarus slaugymas neįmanomas namie ir nereikalingas gydymas ligoninėje, patartina keltis į slaugos namus (nursing home).

Ontario provincijoje slaugos namai yra privačios institucijos, turinčios sveikatos ministerijos leidimus. Jų yra per 350 su 28.000 gyventojų.

Jeigu jūs naudojate praštos slaugymo programas (Extended Care Program) lengvatoms, nuo 1983 m. lapkričio 1 d. jūs mokate už standartinį kambarį \$15,62 į dieną, Ontario valdžia primoka — \$26,73, iš viso \$42,35. Už pusiau privatų kambarį mokate \$22,07, Ontario valdžia — \$26,73, iš viso — \$48,80; už privatų kambarį — \$28,52, Ontario valdžia — \$26,73, iš viso \$55,25. Tai maksimalinė kaina, kurią slaugos namų savininkas gali imti už pusiau privatų ir privatų kambarį.

Prašytojas turi išgyventi Ontario provincijoje bent vienerius metus nuo jo prašymo datos, turėti galiojantį OHIP (Ontario Health Insurance Plan) numerį ir būti mediciniškai tinkamu, pasiremiant gydytojo užpildyta anketa gauti šios programos lengvatoms. Pagal tai nustatomas atitinkamas slaugymas mažiausiai 1,5 val. į dieną.

Kai jūsų prašymą sveikatos ministerija patvirtins, jums bus paštu pasiųstas tinkamo pažymėjimas (Certificate of Eligibility). Šis pažymėjimas galioja 6 mėnesius ir nėra atnaujinamas. Jei prašytojas nebus priimtas į leidimą turinčius slaugos namus per šešis mėnesius, reikės gauti naują pažymėjimą ir paduoti prašymą per savo gydytoją. Dažniausiai prašymai tuojau priimami, ir jiems tokie pažymėjimai netrukus išsiunčiami. Kaikuriais atvejais iš prašytojo prašoma papildomų informacijų, ar jis turi teisę gauti lengvatą. Retkarčiais prašymai atmetami, bet tada galiama kreiptis papildomai, teiraujantis, ar sprendimas tokiu atveju buvo pateisinamas.

Į lengvatas įeina: standartinis kambarys, maistas, įskaitant specialią ir teraputinę dietą, skalbyklą, slaugymas ir

Skola

Draugas draugui paskolino dešimtine. Po kurio laiko gauti laiška, kuriame parašyta: "Mielas Stasy, rašau tau, kad žinotum, jog nepamiršau skolos, tos dešimties žaliukų, kuriuos paskolinai. Dėkui už paskolinimą ir neskubinimą grąžinti, dėlto šiuo laišku grąžinu visą skolą su padėka. Tavo draugas Domas".

P.S. Beje, pinigų į šį laiška nebegalėjau įdėti, kadangi vėką jau buvau užlipinęs.

asmeninė globa, prižiūrint gailėstingajai seseriai ar jos asistentei, vadovaujant gydytojui. Taip pat įeina aprūpinimas įprastais medicinos reikmenimis, įskaitant kėdes ligoniams vežioti ir pritaikytas kėdes, aprūpinimas asmeninės higienos ir išvaizdos reikmenimis bei patarnavimais.

Slaugos namuose slaugymą prižiūri kvalifikuotas gydytojas, bet galima naudotis ir asmeninio gydytojo paslaugomis, jeigu jis sutinka lankyti bei rūpintis tokio asmens slaugymu. Slaugos namų gydytojas su tarnautojais reguliariai susitinka. Jeigu reikia akis patikrinti ar dantis gydyti, jūsų lėšomis bus parūpintas akių gydytojas ar dantistas slaugos namuose arba įstaigoje. Jei reikia kreiptis į medicinos specialistą įstaigoje, galima taip sutvarkyti, kad tarnautojas jus palydės.

Slaugos namuose yra trejopi kambariai: standartiniai, kuriuose gyvenama po du ar daugiau asmenų; pusiau privatūs, kuriuose gyvenama po du asmenis; privatūs, kuriuose gyvenama po vieną. Už privatų ir pusiau privatų kambarių kaina yra didesnė nei už standartinį.

Slaugos namų pasirinkimas yra svarbus dalykas. Iš sveikatos ministerijos inspekcijos galite gauti Ontario slaugos namų sąrašą. Jie privalo turėti Ontario sveikatos ministerijos leidimą, kuris turi būti aiškiai matomas slaugos namuose. Šis leidimas rodo, kad tą instituciją reguliariai tikrina ministerijos prieglaudų inspekcija.

Galbūt norėsite pasirinkti slaugos namus tokioje vietoje, kuri bus patogiai lankyti jūsų draugams ar giminėms. Ar tie namai atitinka jūsų reikalavimus bei gyvenimo būdą, galite patirti patys juose apsilankę. Administratorius ar gailėstingųjų seserų direktorė papasakos jums slaugymo tvarką ir apimtį bei paruos slaugos namų apžiūrėjimą. Čia reikia pasiteirauti, kaip yra sutvarkyta medicinos ir slaugymo priežiūra, ar gyventojas gali turėti savo asmeninį gydytoją, ar visada būna gydytojas, kai reikia, ar namų atmosfera draugiška, ar gyventojai atrodo patenkinti, ar jie gali atsisąbenti asmeninę nuosavybę?

Taip pat reikia pasiteirauti, kokia yra socialinė ir pramoginė veikla, ar yra užsiėmimų kambarys, ar yra saviveiklos programa, gyventojų taryba?

Svarbu patirti, ar prieglaudose tarnautojai yra malonūs, paslaugūs, ar sustoja ir mandagiai kalbasi su gyventojais ir t.t.

Gali būti, kad jūs pasirinkti slaugos namai turi sąrašą laukiančių asmenų, norinčių ten patekti, ir jums reikės eiti tikur. Galima keltis iš vietų slaugos namų į kitus. Tarkitės su savo gydytoju, ligoninė, bendruomenės ar socialinės tarnybos departamentu,

savo dvasiškui, jeigu jums reikia pagalbos.

Kai apsigyvensite slaugos namuose, draugai ir giminės galės jus lankyti kada tik norės. Jeigu jūs gydytojas leis, galėsite nakčiai ar ilgesniam laikui išvykti ir būti su savo artimaisiais. Visi gyventojai turi teisę kiekvienais metais gauti dviejų savaitių atostogas.

Kartais giminės jaučiasi kalti, kai jų šeimos narys apsigyvena slaugos namuose. Tai natūralu, bet jie turėtų atsiminti, kad jų giminaitis naudosis, prityrusio personalo pagalba, turės draugų ir pramogų.

Norėdami padėti gyventojui prisitaikyti prie slaugos namų gyvenimo, giminės turėtų stengtis dažnai jį aplankyti. Taip pat jie gali padėti, informuodami slaugos namų personalą apie jų giminaičio — gyventoją polinkius ir pageidavimus.

Paruošė: J. Str.

Sudbury, Ontario

KARIUOMENĖS IR "AUŠROS" SUKAKTIS. KLB Sudburio apylinkės valdyba surengė Lietuvos kariuomenės atsteigimo 65 metų ir "Aušra" laikraščio 100 metų sukakties minėjimą. Į "Ukrainian Federation" salę susirinko vietos ir apylinkės lietuvių bei svečiai. Pirmiausia valgomą vakarienę. Maldą prieš valgį sukalbėjo P. Venskus. Baigus vakarienę, prasidėjo minėjimas. Skoningai papuoštoje salėje buvo pastatytos Lietuvos ir Kanados vėliavos. Minėjimą pradėjo apyl. pirmininkė E. Tolvaišienė. Sugiedojus Tautos himną, pagerbus žuvusių karių ir kovotojų tylos minutę, tolimesnę programą pranešinėjo lietuviškai ir angliškai Danguolė Rotkienė. Grasės Petrenienės parašyta paskaita apie Lietuvos kariuomenę perskaitė Petras Tolvaiša. Apie "Aušrą" ir jos šimtmetį kalbėjo J. Kručas. Meninę programą atliko sol. Slava Žiemelė iš Toronto, padainuodama daug gražių tautinių dainų ir žymių kompozitorių kūrinių. Akompanavo muz. John Hanna. Grasės Petrenienė papasakojo Lietuvos himno autoriaus Vinco Kudirkos biografiją ir padėklamavo jo eilėraštį "Gražu, gražu, gražiausia".

Solistė buvo palydėta ilgais dalyvių plojimais, o Marytė Rudytė, jaunimo atstovė, įteikė raudoną rožių puokštę. Apylinkės pirm. E. Tolvaišienė padėkojo solistei, ir visiems, prisidėjusiems prie minėjimo paruošimo. Minėjimas baigtas Kanados himnu. Toliau sekė loterija, šokiai, gera P. Tolvaišos muzika.

Skanią vakarienę paruošė Jadvyga Labuckienė, Audra Albrechtienė, daug padėjo Aldona Krūčienė, Grasės Petrenienė, Stefa Petrenienė, F. Deveikienė, J. Nugent. Skanūs pyragus paaukojo — Maė Venskienė, Nijolė Paulaitienė. Loterijai laimikus aukėjo — P. G. Petrenai, J. S. Petrenai, Z. J. Labuckai, L. S. Rudžiai, V. O. Stępšiai, A. J. Nugent, V. F. Deveikiai, R. J. Bergeron. Prie baro dirbo K. Šviežikas, V. Stepšys, loteriją tvarkė F. Albrechtas ir T. Petrenaitė. Savo auką prisidėjo E. P. Jutelis ir S. Semėzienė. Apyl. valdyba dėkoja visiems tautiečiams, kurie nuosirdžiai dirba mūsų tautai ir aukojasi jos labui.

E. Tolvaišienė

TORONTONT

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Teviškės Žiburiai": \$100: Sofija ir Stasys Rakščiai, Fruitland, Ont.; \$50: Stasė Sinkienė; \$30: Marija ir Jurgis Astrauskai; \$25: Alfredas ir Liuda Stulginskiai, Birutė ir Bronius Tamošiūnai, Marija ir Vladas Miceikos, Simcoe, Ont., St. J. Domeikos, Brantford, Ont., Mindaugas ir Marija Šelmiai, Vytautas, Birutė, Aldona ir Jūratė Biretos, Jonas Arštikaitis, Brampton, Ont., Jeronimas ir Romualda Pleiniai, dukros Aušra ir Ramunė, Hamilton, Ont., K.G.D. Gapučiai, Bothwell, Ont., I. J. Nacevičiai, Joana Viliukienė, M. J. Zubrickai, Julius, Pranė ir Danutė Barakauskai; \$21: Stasys ir Regina Valickiai, Alė ir K. Šalčiai, Phelpsston, Ont., El. K. Gudinskai, Hamilton, Ont., Jonas Šeperys, Vincas Rutkauskas ir šeima, Keswick, Ont.

\$20: Elena ir Romas Draudvilai, Janina Vingelienė ir dukros, Bronė Galinienė, Antanas ir Jieva Pūkai, Danutė ir Mykolas Regina, A. T. Sekonai, Stayner, Ont., Regina ir Stasys Berziniai, Vienna, Ont., Jonas, Elena Bukšaičiai, Ona ir Jonas Kirvačiai, Stasė, Bronius, Vida ir Laimutis Zatautai, Kazys Daunys, Jonas ir Marija Gimžauskai, Hamilton, Ont., Dalindų šeima, Aldona ir Jonas Rانونai, Stasė ir Mečys Bušinskai, Bronė Žiobienė, Stasė ir Vytautas Liulimos, J. T. Ciparijai, Rodney, Ont., Sofija Pyževienė, Greičiūnų šeima, Newmarket, Ont., Ona ir Kazys Kudukiai, London, Ont., Pranas ir Marija Pranaičiai, Marija Skučienė, Štūlių šeima, Hamilton, Ont., Balys Vaišnora, Onutė ir Leonas Radzevičiai, Oakville, Ont., O. Prancūnienė, M. A. Danieliai, J.N.R. Budriai, P. V. Jankaičiai, Jonas ir Erika Repečkos, Kazimieras ir Birutė Čepaičiai, Ona ir Viktoras Yurka, Zuzana, Juozas ir Ramunė Stravinskai; \$17: Erika ir Vincas Sakai-Sakavičiai, Hamilton, Ont.; \$16: Aldona ir Jonas Kutkos, Weland, Ont.

\$15: Krygerių šeima, Oakville, Ont., Ona Savickienė, Hamilton,

Ont., Vincas ir Antanas Urbanai, Veronika Mikelėnienė ir Marija Soucie, Benas ir Vera Cvirks, Simcoe, Ont., V. M. Meiliūnai, J. Bersėnas ir šeima, Hamilton, Ont., Petras ir Izabelė Baronai, St. Catharines, Ont., J. O. Staškevičiai, Port Colborne, Ont., Povilas ir Irena Girniai, Hamilton, Ont., Vladas ir Bronė Skvereckai, dukros Aldona ir Daina, Hamilton, Ont., Jurgis Kazickas, Hamilton, Ont., Stefa ir Antanas Petraičiai, Alb. ir Pov. Štuopis, Aldona, Vladas ir Leta Vaitoniai, Elena Jaškiene, Monika ir Juozas Rimka, Vittoria, Ont., Domicelė ir Pranas Dauginai, St. Catharines, Ont., D. Klbingaitienė; \$11: Petras, Teklė Kareckai ir sūnūs, Hamilton, Ont., Edvardas ir Mėta Kazakevičiai, H. P. Juodvalkiai, Oshawa, Ont., J. Barzevičius.

\$10: Albina, Pranas Augaičiai ir šeima, Jeronimas, Irena Birštonai ir šeima, Stayner, Ont., Ona ir Petras Derliūnai, Elena ir Vytautas Bilevičiai, Hamilton, Ont., Adelė, Audra ir Vainius Dobiai, J. T. Kliskūnai ir Rasa, Janina Cerniauskiene, Morta ir Jonas Jakaičiai, London, Ont., A. Žilėnas, Albina Didžbalienė, Hamilton, Ont., Birutė Antanaitienė, Hamilton, Ont., Vilma ir Kazys Gapučiai, S. A. Kalūzos, Sofija, Vytautas, Vida ir Jonas Balsevičiai, Ottawa, Ont., Stasys ir Genė Karalėnai, Hamilton, Ont., Marija Rudokienė, Delhi, Ont., Barbora ir Jonas Vaidotai, Roma ir Vytautas Akelaičiai, Monika Jasionytė, Linda ir Edm. Cėnas, London, Ont., Antanas ir Genė Vinerskiai, Hamilton, Ont., Onutė ir Jonas Azubaliai ir sūnūs, V. V. Ivanauskai, Z. L. Moeckai, Rodney, Ont., A.B.D. Petkevičiai, Leopoldas Balsys, Lydija Novogrodskienė, Vida, Feliksas Mockai ir šeima, B. V. Gataveckai ir šeima, Elzė Tamulionienė, T. Trakymienė, K. J. Liutkai.

\$7: Irena ir Anicetas Zalagėnai; \$6: M.J.B. Žekai; \$5: Balys ir Danguolė Radzevičiai, Marija ir Antanas Eljošiai, Juzė ir Kęstas Žuliai.

\$25: grupė — Irena, Edvardas ir Ričardas Punkriai, Vilija ir Edvardas Punkriai, Marytė ir Justinas Punkriai, Kazimiera Arlauskienė.

Perkant ar parduodant namus skambinti ANTANAS GENYS
231-2839
Frank Barauskas Ltd. Realtor-3828 Bloor St.W., ISLINGTON

A. E. LEPAGE
REAL ESTATE SERVICES
PERKATE AR PARDUODATE NAMUS? SKAMBINKITE BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI
3630 Lawrence Ave. East 431-5462
Scarborough, Ont. M1G 1P6 445-9469

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 303 Telefonai:
Toronto, Ontario M6S 4W3 įstaigos (416)762-7393
Bloor ir Jane gatvių kampas namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.
3031 Bloor St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Royal York įstaigos (416)231-4138
Toronto, Ontario M8X 1C5 namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės * Automobilių * Komerčiniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

A & L Windows
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. **Nemokamas įkainojimas.**
Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8Y 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5
Visais keliais reikalais kreiptis: V. BAČENAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

Anapilio žinios

— Adventinės rekolekcijos — gruodžio 17 ir 18 d.d. Šeštadienį, 6 v.v., muzikinis koncertas su pamokslu šventovėje; sekmadienį pamokslai — per 10 ir 11 v.r. Mišias. Išpažintys — šeštadienį nuo 5.30 v.p.p., sekmadienį — įprasta tvarka. Vedėjas — kun. dr. F. Jucevičius.

— Bendros Kučios su menine programa — gruodžio 24 d., N. Metų sutikimas — gruodžio 31 d. Anapilio salėje.

— Kalėdų eglutė vaikams — gruodžio 18, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Anapilio Parodų salėje.

— Klebonas kun. J. Staškus gruodžio 4, sekmadienį, buvo nuvykęs į Sudburį vesti vienos dienos rekolekčių vietiniams lietuviams.

— Aukų kapinėms \$250 — L. Daunienė, \$100 — A. Šmigelskis; religinei Lietuvos šalpai \$239 — Sudburio lietuviai, \$100 — L. O. Radzevičiai; parapijai \$300 — J. Ališauskas, \$200 — Br. Galinienė, \$105 — O. V. Mikšiai, \$100 — J. Prišas, A. Draugelis, A. Vaišvilienė, V. B. Vaičiūnai, \$50 — A. Kaminskis; Anapilio sodybai \$100 — J. Rovas.

— Mišios gruodžio 18, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Mariją Kalinauskienę, 11 v.r. — už a.a. Ireną Pranėvičienę.

— KLK Moterų Dr-jos Lietuvių Kankinių parapijos skryčiaus metinė šventė buvo surengta gruodžio 11 d. Iškilmingose pamaldose skryčiaus narės dalyvavo organizuotai su savo vėliava. Po pamaldų įvykusiame susirinkime A. Rinkūnas skaitė paskaitą apie kun. J. Tumą-Vaižgantą jo 50-ųjų mirties metinių progą.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas gruodžio 18, sekmadienį, 11.15 v.r., atliks parapijos jaunimas, giedos parapijos choras; bus Kalėdų eglutė, atsilankys Kalėdų senelis, bus vaišės.

— Pamaldos Kučių vakarą, gruodžio 24, šeštadienį, 6.30 v.v., su šv. Komunija; giedos parapijos choras; bus laikys kunigai P. Dilys ir A. Roost lietuvių ir anglų kalbomis.

— Pamaldos pirmą Kalėdų dieną ir N. Metų sekmadienį — įprastu laiku; laikys kun. P. Dilys.

— Šv. Rašto apmąstymai — gruodžio 15 ir 29 (ketvirtadieniais), 7.00 v.v., šventovės salėje.

— Vyskupas-prezidentas A. Trakis dėkoja Išganytojo parapijai, jos valdybai, dvasiškiam ir parapijos pareigūnui už šventinio apeigų surengimą, vaišės L. Namuose, valdybos pirmininkui namuose, sveikinimus bei linkeijum, išleistuviniams pusryčius p.p. Bumeisterių namuose, kur dalyvavo ir kankurės katalikų kunigai, kvieisti svečiai ir parapijiečiai.

Lietuvių Namų žinios

— LN valdybos posėdyje priimti nauji nariai: P. Sukauskas, A. Rašymas, A. Dunderas, D. Tunaitytė, J. Namikas, R. Turūta, M. Mikšas, M. Rickevičienė, V. Gataveckaitė.

— Paskirtos aukos: politinėm partijom \$200, radijo valandėlei "Tėvynės prisiminimai" \$450, vyrų choro "Aras" penkmečio sukakčiai \$200, KLK Toronto apylinkėi \$200. Salių nuomojimo išlaidoms padengti duota aukų: "Gintarui" \$425, "Romui" \$275, "Vyčiui" \$475. VI. Pūtvių šaulių kuopai \$325.

— 1984 m. sausio 8, sekmadienį 3 v.p.p. LN bus rodomas filmas "Prezidentas Antanas Smetona". Šis filmas sudarytas iš istorinių įvykių apžvalgos Lietuvoje ir Amerikoje.

— Socialinių reikalų komisijos iniciatyva gruodžio 8 d. buvo sukvietas posėdis, kuriame dalyvavo 15 asmenų. Nutarta aplankyti visus ligonius švenčių proga. Žinantieji apie tokius asmenis malonkute pranešti LN raštinei tel. 532-3311 darbo valandomis arba V. Kulnui tel. 769-1266. Šiam tikslui dar trūksta talkininkų. Norintieji pasitarti su socialinių reikalų vedėja prašomi kreiptis tuo pačiu telefonu.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju mieloms rengėjoms už taip gražiai ir išpildingai man suruoštą mergvakarį. Ačiū brangioms viešioms už gausų atsilankymą. Dėkoju visoms už gražias ir vertingas dovanas, kurios praturtins vestuvinių mano kraitį. Jūsų visų parodytas nuoširdumas liks neužmirštas mano širdyje —

Visoms dėkuinga —
Ilona Paškauskaitė

Prisikėlimo parapijos žinios

— Gruodžio 11 d. 11.30 v. Mišiose organizuotai dalyvavo KLK Moterų Dr-jos mūsų parapijos skryčiaus narės savo metinės šventės proga.

— Prieškalėdinis susikaupimas, kurį ves kun. Jonas Bacevičius, OFM, prasidės gruodžio 16, penktadienį, 7 v.v. Mišiomis, pamokslu ir pasiruošimu atgailos sakramentui. Bus klausoma išpažintinių. Šeštadienį Mišios su pamokslu 11.15 v.r. Sekmadienį kun. J. Bacevičius sakys pamokslus per visas Mišias.

— Pakrikštytas: Andris-Richard, Birutės (Dilkutės) ir Namejs Baraks sūnus.

— "Jieskau Tavo veido" knygos rėmėjų sąrašas už savaitės jau bus perduotas spausdėvi. Jei kas norėtų parapijos 30-mečio progą prisidėti prie šios knygos išleidimo, prašoma tai nedelsiant padaryti.

— Bilietai į parapijos tarybos visuomeninės sekcijos rengiamą N. Metų sutikimo balių platina mi po 10 v. Mišių salėje. Prieš N. Metų balių mūsų šventovėje 6.30 v.v. bus Mišios, kuriose dalyvaujantys atliks sekmadienio Mišių pareigą.

— Dar nevēlu registruotis į kelionę, kuri vyks į Romą, Asyžį, Egiptą ir Šv. Žemę kovo 1-17 d.d.

— Parapijai aukų po \$100: A. Šukienė, A. Raslanas, J. Poška, J. A. Ransonai; po \$50: K. V. Ottai, S. Miniotienė, V. Biskis, E. Kazlauskienė; vienuolynai: A. Kriaučiūnienė \$100, A. A. Šmigelskiai \$100, V. Balčytis \$50; klierikų fondai: P. Gaidelis \$100, S. M. Gudaičiai \$60; siuntiniams: St. Dabkus \$100, E. Bartkus \$30; A. Grauslio knygai: K. Z. Žebrauskai \$100.

— Mišios gruodžio 18, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Ireną ir Stefaniją Bieliauskus, 9.30 v.r. — už Janiną, Kazimierą ir Praną Jurevičius, 10.15 v.r. — už Mariją Valiuliene, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už Vincą Stulgį.

Kun. Saulius Laurinaitis, sėkmingai vedęs uždaras vyrų rekolekcijas gruodžio 9-11 d.d. King City, grįždamas į JAV-bes, applanke "TŽ" redakciją. Jis darbuojasi kaip kapelionas Columbus, Ohio, ligoninėje "Doctor's West Hospital".

Baigiant ruošti šį "TŽ" nr., gauta žinia, kad kun. Sigitas Tamkevičius, Kybartų parapijos klebonas ir tikinčiųjų teisingi ginti komiteto narys, Vilniuje nuteistas 6-rių metų laigerio ir 4-rių metų tremties bausme. Helsinkio komiteto narė Ona Poškienė-Lukauskaitė mirė 1983 m. gruodžio 4 d.

Išpuodingos sutiktuvs buvo surengtos "Nemariam mirtinajam" (monografijai apie arkiv. Teofilij Matulionį) gruodžio 11 d. Klevelande Marijos Nuolatinės Pagalbos parapijoje. Dalyvavo gausūs būrys tautiečių, kurie išklauzė monografijos autoriaus žodį ir įdėmiai sekė skaidres apie velionį, pagamintas J. Miltenio. Daug kas įsigijo ir knygą. Minėtos monografijos sutiktuvs rengiamos Ročesteryje gruodžio 17, šeštadienį, 7 v.v., lietuvių parapijos patalpose.

A. a. Gediminas Daugėla, VI. Pūtvių kuopos šaulys, 57 m. amžiaus, mirė gruodžio 11 d. Pašarvotas Turnerio-Porterio laido tuotus namuose. Palaidotas lietuvių kapinėse gruodžio 13 d., 10 v.r., iš Lietuvos Kankinių šventovės.

A. a. Stasio Jagėlos atminimui Marija Skucienė "T. Žiburiams" paaukojo \$15.

A. a. Sofijos Ulbienės atminimui vietoje gėlių laidotuvių paaukojo "T. Žiburiams" \$10 Ona Metrikienė ir jos šeima Wawoje, Ont.

Lietuvių evangelikų liuteronų parapijos moterų draugija Kalėdų švenčių proga atsiuntė "T. Žiburiams" sveikinimą ir pridėjo \$75 auką. Joms reikiame nuoširdžią padėką.

Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa, įvertindama "T. Žiburių" darbą lietuviškos spaudos srityje, paaukojo \$25.

KLK Sudburio apylinkės valdyba, skirstydama paramą lietuviškajai spaudai, paskyrė "T. Žiburiams" \$20.

Aldona ir Jonas Vaškevičiai, pagerbdami a.a. Adelę Norikienę, paaukojo "T. Žiburiams" \$30.

Vasario 16 gimnazijai paaukojo \$500 Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas; \$100 — Juozas Petrauskas iš Toronto.

Ilona Stanaitytė,
"Gallery Jarmain" direktorė
maloniai kviečia jus dalyvauti

lietuvių menininkų

PARODOS
atidaryme

1983 m. gruodžio 17, šeštadienį, 1 v.p.p. iki 6 v.v.

Savo kūrybos paveikslus atsiuntė šie dailininkai:

Ignas iš Niujorko
Rita Bulovaitė-Kvedarienė
iš Toronto
Viktoras Petravičius iš Mičigano

Pranas iš Prancūzijos Paryžiaus
Snaigė iš Toronto
Marytė Štrasevičiūtė iš Ilinojaus
Elena Urbaitytė iš Niujorko

Gallery Jarmain

33 Hazelton Ave., Toronto, Ontario
961-3125

IŠKILUS KŪČIŲ

VAKARAS ANAPILYJE

gruodžio 24, šeštadienį, 8 valandą vakaro

Programoje: Kūčių nuotaišos meninė dalis, bendros kalėdinės giesmės, Kalėdų senelis mažiems, tradicinių valgių vakarienė, paruošta J. Bubulienės

Kainos: suaugusiems — \$11, pensininkams — \$10, vaikams nuo 12 iki 15 metų — \$8, nuo 7 iki 12 metų — \$5, nuo 1 iki 7 metų — nemokamai

Stalus rezervuoti, pranešant šeimos narių skaičių (stalas vienai šeimai — nuo 6 iki 26 asmenų), G. Trinkienėi tel. 762-9517 arba J. Bubulienėi tel. 667-8260.

Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų, kitomis dienomis — augščiau minėtais telefonais.

Kūčių vakarą rengia ir visus tautiečius dalyvauti maloniai kviečia —

Lietuvos Kankinių parapijos moterys

SEKANTIS "T. ŽIBURIŲ"

NUMERIS bus kalėdinis. Išeis gruodžio 20 d. su 22 data. Tai bus ir paskutinis 1983 m. numeris, nes pokalėdinis numeris dėl švenčių neišeis. Nauju 1984 m. numeris išeis sausio 3 d. su 5 d. data. Administracija bus atidaryta ir gruodžio 18, sekmadienį, nuo 12 iki 1 v.p.p. Kaikurie skaitytojai atsiunčia metinę "TŽ" prenumeratą \$17. Primename, kad metinė prenumerata yra \$19.

Iškilus Kūčių vakaras rengiamas Anapilio salėje gruodžio 24 d. Bus vakarui pritaikyta programa, tradicinių valgių vakarienė su vynu ir Kalėdų senelis mažiems. Šeiminkė — J. Bubulienė. Bilietai bus platunami nuo lapkričio 27 d. Stalus, pritaikytus pagal šeimų dydį, galima rezervuoti pas J. Bubulienę 667-8260 arba pas G. Trinkienę 762-9517. Bilietų kainos: \$11, pensininkams \$10, jaunuoliams nuo 12 iki 15 m. — \$8, nuo 8 iki 12 m. — \$5, vaikams iki 8 m. nemokamai. Kūčias ruošia ir visus dalyvauti kviečia Lietuvos Kankinių parapijos moterys.

"Paramos" darbo valandos švenčių laikotarpyje: gruodžio 24, šeštadienį, 9 v.r. — 1 v.p.p., gruodžio 26 ir 27 — uždaryta; gruodžio 31, šeštadienį, 9 v.r. — 1 v.p.p.; sausio 2, pirmadienį, uždaryta.

Kun. J. Staškus, Lietuvos Kankinių parapijos klebonas, padovanojo "T. Žiburių" administracijai rašomąją mašinėlę. Leidėjai ir tarnautojai reiskia jam nuoširdžią padėką.

Pas Toronto arkivyskupą kardinolą G. E. Carterį gruodžio 6 d. lankėsi Religijam Pasaulio Lietuvių Katalikų Kongreso Rengti Komiteto pirm. dr. J. Sungaila ir liturginės komisijos pirm. kun. A. Simanavičius, OFM. Jiedu painformavo kardinolą apie būsimą kongreso programą ir pakvietė jį būti to kongreso globėju. Kardinolas mielai sutiko ir pasižadėjo dalyvauti kurioje nors kongreso dalyje. Kongresas įvyks 1984 m. rugšėjo 1 ir 2 d.d. Toronto. Juo bus plačiu mastu paminėta šv. Kazimiero — Lietuvos globėjo 500 metų mirties sukaktis.

Toronto Lietuvių Namų
Švietimo Fondas skiria

STIPENDIJAS
studijuojančiam jaunimui.

Prašymus siųskite:

L.N. Švietimo Fondas
1573 Bloor St. W.
Toronto, Ontario M6P 1A6

Stipendijų skirstymo gairės gaunamos Lietuvių Namų raštineje

Visi gauti prašymai bus svarstomi
1983 m. gruodžio 30 d.

Platesnių informacijų keipkitės pas
Teodorą Stanulį 231-4937

A+A

ANELEI GRIŠKEVIČIENEI

Argentinoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame seserį JANINĄ, vyrą PETRĄ ir dukrą RENATĄ PAKALKAS, Argentinoje likusį vyrą VYTAUTĄ, sūnų MAKOLĄ, dukrą ENESĄ, Lietuvoje — brolių su šeima —

I. A. Jurcevičiai

V. L. Pevcevičiai

"Press Review" (The National Voice for Media) savo kronikos žiniose pranešė, kad Rūta Stančikas paskirta viešųjų reikalų vedėja naujai įsteigtos bendrovės "Nova-Link Ltd.", gaminančios sudėtingos moderniosios technologijos reikmenis. R. Stančikaitės darbo sritis — gaminių pardavimas, reklama ir viešieji reikalai.

Daugiakultūrė Kanados taryba, kuri iki šiol turėjo apie 100 narių, skiriamą federacinės vyriausybės, sumažinta iki 30 narių. Taip pat pakeistas ir oficialus tarybos pavadinimas. Dabar ji vadinama Canadian Multiculturalism Council. Iš "TŽ" redakcijai atsiųsto naujos tarybos sąrašo matyti, kad nėra nė vienos lietuviškos pavardės. Nėra nei estiškos, nei lietuviškos pavardės.

Kas sunaikina svetimą dangų, pasistato sau pragarą. Tai neregistruota teisybė žemėje (Stelzhammeris)

MONTREAL

Sėkmingai praėjo KLK Moterų Dr-jos Montrealio skryčiaus metinė šventė AV parapijoje. Šventovėje per 11 v. Mišias draugijos narės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, dalyvavo su savo vėliava. Salėje iškilmę pradėjo skryčiaus pirm. Danutė Staškevičienė, trumpai nušviesdama dr-jos veiklą Montrealio lietuvių kultūriniam gyvenime. Meninėje programoje pasirodė mergaičių choras "Pavasaris", kuriam akompanavo Mm. M. Roch. Po koncerto akompaniatorė ir choro administratorė J. Baltuonienė buvo apdovanotos gelėmis. Po to visi ir visos galėjo pasivašinti gerai paruoštais pietumis ir pyragais su kava.

Montrealyje vis dar atsiranda nemažai žmonių, kuriems nemalonu įsigyti bilietus einant į parengimus, tačiau labai malonu po to ir paplėti, ir maloniai praleisti laiką savo draugų tarpe. Ypač yra nukentėjus parengimas — mūsų AV parapijai remti pietus. Atteityje patartina stipriau kontroliuoti ir surinkti bilietus iš atėjusių į parengimus.

Seselė Palmyra išvyko keliom savaitėm į Putnamą.

Kun. S. Kulbis grįžo iš savo kelionės po Kaliforniją ir vėl įsijungė į pastoracinį darbą.

Muz. A. Stankevičius dar dirba Montrealio lietuvių tarpe. Jo išvykimas iš Montrealio nėra tikras, tačiau galimas. Kol kas džiaugiamės jo sėkmingai vadovaujama mergaičių dainos trilyje. Jo vadovaujama plokštelių studija "Vilnius" po Naujų Metų išleis sol. V. Verikačio plokštelę. Taip pat artimiausioje atteityje išleis plokštelę vaikams. N. B.

dovaujama plokštelių studija "Vilnius" po Naujų Metų išleis sol. V. Verikačio plokštelę. Taip pat artimiausioje atteityje išleis plokštelę vaikams. N. B.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Prieškalėdinis susikaupimas — gruodžio 18 d., prieš 11 v. Mišias. — Parapijos komitetas rengia N. Metų sutikimą su vakariene ir orkestru. Kaina asmeniui — \$12. — Keliuonė į Romą ir Šv. Žemę, organizuojama klebono, dar turi vietų. Registruotis tel. 521-9930, įmokant \$150 JAV. — Buves par. komiteto narys, daug aukojęs parapijai, augstas banko "Paris" pareigūnas L. Markauskas su šeima persikelia gyventi į Melburną Australijoje. St. Luc parapijoje pakrikštyta jų pirmagimė dukrelė Melisa-Ona. — G. ir E. McNamary sūnus Alan gavo buhalterio (Chartered Accountant) diplomą McGill un-te. — K. Žiziūnienės trečios kartos vaikaičiai Karen ir Robert Ingel susilaukė naujagimio Kalgarje. Švenčių proga atvyksta į Montrealį, Šk.

Mergaičių choras "Pavasaris" sėkmingai koncertavo lapkričio 27 d. Otavoje. Gruodžio 4 d. Kat. moterų dr-jos metinėje šventėje atliko programą — padainavo 5 dainas ir vieną priedo. Vasario 25 d. "Pavasaris" rengia kaukių balių su jdomia programa. Skiriamos premijos. "Pavasario" choristas dainų moko sol. Gina Čapkauskienė, talkina dirigentė Mm. Roch. J. B.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
certifikatus 1 m.	9 %	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	8.5 %	Nekilnojamo turto,
180 — 364 d.	8 %	asmenines ir
30 — 179 d.	7.5 %	prekybines.
Trumpalaikiai indėliai		Paskolos
\$20,000 ar daugiau		mirties
Taupomosios sąskaitos:		atveju
specialios	7.25%	draudžiamos
su drauda	7 %	iki \$10,000
Čekių sąskaitos:	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00
Pentadieniais	10.00 — 6.00
Sekmadieniais nuo spalio 15 iki gegužės 15	
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10.30 — 12.30	

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

JIEŠKO DARBO neseniai atvykęs iš Lenkijos lietuvis. Gali daryti bei popieruoti kambarius. Žinantieji pastovų darbą prašomi skambinti A. Sagevičiui tel. 622-7365 Mississauga.

FLORIDOJE, ST. PETERSBURGO VASARVIETĖJE, turtingai gyvenančių rajone, prie sūraus vandens įlankos parduodamas viena augstis namas. Dideli kambariai: du miegamieji, dvi prausyklos, saulės kambarys ir didelis svečių kambarys su gražiai įrengtu baru. Iš lauko: 149 pėdos kranto sūraus vandens, denis geram žuvinimui, prielauka laivui, naujas ir šildomas gėlo vandens baseinas, gražus vaizdas. Iki smėlio paplūdimio 10 minučių ėjimo. Susisiektimas, apsipirkimas ir restoranai arti. Pagal namo vertę kainą žema — \$170,000.00 grynais arba gali finansuoti savininkas. Teirautis tel. 1-813-367-2791, Toronto 531-1906.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. tel. 667-8260 arba 667-8280 Toronto.

Užsakykite "Tėviškės Žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems

LIETUVIŠKA
gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENE. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.